

lo
nen
ria
täv
s-
er

K.

OLLI KARILA

**VIEHÄTTÄVÄ
VASTUSTAJATAR**

SEIKKAILUROMAANI

ARVI A. KARISTO OSAKEYHTIÖ

SEIKKAILU-
ROMAANI

VIEHÄTTÄVÄ VASTUSTAJATAR

SAMALTA TEKIJÄLTÄ:

MAANALAISET

Seikkailuromaani kapina-
hankkeiden vakoilusta.

12 mk.

[Niilo Pärnänen]

OLLI KARILA

VIEHÄTTÄVÄ VASTUSTAJATAR

SEIKKAILUROMAANI

ARVI A. KARISTO OSAKEYHTIÖ
HÄMEENLINNASSA

1.

*Pari nykyaikaisen tekniikan väärinkäyttäjää mullistaa
kylpykaupungin kesäisen elämän.*

„Halloo, onko poliisilaitoksella . . . Niinkö, onko poliisimestari . . . Juuri lähtenyt . . . sepä perhanaa. Tiedättekö minne . . . ? Jaha, ei voi sitten mitään“.

Karl Andersson, „Kuststads Tidningin“ päätoimitaja ja toimitussihteeri, kieräytti kiivaan ja äkäisen loppusoiton erään vahvan ruotsalaisen sanan säestyksellä, kun samalla, voimasanan kaiun vielä kiiriessä kahdessa tyhjässä toimitushuoneessa ja eteiskäytävässä, ovi aukeni ja sisään astui tai paremmin sanoen hypähti nuori ja kaunis — vaarallisen kaunis, voi sanoa, sillä toimittaja Karl Andersson oli vielä sangen nuori vanhapoika — vaaleaan ilmavaan kesäpukuun puettu nainen.

„Häiritseenkö?“ heläytti nainen ihastuttavan soinnukkaalla äänellään, hymyillen veitikkamaisen vastustamattomasti hiukan hämilleen menneelle toimittaja Karl Anderssonille ja naisellisen uteliaana silmäillen kesäisen sekamelskaista, vanhojen sanomalehtien, kirjoitettujen paperien, liimapurkkien ja saksien täyttämää toimitusvaltakuntaa.

„Ette suinkaan!“ sai toimittaja Karl Andersson sofferretuksi, häviten samassa silmänräpäyksessä vie-

reiseen huoneeseen noutamaan takkinsa, sillä hän katsoi nuoren naisen läsnäolon vaativan, että sietämättömästä kuumuudesta huolimatta noudatettiin jokin minimiohjelmaa pukeutumiseen nähden.

Nainen päästi raikkaan naurunheläyksen ja istuutui kursailematta toiselle huoneen kahdesta tuolista, heittäen jalkansa siroasti ristiin, niin että pieni nilkka vilahti näkyviin. Pään asennossa ja silmien välkkeessä oli jotakin itsetietoista, ei jäykkää eikä ylpeää kuitenkaan; raikas ja hieno, hiukan päivetynyt iho todisti hyvää terveyttä ja suun juonne reipasta iloisuutta. Vaaleahko tukka aaltoili yksinkertaisen leveän kesähatun alta, ja aistikas valkoinen sinireunuksinen merimiespusero jätti näkyviin kauniisti kaartuvan kaulan. Pyöreähköt, paljaat käsivarret päättyivät pitkiin, hyvinhoidettuihin sormiin.

Parin minuutin kuluttua tuli toimittaja Karl Anderssonkin näkyviin, yllään vaalearuutuinen kesäpuku, pehmeät kaulukset ja leveä taiteilijamalliin solmittu kaulaliina, ruotsalaisen punoittavana ja kohteliaana.

„Hyvää päivää, neiti Riger! Mikä tuottaa minulle kunnian nähdä teidät täällä? Pyydän anteeksi, että täällä on kaikki näin sekaisin, mutta sellaista se on . . .“

Neiti Riger, kylpykaupungin tämänkesäisen sesongin kaunotar, keskeytti toimittaja Anderssonin anteeksipyyntöt, ojentaen hänelle pienen kätensä ja luontevasti hymyillen.

„Älkää antako itseänne häiritä! En odottanutkaan tulevani minnekään korttikansliaan. Ajattelin vain ohimennessäni pistäytyä kuulemassa, joko te mahdollisesti olette saanut jotakin tietoa *sitätä*. Täällähän kaikki ensimmäiseksi tiedetään!“

Toimittaja Karl Andersson punastui itsetyytyväisyydestä.

„Älkää imarrelko! Emme toistaiseksi paljoakaan tiedä. Reportterimme on parhaillaan hankkimassa täydellistä selostusta. Soitin juuri teidän tänne tullessanne poliisimestarille, mutta hänkin oli jossakin ulkona, kai tutkimassa asiaa. Mutta hiukan minäkin tiedän.“

„Kertokaa, pyydän! Lupaen kuunnella kärsivällisesti. Olen hieman utelias enkä niin vähänkään. Ajatella, lentokoneella!“

Neiti Riger nauroi ja katsahti toimittaja Anderssoniin.

„Niin“, aloitti tämä, „sikäli kuin tarkistamattomien ilmoitusten perusteella tiedän, ilmestyi kaupunkimme yläpuolelle noin kello kahdentoista aikoihin lentokone, kaksitaso. Se suuntasi matkansa kylpyaukiota kohden, kiersi muutaman kerran sen yläpuolella ja poistui sitten etelään, saapuen kuitenkin noin puolen tunnin kuluttua takaisin. Kuten tiedätte, on kasinon ja metsän välissä laaja aukeama, ja lentokone laskeutui äkkiä aukeaman toisessa päässä noin viidenkymmenen metrin korkeudelle, ja sikäli kuin kasinolta voitiin nähdä, pudotti jotakin maahan, jonkun pienen käärön. Sen tosiasian vahvistaa myöskin lähellä kasinoa oleskellut poliisikonstaapeli. Tämän jälkeen lentokone nopeasti kohosi, teki käännöksen ja lensi rannikkoa pitkin etelään, kadoten näkyvistä. Mitään kansallisuus- tai muita merkkejä ei voitu siinä havaita. Malli oli ranskalainen.“

„Entä miten käärön kävi?“ Neiti Riger paloi uteliaisuudesta ja liikahti kärsimättömästi tuolillaan.

„Niin, se on oikeastaan vieläkin ihmeellisempää“ jatkoi toimittaja Andersson. „Kuten tiedätte, kulkee maantie aukeaman toisessa laidassa. Kun käärö oli pudonnut maahan, syöksähti tien vierellä moottoripyöränsä kanssa hääräillyt mies esiin, nosti käärön, juoksi pyörälleen, hyppäsi sen selkään ja huristi pois, ennenkuin kukaan kasinolla olleista ehti edes nähdä, minkälainen tämä herra oli näöltään. Poliisikonstaapeli käsitti tilanteen oikein, hypäten lähistöllä olleen polkupyörän selkään, mutta ei tietenkään voinut saavuttaa miestä. Juttu on toistaiseksi tällä asteella, ainakin minun tietojeni mukaan.“

„Tämä on kauhean jännittävää!“ huudahti neiti Riger. „Mitä te arvelette koko jutusta?“

„Ka, täsmällisesti en osaa sanoa. Yksityiskohdat ovat hämäriä, mutta tuskin erehdyn, jos otaksun sen olleen salakuljetusta.“

„Niinkö? Ja mitä olisi ollut käärössä?“

„Vähän vaikea sanoa: rahaa, arvopapereita, arvoesineitä tai jalokiviä.“

„Eikö tiedetä, mistä lentokone oli?“

„Ei ainakaan vielä.“

„Entä mies moottoripyörällä? Luuletteko, että hänellä on mahdollisuuksia päästä pakoon?“

„Sekin on vaikea sanoa! On tietenkin sähkötetty kaikkialle ympäristölle hänen pidättämisestään, mutta kun ei mitään varmoja tuntomerkkejä voida antaa, on tulos epäiltävä. Mutta joka tapauksessa, tämä julkeasti suoritettu ainoitlaatuinen salakuljetusyritys ei jää selvittämättömäksi.“

„Olettekö varma siitä?“

„Kyllä!“ Toimittaja Karl Anderssonin äänessä soinnahti aitoruotsalainen itsetietoisuus ja varmuus.

„Meidän poliisilaitoksellemme onnistuu se varmastikin.“

„Olisi hirmuisen mielenkiintoista katsella sellaisia miehiä, jotka uskaltavat tehdä sellaista! Ajatella, lentokoneessa! Siitä tulisi suuri oikeudenkäynti!“

Neiti Riger näytti niin äärettömän huvitetulta ja tyytyväiseltä, että toimittaja Karl Andersson, joka laski kunnian tästä ainakin osaksi tulevan itselleen, tunki selittämätöntä mielihyvää.

„Mitähän tulisi noille salakuljettajille, jos heidät saataisiin kiinni?“

„En osaa varmasti sanoa, mutta tavarat he menettäisivät, saisivat suuret sakot ja hyvässä tapauksessa joutuisivat istumaankin.“

„Huh, se on vaarallista! Koko kylpylaitos puhuu nyt vain siitä. Viimeinkin on tapahtunut jotain huomattavaa. Muutoin kävisikin ikäväksi.“

Neiti Riger nousi seisomaan.

„Ja nyt en halua enää teitä häiritä! Suurin kiitosystävällisyydestänne! Näkemiin!“

Toimittaja Karl Andersson tarttui ihastuttavaan käteen ja puristi sitä pitkään. Neiti Riger nyökäytti päätänsä ja kääntyi lähteäkseen. Samassa aukeni ovi ja sisään astui kaksi herrasmiestä.

„Kas vain, tietenkin on nainen nopeampi, kun on kysymyksessä uteliaisuuden tyydyttäminen. Hyvää päivää, neiti Riger!“

„Niin, taisinpa olla ensimmäinen, vieläpä ehdin ennen sanomalehtimiehiäkin! Hyvää päivää, herra Kivinen! Ja herra Nordgren!“

„Suon mielelläni teille sen kunnian“, virkkoi herra Kivinen, loma-aikaansa kylpylaitoksessa viettävä suomalainen sanomalehtimies, ja istuutui keveästi ku-

martaen pöydän laidalle. „Mutta, kuten olen useasti sanonut, kohtalo suosii meitä sanomalehtimiehiä. Me saimme nähdä jotakin, mitä muut eivät saaneet.“

„Ja mitä sitten?“ kysyi neiti Riger huonosti salaten uteliaisuuttansa ja antaen kätensä viivähtää tuolin selkämyksellä.

„Me näimme moottoripyöräilijän.“

„Niinkö, kertokaahan! Tunsitteko hänet?“

„Emme, ikävä kyllä.“ Herra Kivinen sytytti savukkeen, tarjoten toimittaja Karl Anderssonille ja herra Nordgrenille.

„Olimme“, aloitti Kivinen, „Ollen kanssa hiukan kävelemässä, mutta kun tämä heinäkuun ilma on kaikkea muuta kuin sopiva sellaiseen ajanviettoon, käännyimme takaisin. Olimme juuri tulemassa valtatiele, tiedättehän siellä lähellä teidän huvilaanne, neiti Riger, kun äkkiä kuului jumalattoman kovaa surinaa ja tietä pitkin porhalsi oikeata kuolemanvauhtia moottoripyöräilijä. Vetäydyimme nopeasti syrjään puoleksi pensaitten taa, ja minulla on täysi syy luulla, ettei arvoisa pyöräilijä meitä huomannut. Mies oli keskikokoinen, kalpeakasvoinen ja tummatukkainen ja -partainen, sikäli kuin ehdin nähdä. Tavallinen autolakki oli vedetty syvään, ja silmiä peittivät suojuslasit. Hän oli puettu englantilaiseen urheilupukuun, keltaisiin ameriikkalaisiin kenkiin ja nahkaiseen sääröksiin. Vasemmasta sivutaskusta pisti esiin nahkainen käärö.“

„Näittekö minne mies ajoi?“ tiedusti neiti Riger.

„Jos olisimme tienneet, millä tavalla käärö oli joutunut miehen haltuun, olisimme tietenkin tarkastaneet vähän pitempään, mutta tietämättöminä jatkoimme pahimman pölyn haihduttua matkaamme. Ehdittyäm-

me pari sataa metriä tuli vastaamme läähättävä poliisikonstaapeli polkupyörällä. Esivallan arvoisa edustaja tiedusti hengästyneenä, olimmeko mahdollisesti nähneet erästä moottoripyöräilijää. Me myönsimme nähneemme, mutta ilmoitimme, että jos esivallan arvoisa edustaja vaali joitakin hämäriä luuloja, että polkupyörällä voisi saavuttaa moottoripyörän, niin täytyi meidän murskata kaikki tämäntapaiset haaveet. Ehdotimme, että poliisikonstaapeli voisi kääntyä hyvällä omallatunnolla takaisin, osoitettuaan kiitettävää intoa ja jonkunlaista järkeäkin viranhoidossaan. Tältä konstaapelilta saimme myöskin kuulla jutun esihistorian, valaistuna omakohtaisilla ja tavalliselle passi-poliisille hyvinkin kunnioitettavilla otaksumisilla ja johtopäätöksillä. Keskusteltuamme kasinolle kerääntyneitten ja asiaan tavattomasti innostuneitten kansalaisten kanssa painoimme tänne, vaikka nyt näenkin, ettei täällä tiedetä asiasta enempää, koska toimittaja Karl Andersson näkyy niin ahkerasti kirjoittelevan muistiin minun selostustani.“

Herra Andersson raaputteli kiivaasti kynällään, sillä mikään yksityiskohta ei saanut jäädä tässä kaupungin ja maankin rikos- ja skandaalihistorialle harvinaisessa jutussa unhoon.

„Luuletteko, että näkemienne tuntomerkkien perusteella käy moottoripyöräilijän pidättäminen mahdolliseksi?“ kysyi neiti Riger.

„No en totisesti. Jos niiden perusteella käydään pidättelemään, niin voisin lyödä vetoa, että kymmenet tällä itärannikolla huristelevat moottoripyöräilijät joutuisivat tekemisiin arvoisan esivallan kanssa.“

„Oh, juttu on siis yhtä hämära kuin ennenkin“, huudahti neiti Riger. „Mutta kai huomenna

saa jo joitakin uusia tietoja, vai miten, herra Andersson?”

„Luultavasti, luultavasti, neiti Riger. Pistäytykää kuulemassa.“

„Kiitos kutsusta. Nyt lienee jo todellakin aika lähteä. Näkemiin siis.“ Neiti Riger ojensi kätensä.

„Niin, terve sitten“, sanoi Kivinenkin ja nousi seisomaan. „Me kai lähdemme myös“.

Seurue tuli kuumalle ja autiolle hiekkaiselle kadulle. Neiti Riger tarttui polkupyöräänsä ja iloisesti nyökäten hyppäsi sen selkään.

„Näkemiin“, huudahti herra Kivinen. „Kai te illalla tulette kasinolle tanssiaisiin ja sitten purjehtimaan minun kanssani, kuten olette luvannut?“

„Siihen saatte luottaa.“

2.

Sanomalehtimiehet päättävät aikansa kuluksi ruveta kilpailemaan esivallan kanssa.

„Olisinpa todellakin hämmästynyt nähdessäni neiti Rigerin tuolla toimituksessa, ellen olisi huomannut hänen pyöräänsä ja siten saanut aikaa hiukan tointua“, sanoi Kivinen kotimatalla ystävälleen ja virkaveljelleen Olle Nonrdgrenille.

Olle ei vastannut mitään, ja molemmat miehet astelivat ilmeisen ja harvinaisen innokkaasti pehmeähiekkaisia, puutarhojen ja somien huviloitten reunustamia katuja. Ilma oli kuuma ja tukehduttava, sellainen kuin se voi olla heinäkuussa, kun aurinko viikkomäärin paahtaa pilvettömältä, hiilakansiniseltä

taivaalta. Vain mereltä silloin tällöin tulevat hyväilevän raikkaat henkäykset tekivät ulkona liikkumisen yleensä mahdolliseksikaan.

Noin kymmenen minuutin kuluttua saapuivat ystävykset oman huvilansa luo, kulkivat pienen, mutta hyvin hoidetun puutarhan läpi ja istuutuivat syviin korituoleihin varjoisalla kuistilla. Palvelijatar toi hiukan virvokkeita, Kivinen riisui kauluksensa, sytytti savukkeen ja kääntyi sitten Ollen puoleen.

„Mitä sinä tästä kaikesta oikein ajattelet?“

Sanomalehtimies Olle Nordgren, pyöreähkö, vilkkaannäköinen vanhapoika eloisine silmineen ja punoittavine kasvoineen, joilla leijaili ainainen myhäilevä, ymmärtävä epikurealainen iloisuus, siemaisi vielä kerran virvoketta.

„Sinä tarkoitat sitä kääröä?“

„Niin, tietysti. Luuletko voivan olla mahdollista, että moottoripyöräilijä heitti sen sattumalta neiti Rigerin puutarhaan?“

„En“, Olle hymähti, „ja minua ihmetyttää, että ylimalkaan voit sellaista kysyä. Käärö oli tietenkin tarkoitettu neiti Rigerille, ja hänelle se heitettiin. Luuletko, että joku kallisarvoinen käärö kuletettaisiin ensin lentokoneessa tänne ja sitten viskattaisiin moottoripyörästä, ilman mitään syytä, aivan vieraan henkilön huvilan puutarhaan. Ja käärö heitettiin neiti Rigerin puutarhaan, sen ehdimme nähdä molemmat. Nyt on meidän selvitettävä, mikä osuus hänellä on tässä hausassa jutussa.“

„Niinhän se on“, myönsi Kivinenkin, „mutta minä en oikein uskoisi...“

... „että neiti Riger olisi sekaantunut, ja tällä tavalla, tähän ensiluokkaiseen salakuljetusjut-

tuun“. Olle nauroi hiukan kiusoittavasti. „Niin se käy, kun pihkaantuu. Ei uskoisi mitään epäedullista, vaikka mitkään järkisyyt eivät estäisikään. Sinäkin tunnet niin perin vähän neiti Rigeriä, olet vasta pari viikkoa ollut hänen kanssaan tekemisissä, et tiedä mitään hänen entisyydestään etkä nykyisyydestäkään. Mutta tunne on tietysti voimakkaampi. Ei niin, että minäkään luulisin mitään pahaa, mutta nykyajan naisista en mene mitään edeltäpäin vannomaan. Voihan olla, että neiti Riger vaikka huvittelee salakuljetusurheilulla. Tämä peräti uudenaikainen ja hieno muoto, lentokone, voi viitata sellaiseen.“

„Hm, mitä huvitteluun tulee, niin olen varma siitä, ettei tässä voi olla kysymystäkään mistään sellaisesta. Minä näet tunsin moottoripyöräilijän, vaikka sinun onkin pidettävä tämä tieto täytenä salaisuutena. Et saa missään tapauksessa virkkaa siitä mitään poliisille etkä lehdellesi, vielä vähemmin tietenkin neiti Rigerille.“

„Tunsit?“ — Ollen äänessä kuului selvä epäusko ja ihmetys.

„Niin, tarkoitan, että olen joskus ollut hänen kanssaan tekemisissä. Nimeä en tiedä, mutta siitä saan kyllä selvän päivässä tai ainakin parissa. Puhun siitä enemmän myöhemmin. Nyt on ensin saatava mahdollisimman täydelliset tiedot neiti Rigerin menneisyydestä sekä siitä, missä hän tänään on ollut kello kahdentoista ja kahden välillä. Mitä edelliseen tulee, niin luulen voivani saada ainakin arvokkaita viittauksia tämäniltaisen purjehdusmatkan aikana, ja jälkimmäisestä saat sinä koettaa huolehtia. Minä avustan kyllä. Meillä ei ole mitään kiirettä, sillä arvoisa esivalta on meistä ratkaisevasti jälessä. Me

tiedämme minne käärö on joutunut, ja saamme tietää, kuka tuo moottoripyöräilijä oli. Juttu on salakuljetetusta, ja käärössä oli varmastikin jalokiviä. Epäilen niiden olleen tuotuja Saksasta. Jalokivien vientitullihan on siellä kaksikymmentäviisi prosenttia, joten muutaman miljoonan takia kannattaa kyllä ryhtyä näinkin laajakantoisiin ja vaivaloisiin yrityksiin.“

„No niin, käydään toimeen. Näin loma-aikana seikkailee mielelläänkin. Mitä sinä sanoit tietäväsi siitä moottoripyöräilijästä?“ kysyi Olle.

„Olen nähnyt hänet Helsingissä, muutamassa taidekaupassa. Niinkuin ehkä tiedät, ovat Helsingin ja yleensä Suomen taide- ja antikvaarikaupat nykyään täynnä mitä kallisarvoisimpia ulkomaalaisia taide-teoksia ja -esineitä, etupäässä tietenkin venäläisiä. Niitä ovat tuoneet mukanaan ja myyneet Suomeen paenneet venäläiset, ja suuri osa myös on ensin Venäjällä varastettua ja sitten salaa kuljetettua Suomeen. No niin, katselimme taidekaupassa tauluja, — minä, muuan taiteilija ja eräs mesenaatti. Huomiotamme kiinnitti etenkin hollantilainen mestarimaa-laus, vanha ja arvokas, oikeastaan määrittelemätön rahassa. Taiteilija ei sanonut mitään, vihelteli vain ja kysyi kuin ohimennen taidekauppiaalta, mistä hän oli saanut taulun. Tämä selitti, ettei se ollut hänen omansa, vaan se oli tuotu vain myytäväksi. Taiteilija tiedusti omistajaa, ja hänen sitä kysyessään astui sisään keskikokoinen, kalpeakasvoinen tumma mies, joka puhui hiukan murteellista ruotsia. Taidekauppias viittasi häneen. Hänet esiteltiin, mutta en silloinkaan kuullut hänen nimeään. Taiteilija kysyi hintaa. Mies hiukan mietti ja mainitsi kuusinum-

roisen luvun. Summa oli mitätön taulun arvoon nähden, mutta meillä ei ollut yhteensäkään edes puolta tuosta rahamäärästä asettaa liikekannalle. Silloin kysyi taiteilija äkkiä, mistä hän oli taulun saanut. Mies selitti sen ostaneensa Pietarissa. 'Niinkö, tunnetteko mahdollisesti ruhtinas N—skin?' kysyi taiteilija. Mies meni hiukan hämilleen, mutta kielsi. 'Niin, katsokaas', puhui taiteilija kylmäverisesti, 'tämä taulu kuuluu hänen perhekokoelmiinsa. Hän ei ole sitä myynyt, sillä hän on itse paennut Suomeen ja oleskelee parhaillaankin täällä. Mutta saatujen tietojen mukaan on muutamia hänen taulujaan, ennenkuin neuvostohallitus ennätti ne ottaa suojelukseensa, ehditty varastaa. Onko teillä mahdollisesti siitä jotakin tietoa? Ja millä tavalla Te toitte taulun maahan?' — Mies ja taidekauppias menivät hämilleen, mies koetti sopertaa jotakin, mutta taiteilija ja me poistuimme. Kun paria päivää myöhemmin tulimme takaisin, oli taulu poissa. Omistaja oli vienyt sen pois, selitti taidekauppias. Sekä taulu että mies katosivat. Sain kuulla, että ruhtinas oli vahvistanut täydelleen taiteilijan otaksumat."

„Ja mistä luulet voivasi hänet niin varmasti tuntea?“ tiedusti Olle. „Sinähän ehdit vain hetken katsoa häntä?“

„Hänen nenänsä muoto ei niin hevin haihdu mielestä“, selitti Kivinen. „Se on hiukan — juuri senverran että erottaa — epämuodostunut, ja se riittää. Tuntisin hänet missä tahansa ja milloin tahansa.“

„Ja mistä luulet saavasi tietoon hänen nimensä?“

„Taiteilijalta. Minä sähkötän hänelle.“

„Mutta hänen osoitteensa?“

„Myös sieltä. Olen varma siitä, että taidekauppias tiesi hänestä enemmänkin, ja taiteilija osaa kyllä pakoittaa häneltä tiedot. Ja toinen seikka: mies lienee ollut enemmänkin taidekaupoissa, joten otaksun siitä, että myöskin Tukholman taidekauppiailta saamme jotakin selvitystä. Ja tämäkin on asian nykyisellään ollen jo sangen paljon. Onhan meillä nyt edes jonkunlainen käsitys koko seikkailusta.“

„Tjah, uskaltaisiko tästä nyt lähteä liikkeelle“, virkkoi Olle hiukan haluttomana. „Tuolla on kuuma.“

„Onpa niinkin, mutta ajatteles, jos saamme tästä jutusta selvän! Ennen poliisia! Ja sitten julkaisemme lehdessä!“

„Neiti Elise Rigerin osuuden myöskin?“

Kivinen vaikenä hetkiseksi.

„Perhana, mitä hänellä on tässä oikeastaan tekemistä! Olisi saanut pysyä nyt syrjässä. Totisesti, kun onni joskus potkaisee, niinkuin meitä, jotka aivan sattumalta vainuamme sitä moottoripyöräilijää, niin sitten pitää naisen tietenkin sotkeutua väliin. En sen puolesta, että minulla olisi mitään erikoista neiti Rigeriä kohtaan, mutta tuntuu hiukan ilkeältä ajatella hänen joutuvan syytettyjen aitaukseen. Sittempäähän nähdään! Lähtekäämme lennätinlaitokselle. Ja tiedätkö, mitä sitten teemme! Me otamme auton ja ajamme asemalle. Niin kauan kun jäljet ovat tuoreet, tiedustelemme moottoripyöräilijää. Minulla on hiukan omia luulojani ja haluaisin saada ne joko vahvistetuiksi tai kumotuiksi.“

Se, joka ei ole tullut ympäröivän yli, on sen sisäpuolella.

Lennätinlaitoksella nakutti kaksi konetta, ja virkailijat hikoilivat paitahihhasillaankin niiden ääressä. Kivinen, Ollen seuraamana, astui kursailematta aitauksen sisäpuolelle ja tervehti toista virkailijaa, keskiikäistä, hiukan keikaroivaa miestä.

„Hyvää päivää! Anteeksi asumme, mutta te kai ymmärrätte!“ sanoi virkailija.

„Vielä kysyttekin“, nauroi Kivinen. „Ja työtä on paljon?“

„Tänään on kohtalaisesti, kun poliisimestari on sähkötellyt joka suunnalle sen lentokonejutun takia.“

„Niin, arvaa sen! Minullakin olisi nyt vähän sähköttämistä. Saisinko lomakkeen!“

„Kyllä, hetipaikalla! Niin, niitähän onkin tuolla“, virkkoi virkailija ja pujahti aitauksen ulkopuolelle. Kivinen silmäili nopeasti koneen vieressä olevia lomakkeita. Siinä näkyi olevan useitakin poliisimestarin kirjoittamia, mutta pinkkaan asetettujen lähettettyjen sähkösanomien joukossa oli päällimmäisenä muuan, joka kiinnitti Kivisen huomion.

Sähkösanoma oli lyhyt: „Tukholma, Strandgatan 43. Import & Export. Tilatut saapuneet. R.“

Virkailija palasi ja ojensi lomakkeen. Kivinen kiitti ja istuutui kirjoittamaan.

„Saanko tarjota?“ lausui sanomalehtimies ja ojensi savukekotelonsa. „No, miten edistyy teidän juttunne?“ virkkoi hän hymyillen.

Virkailija naurahti itsetyytyväisesti. „Kiitos kysymästä. Luulempa, että linnoitus alkaa olla antautumaisillaan. Muuten, terveisiä neiti Rigeriltä. Hän kävi tässä noin tunti sitten ja jutteli kymmenisen minuuttia. Jaa, teillä on hyvä maku, herra Kivinen, täytyy tunnustaa“, pilaili virkamies.

Kivinen naurahti tyytyväisesti, ja hänen vilkkaat ja avoimet kasvonsa vetäytyivät leveään hymyyn. Olle vihelsi pitkään.

„Kai tulette tämäniltaiseen juhlaan“, kysyi Kivinen.

„Kyllä, saan silloin vapaata. Täytyyhän tässä jumalattomassa kuivuudessa edes hiukan kastella kaulaa ja huvitella.“

„Näkemiin sitten, ja suuri kiitos!“ sanoi Kivinen ja antoi virkailijalle täytetyn lomakkeen ja maksun. „Illalla tavataan.“

Päästyään kadulle lähtivät ystävykset autoasemalle.

„Vieläkö epäilet neiti Rigerin syyllisyyttä?“ kysyi Olle.

„En sano mitään. Osoitteen kirjoitan heti muistiin. Tukholma, Strandgatan 43. Import & Export. Luulempa, että moottoripyöräilijä on jossakin tämän osoitteen lähistöllä.“

Pienen aukeaman laidassa oli autoasema. Ystävykset nousivat autoon, ja kuljettaja, haukotellen ja venytellen jäseniään, kiersi moottorin käyntiin. Auto hypähti liikkeelle ja painui kesän täydessä vihreydessä komeilevain puutarhain ja niitten lomitse pilkottavain huvilain reunustamalle valtatielle. Ilmapaineen synnyttämä tuulihenki virkisti sietämättömässä kuumuudessa.

„Asemalle!“ määräsi Kivinen.

Auto liukui pitkin sileää ja kovaa tietä, sivuutti muutamia maalaisrattaita, kallistui hiukan mutkassa ja sujahti sitten neiti Rigerin huvilan ohi. Ketään ei näkynyt. Parin kilometrin päässä olevan pikku ravintolan luona Kivinen antoi määräyksen pysähtyä. Ystävykset hyppäsivät autosta, menivät verannalle ja tilasivat hiukan juotavaa. Isäntä tuli itse tarjoilemaan. Olle, joka oli parikin kertaa ollut ravintolassa, tarttui puheeseen.

„Hyvää päivää! Joko olette kuullut siitä suuresta jutusta?“

„Kyllä vain“, virkkoi isäntä.

„Muistatteko sattumalta, mihin aikaan se moottoripyöräilijä porhalsi tästä ohi?“

„Moottoripyöräilijä? Olen istunut tässä koko päivän kuistilla ja päätellyt tilejäni, mutta mitään moottoripyörää ei tänään ole tästä kulkenut ohi.“

„Jaha“, Ollen äänessä oli hiukan ihmettelevä sävy. „Minne vie se sivutie, joka haaraantuu tässä lähellä oikealle?“

„Lähimmälle rautatiepysäkille, heti seuraavalle tältä asemalta.“

„Pääseekö asemalta pysäkille toista tietä?“

„Asemalta menee melkein rataviertä kyllä toinen.“

„Hyvä, me voimmekin sitten pistäytyä sinne! Täytyy nyt hiukan toimia, jotta saisimme jonkunlaisen selostuksen lehteen. Kas niin, hyvästi!“

Ystävykset maksoivat ja nousivat uudelleen autoon.

Asemalla ystävykset menivät rautatiekirjakauppaan ja ostivat muutamia pääkaupungin lehtiä ja ajanvieteromaaneja. Kivinen koetti, eikä ilman tulosta, hymyillä nuorelle myyjättärelle.

„Mihin aikaan lähtee juna Tukholmaan?“ kysyi sanomalehtimies.

„Nyt kello 5,27 ja sitten illalla 9,05.“

„Entä aamulla?“

„Aamulla ei kulje mitään junaa, vasta kello 1,18 lähtee ensimmäinen.“

„Menikö tänään paljonkin väkeä tällä päiväjunalla?“

Myyjätär katsahti vähän ihmeissään ahkeraan kyselijään.

„Ei, ainoastaan muutamia, pari rouvaa, eräs vanha pariskunta ja muutamia maalaisia.“

„Ette huomannut ketään urheilupukuista miestä?“
Neitonen nauroi ääneen.

„Ahaa, herrat ovatkin poliiseja! Ei, ketään, jota voisi luulla moottoripyöräilijäksi, ei näkynyt. Ja jos sellainen olisi ollut, niin tästä sen olisi kyllä huomannut.“

Kivinen kiitti tiedoista ja pyysi sitten, ettei neitonen kertoisi mitään heidän kyselystään. Sanomalehtimiehet nousivat uudelleen autoon ja ajoivat aivan radan vartta kulkevaa tietä pitkin seuraavalle pysäkille, noin viisi kilometriä. Täällä Kivinen haki käsiinsä muutaman uneliaan asemamiehen, joka setelin vaikutuksesta huomattavasti piristyi.

Ei, moottoripyörää hän ei ollut nähnyt. Kyllä, varmasti, jos sellainen olisi mennyt ohi, niin hän tietäisi siitä. Jaa, väkeäkö! Olihan niitä ollut muutamia, pari kolme herraa, muuan neiti tästä lähistöltä ja eräs asemamies. Puetutko, ei hän oikein muista, tavallisiin kesävaatteisiin. Oli ollut kiirettä. Pitkäl-täkö valtatielle? Jaa, ehkä pari kilometriä. Kyllä voi autolla ajaa.

Kivinen kumarsi ja riensi autoon, joka painui syrjätielle. Tie oli kyllä kapeahko, mutta muuten hyvä ja kova. Huviloita oli aina jonkun matkan päässä.

„Mitä sinä luulet nyt oikein hyötyneesi?“ kysyi Olle, puolittain maaten auton pehmeillä nahkaistumilla ja savutellen mahtavaa sikaaria.

„Miehestä en saanut suurtakaan vihiä. Matkustanut Tukholmaan, kuten arvata sopiikin. Mutta minä tiedän jotakin hänen pyörästään“, lausui Kivinen salaperäisesti hymyillen.

„Ja missä se on?“ kysyi Olle.

„Minä en tiedä, missä se on, mutta minä tiedän, missä se *ei ole*, ja se on jo varsin paljon. Huomaa, meillä on alue, jossakin määrin ympyrän muotoinen: meri, joki, asema ja pysäkki. Moottoripyörä oli tällä alueella. Merelle tai joelle se ei päässyt. Jää asema, jossa sitä ei ole nähty, ja pysäkki, missä vakuutetaan samaa. Vain kahta tietä pitkin pääsee alueelta. Metsässä ei voi ajaa. Siis: on selvää, että pyörä on jonnekin jätetty. Se on ympyräviivan sisäpuolella. Se mahdollisuus on olemassa, että se olisi jätetty metsään, mutta katsoen siihen, että sellainen kapine on vähän liian kallis uhrattavaksi, ei otaksuma näytä todennäköiseltä. Ei, minä luulen, että pyöräilijällä oli joku tukipaikka tämän syrjätien varrella, luultavastikin sen alkupäässä. Hän hyppäsi pyörältä heti syrjätielle tultuaan ja talutti, ettei herättäisi huomiota, sen johonkin huvilaan, muutti vaatteita ja marssi sitten kunniallisena kansalaisena pysäkillä ja nousi kello 1,18 junaan. Hän ehti sen hyvin tehdä. Asiasta saamme piankin varmuuden. Poliisi tietenkin tutkii ympäristön, ja muutenkin moottoripyörän

kokoinen kapine kyllä löydetään. Ellei sitä löydetä, niin oma otaksumani on ainoa mahdollinen. Epäilen, etteivät poliisit kykene pääsemään näinkään pitkälle.“

4.

Kivinen alkaa purjehdusretkellä epäillä sananpartta, että naisten ja ovien kanssa tulee aina toimeen, kun käsittelee niitä tasaisesti.

Ilma oli jo raikas, kun kasinon orkesteri rai'utti ensimmäisen valssin. Laajalla verannalla, josta avautui kaunis ja mahtava näköala tummenevalle merelle ja valkoiselle rantahietikolle, istui reumatismin ja muiitten vaivojen, sekä todellisten että kuviteltujen, runtelemia seurueita, maun ja sukupuolen mukaan nauttien joko tavallisia virvokkeita tai miedompia ja voimakkaampia väkijuomia, syöden illallista ja keskustellen kylpyläväen keskuudessa välttämättömistä juoruista sekä päivän suuresta sensationumerosta: lentokoneen vierailusta ja siitä heitetystä kääröstä.

Lihavahkot tukkukauppiaitten rouvat tarkkailivat salavihkaa tyttäriänsä, jotka hikisinä ja punoittavina tanssivat pönäkkäin luutnanttien tai aloittelevien tuomareitten — tai pahimmassa tapauksessa — iloisten, mutta yhtä tyhjien ylioppilaitten ja taiteilijain kanssa, kadoten sitten vilvoittelemaan kasinon puutarhan tunnelmallisiin lehtimajoihin tai puoleksi pensaitten piilossa oleville penkeille, jotka kaikki paikat ovat sopivan vaarallisia nuorille naimaiässä oleville neitosille ja heidän kavaljeereilleen heinäkuun ihanana iltana.

Nuoret tanssivat ja kuhertelivat, vanhemmat istuivat ja katsoivat, ja toivottomat vanhatpiiat tiesivät saavansa puheenaihetta vielä seuraavaksikin päiväksi. Siitä ei tosin erikoista puutetta ollut, sillä kylpylän vilkas elämä tarjoaa etenkin näille erehtymättömille tarkastelijoille ehtymätöntä puheenaihetta suljetuissa kahviseuroissa.

Olle Nordgren istui toimittaja Karl Anderssonin kanssa lähellä pääovea, josta näkyi tanssivain häikäisevä parvi: neitokset ja rouvat vaaleissa kesäpuvuisaan, komeat ruotsalaiset upseerit muhkeissa univormuissaan ja siviiliherrat jäykissä mustissa asuisaan ja hohtavan valkoisissa rintamuksissaan. Ilo ja elämänhalu kuvastui kasvoilla, ja jonkunlainen kansainvälinen leima loi loistoa ja vaihtelevaisuutta. Kivinen näytti kokonaan unohtaneen päiväsen tutkimusaikeensa ja tanssi innokkaasti ja sulavasti viehättävän neiti Rigerin kanssa. Olle tähyili suomalaista ystäväänsä, jonka pitkä ja notkea vartalo keinnui kauniissa kaarissa viehkeän valssin mukaan. Kivisen soikeilla, valoisilla kasvoilla leijaili tyytyväisyyden ja autuuden ilme, ja toimittaja Karl Andersson hautasi lyhyttä unelmaansa hieman murheellisen, jos kohta ulkonaisesti välinpitämättömän näköisenä hitain kulauksin.

Neiti Riger oli loistavalla ja välittömällä tuulella, ja Kivinen keskusteli vaarattomista asioista älykkään pirteästi. Neiti Riger tiedusti ohimennen salakuljetusjuttua, mutta Kivinen vastasi välttelevästi, ja koko asia jäi siihen. Sanomalehtimiehen oli vaikea uskoa, että tämä iloinen ja huoleton neitonen, joka nyt tanssi hänen kanssaan kiihkeässä valssissa, olisi sekaantunut mitä vakavimpaan salakuljetusyritykseen, jossa

oli asetettu vaaralle alttiiksi maine, vapaus ja ainakin muutama miljoona. Hän hymähteli itsekseen naisluonnon käsittämättömyydelle, mutta tyytyi, vaikka ihmetellen, neiti Rigerin seuraan, joka tänä iltana oli tavallista suopeampi, jopa hiukan sydämellinenkin. Muutamat itsetietoiset upseerit kohauttivat kyllä halveksivasti olkapäitään tuntemattomalle „siviililurjukselle“, joka oli ryöstänyt kylpylän ensimmäisen kaunottaren, mutta se seikka vain lisäsi Kivisen tyytyväisyyttä. Hän oli voitolla, sen hän tunsikin, mutta mielessään hän päätti, ettei hän anna näennäisen voittonsa sokaista itseään. Hänellähän oli suoritettavana sangen arka ja vaikea tehtävä, jolla ei ollut kuhertelun kanssa mitään yhteistä.

Muutaman tanssin perästä, ennakolta tehdyn sopimuksen mukaan, lähti pikku seurue rantaan laiturille, jossa oli neljä purjevenettä. Kivinen ja neiti Riger sijoittuivat yhteen, sanomalehtimies nosti tottuneesti purjeet, irroitti ankkurin, ja lauhassa tuulella vene liukui luovailien ulapalle. Meri oli tumma, lännessä kajasti laskeneen auringon punertava hehku, ja kauempana hämärsi pari kalliosaarta, jotka olivat matkan määränä. Veneet irroittuivat toinen toisensa jäljestä laiturista, ja niistä kuului iloista ja äänekkästä puheensorinaa, joka selvästi kantautui yli melkein tyynen vedenpinnan.

Kivinen istui peräsimmäisessä, pitäen kädessään purjenuoraa, ja neiti Riger istui tuulen yläpuolella nojaten molemmin käsin laitaan, antaen lainehtivan tukkansa hulmuilla tuulella, nuortena, reippaana ja kauniina, katseen haaveillen kiittäessä kaukaisuuteen.

„Pidättekö purjehtimisesta?“ aloitti Kivinen, mielestään varsin lapsellisesti, mutta äkkiä syntyneen

oudon hiljaisuuden painostamana ei hän keksinyt muutakaan sanottavaa.

„Tämä on ihanaa. Olen ensimmäistä kertaa purjehtimassa.“

„Niinkö? Te olette siis sisämaan lapsi.“

„Oikein päätelty.“

„Odottakaas, minä koetan arvata kotipaikkanne“, sanoi Kivinen. „Enhän ole tunkeileva?“

„Mitäpä siinä olisi salailemista.“

„Siis: ensin nimi. Riger! Germaaninen: tanskalainen, ruotsalainen, norjalainen, englantilainen tai — saksalainen. Ristimänimenne vahvistaa otaksuman. Te olette saksalainen. Pohjoissaksalainen te ette ole, teissä ei ole pohjoissaksalaista flegmaattisuutta, te olette vilkas eteläisen auringon kasvatti.“

„Tähän saakka ovat päätelmänne oikeita. Jatkakaa.“

„Te olette kaupunkilainen, vieläpä suurkaupunkilainen. München! Ei, se ei sovi! Otetaanpa avuksi ulkomuotonne! Se paljastaa salaisuutenne, ja teidän yleinen esiintymisenne, käytöstopanne sekä makunne tekevät sen, ettei kotipaikastanne voi erehtyä.“

Neiti Riger nauroi vallattomasti, ja hohtava hammasrivi loisti ruusuisten huulten välissä. Kivinen huomasi hänen silmissään vastustamattoman vaarallisen tulen, — noissa suurissa syvissä samettisilmissä. Hieno silkkiiliina leijui tuulessa kilpaa kiharoitten kanssa, ja sanomalehtimiehen huomio pyrki väkisinkin kääntymään purjeitten hoitamisesta ja veneen ohjauksesta, kunnes leikillisen karkea huuto lähimmästä purresta herätti hänet todellisuuteen.

„Herra Kivinen, herätkää! Tahallinen päälleajo on laissa kielletty!“ kirkui lennätinvirkailija, kun Kivisen vene kiiti suoraan toisen purren laitaa kohti.

Kivinen yhtyi nauruun ja käänsi veneen. Kun toinen pursi oli loitonnut, kietaisi Kivinen purjenuoran polvensa ympäri ja sytytti savukkeen.

„Ettekö usko, neiti Riger, että kykenen määrittelemään kotipaikkanne?“ kysyi hän.

„En tietenkään. Johtopäätöksenne ovat loistavat, mutta ette saa minua niin helposti ansaan. Te koettatte hämmästyttää minut, niin että itse sanoisin.“

„Lyöttekö vetoa?“

„Mistä vain!“

„Hyvä. Te saatte pyytää minulta mitä haluatte, jos minä joudun tappiolle, ja samoin minä teiltä, jos voitan. Kunniasananne, että vastaatte omantuntonne mukaisesti.“

„Suostun! Saatte mitä tahdotte. Kättä päälle!“ Neiti Riger ojensi kätensä, johon sanomalehtimies innokkaasti tarttui.

„Nyt sain teidät ansaan“, sanoi hän.

„Älkää olko liian varma“, nauroi neiti Riger. „Siis, missä on kotipaikkani?“ Hän kumartui aivan lähelle sanomalehtimiestä ja katsoi tätä silmiin. Silkkiliina sipaisi pari kertaa Kivisen ohimoita, ja kullanloistavat kiharat koskettivat hänen otsaansa.

„Se on *Wien!*“ sanoi Kivinen, ja hänen harmaat silmänsä olivat tiukasti kiinnitetyt neiti Rigeriin. Tämä huudahti, irroitti kätensä ja oikaisi vartalonsa, puhjeten vapauttavaan nauruun.

„Taikuri! Te arvasitte oikein!“

„Olin varma siitä. Ja nyt otan palkkioni!“

Salamannopeasti kietoutuivat sanomalehtimiehen kädet neiti Rigerin notkean vartalon ympäri, vetivät hänet vastustamattomasti puoleensa, ja neitosen heikosti huudahtaessa Kivinen painoi nopean, kiihkeän

suudelman tämän raikkaille huulille. Se huumasi hänet.

„Ei, katsokaas venettä!“ sanoi neiti Riger rauhallisesti. Kuten kylmä vesisuihku vaikuttivat nämä järkevät sanat sanomalehtimieheen. Hän päästi neiti Rigerin vapaaksi ja tarttui valloilleen päässeeseen purjenuoraan ja peräsimeen. Syntyi hetken hiljaisuus. Kivinen katsahti arasti seuralaiseensa. Neiti Riger järjesteli tyynesti tukkaansa. Hän ei näyttänyt suuttuneelta, jos ei ihastuneeltakaan.

Neiti Riger käänsi päätänsä ja katsoi hymyillen sanomalehtimieheen.

„Oletteko tyytyväinen?“ hän kysyi. Äänenpaino oli leikkilinen, ja Kivinen sai takaisin tavallisen reippautensa.

„Kyllä, vaikka en voikaan antaa itselleni anteeksi, etten käyttänyt tilaisuutta useamman ottamiseen.“

„Te olette tyydyttämätön. En osannut arvata, että te vaatisitte tällaisen palkkion, mutta“, neiti Riger nauroi vallattomasti, „en kadu.“

Sanomalehtimiehen täytyi tunnustaa itselleen, ettei hän tiennyt mitä ajatella. Oliko kaikki vain, kuten ulkonaisesti näytti, leikkiä, — oliko neiti Riger häneen rakastunut vai tekikö hän pilkkaa? Kivinen oli tuntevinaan naisia, mutta nyt hän oli ymmällä. Oli ollut kaiken iltaa. Hän ei käsittänyt neiti Rigerin käyttäytymistä. Kivinen piti itseään koko lailla kylmänä ja järkeväenä, eikä hän luullut päänsä menevän helposti pyörälle. Neiti Riger oli antanut suudella, mutta tuo kylmä ja rauhallinen huomautus veneen ajautumisesta kriitillisimpänä silmänräpäyksenä!

„Mitä te ajattelette?“ kysyi neiti Riger äkkiä.

„Muistuttelen itselleni säveltä operetin sanoihin:
'Kuka naisista selvän saa, piru heissä on vallalla ain!'"

„Kas vain, te filosofoittekin! Minua ilahduttaa,
että meissä on jotakin käsittämätöntäkin. Eikö niin?"
Kivinen nauroi.

„Niin, älkää naurako! Ettekö tekin ole samaa
mieltä, että ellei naisissa olisi jotakin käsittämätöntä,
eivät he olisi puoleksikaan niin hauskoja?"

„Kyllä, mutta nyt . . ."

„Niin, minä arvaan teidän ajatuksenne, minä nyt
vuorostani", sanoi neiti Riger.

„Koettakaapa?"

„Te ihmettelette minua ja minun käytöstäni."

„Ja sitten?"

„Te koetatte päästä selville minusta ja asioistani.
Mutta se ei onnistu teille."

„Niinkö luulette. Lyöttekö vetoa?"

„Varokaa! Ylpeys käy lankeemuksen edellä. Se,
että te voititte ensimmäisellä kerralla, ei todista, että
te voitatte toisella. Mutta minä suostun. Samoilla
ehdoilla kuin ennenkin."

„Päätetty."

„Minä tiedän, että te epäilette minun sekautuneen
salakuljetusjuttuun", laukaisi neiti Riger äkkiä.

Se osui. Kivinen ei voinut pidättää huudahdusta.

„Te . . . minä . . . ?"

„Näettekö, enkö arvannut oikein! Annan teidän
olla luulossanne. Niin, olen kyllä sotkeutunut juttuun,
mutta millä tavalla, sen saatte itse koettaa selvittää.
Jos se teille onnistuu, niin olette voittanut vedon ja minä olen,
kykyäni ja kunniallisuuden rajoissa, teidän vallassanne."

„Siis avoin taistelu?"

„Ja armoton.“

„Minä voitan sen.“

„Se nähdään, mutta sanon vain, että toinen suudelma on paljon vaikeampi saada kuin ensimmäinen.“

Kalliosaari oli jo aivan lähellä, ja mielenkiintoinen keskustelu keskeytyi. Purret laskivat rantaan, ja seurueet nousivat maihin. Meri huokui tummana, hämärä kävi tiheämmäksi, mutta rantakalliolla, sytytettyjen nuotioitten ääressä, jatkui välitön nuorekas elämänilo kesäisenä yönä.

Kun Kivinen aamupuolella yötä marssi viileässä raikkaassa ilmassa valtatie reunaan pitkin kotia, ohi nukkuvien huviloitten ja kastehelmmissä kimaltelevien puutarhojen ja nurmikkojen, puisteli hän päätänsä, puolittain pahoitellen, puolittain tyytyväisenä. Hän oli rakastunut, auttamattomasti rakastunut. Hetken hän oli luullut saaneensa vastarakkauttakin, ja sitä hän luuli vieläkin, mutta... Siinä oli „mutta“, ja se oli suuri.

Niin, neiti Riger oli vastustajatar. Viehättävä vastustajatar, mutta vaarallinen. Ja hänen hiukan väsynyt päänsä koetti ratkaista pulmaa: jos hän voittaa ja saa neiti Rigerin salakuljetuksesta syytettynä telkien taa, mitä hän tekee voitollaan? Ja ellei hän voita, niin ei kai hänellä ole myöskään mitään mahdollisuutta?

Ja mistä neiti Riger tiesi, että hän epäili? Ja miten neiti Riger oli uskaltanut tunnustaa? Hm, vastustajatar oli antautunut ensimmäiseen otteluun, ja hänen täytyi se myöntää, voittanut sen yllättävän loistavasti. Hänen korttinsa olivat nyt sekaisin, ja mikä

pahinta, hänen sydämensä laita oli vielä huonommin.

Ollelle ei mitään! ajatteli Kivinen avatessaan huvilansa portin.

5.

Seikkailijat huomaavat, että langat alkavat juosta yhteen.

Kivinen ja Olle istuivat aamupäivällä kasinon verannalla kahvia juomassa. Päivä oli yhtä kuuma kuin eilenkin, meri oli tyyni, ja vain laajat mainingit kohisivat valkoiselle rantahietikolle, hyrskyten ja vaahdoten. Kivinen tunsi itsensä uinnin jälkeen virkeäksi ja reippaaksi, ja kylmä itsehillintä, jonka hän oli ollut menettämäsillään edellisenä yönä, oli palannut kirkkaan päivän ja auringon keralla. Olle, purevasanainen, mutta hyväntahtoinen vanha sanomalehtimies, pakinoitsija, salapoliisi ja orpolasten huoltoyhdistyksen puheenjohtaja, tarkasteli hiukan ivallisesti ystäväänsä, jonka vieläkin harhailevat silmäykset ja hajamieliset vastaukset eivät jääneet häneltä huomaamatta. Kivinen ei ollut puhunut mitään keskustelustansa neiti Rigerin kanssa eikä hänellä vielä aamulla ollut mitään aikomusta tehdä sitä vastaisuudessaakaan, mutta ajateltuaan vähän tarkemmin päätti hän uskoa ainakin oleellisimmat kohdat taa-tulle ystävälleen. Ainoastaan arkaluontoisimmat yksityiskohdat päätti hän sivuuttaa vaieten.

„Hm, herra tuntuu elävän yhä vielä purjehdusretken lumoissa“, aloitti Olle. „Ryhdytäänkö yleensä johonkin, ja mihin?“

Kivinen taputti Ollea kädelle.

„On niin helppoa syrjästäpäin nauraa. Mutta annetaan *sen* asian nyt olla. Juttu on selvitettävä!“

„No niin. Meillä on nyt kolme asiaa: ensiksi se moottoripyöräilijä. Odotamme sähkösanomaa. Sitten on neiti Riger? Ja sitten on meidän löydettävä moottoripyöräilijän huvila?“

Kivinen muutti asentoaan, sytytti savukkeen, heitti jalkansa ristiin ja kertoi Ollelle keskustelunsa ja saamansa tiedot neiti Rigeristä. Olle kuunteli ääneti, leikitellen sormillaan ja nyökäytellen hyväksyvästi päätänsä.

„Enimmin kummastuttaa minua“, lopetti Kivinen, „miten hän on voinnt aavistaa, että me epäilemme häntä“.

Olle hykerteli käsiään.

„Hän on älykäs nainen, perin älykäs. Ja rohkea. Kaksi vaarallista ominaisuutta. Ja kaunis. Vielä vaarallisempaa. Sinä olet jo täydelleen hänen lumoissaan. En tiedä, miten hän lienee saanut asian selville, mutta lopputulos osoittaa hänen olevan sekä älykäs että oikeassa. Muuten, tiedätkö, aikooko hän viipyä täällä vielä kauankin?“

Äkillinen epäluulo täytti Kivisen mielen.

„Niin, sinä olet oikeassa. Minä en tiedä lainkaan. Mutta hänellähän ei ole mitään syytä viipyä täällä. Yritys on onnistunut, tavara tallessa eikä muut kuin me epäile vähintäkään. Odotas, minä soitan!“

Kivinen nousi nopeasti ja meni tarjoiluhuoneen puhelinkaappiin.

„Saanko 1 62! Kiitän! Onko neiti Riger? Hyvää huomenta! Niinkö, nytkö vasta? Ettekö ole ollut

edes uimassa. Niin, tuletteko? Kyllä, kyllä! Kiitän! Näkemiin!“

Kivinen soitti kiinni ja palasi Ollen luo.

„Kyllä hän ainakin vielä on täällä. Lupasi tulla iltapäivällä käymään kylpylaitoksella ja kasinollakin.“

„Sinä sanoit hänen olevan Wienistä.“

„Niin.“

„Mitään muuta et tiedä?“

„En kerrassaan mitään.“

„Hm.“ — Olle siveli sileätä leukaansa. „Onko sinulla hänen valokuvaansa?“

„On“, myönsi Kivinen hiukan kummastuen. „Otin muutama päivä sitten omalla koneellani hänestä joitakuita kuvia.“

„Onko sinulla niitä mukanasasi?“

Kivinen otti esiin lompakkonsa ja kaivoi siitä muutamia pienikokoisia, mutta selviä ja onnistuneita valokuvia viehättävästä neiti Rigeristä.

„Kas niin, nämä kelpaavat. Nyt ei muuta kuin kynä ja paperia.“ Olle viittasi luokseen tarjoilijan ja pyysi paperia ja mustetta, asettuen sitten ne saatuaan kirjoittamaan.

„Kenelle sinä kirjoitat?“ tiedusti Kivinen.

„Muutamalle tuttavalleni, wieniläiselle sanomalehtimiehelle. Jos kysymyksessäoleva neitonen on todella Wienistä, niin takaan, että meillä jonkun päivän kulluttua on hänestä ja hänen elämästään täydellinen selostus. Se mies tuntee Wienin paremmin kuin minä Tukholman, ja se on jo paljon“, sanoi Olle hiukan itserakkaasti.

Saatuaan kirjoitelmansa valmiiksi hän pisti kirjeen ja valokuvat kuoreen, liimasi sen, kirjoitti osoitteen

ja sujautti taskuunsa. Senjälkeen miehet nousivat ylös ja maksoivat.

„Hm, kello on kohta jo yksitoista, mutta lähtekäämme kumminkin etsimään sitä sinun huvilaasi“, ehdotti Olle, kun ystävykset hitaasti ja vaivaloisesti astelivat upottavassa hiekassa.

„Samantekevää, mutta poiketaan kotona katsomassa, olisiko saapunut sähkösanomaa Suomesta.“

Sellaista ei ollut kuitenkaan tullut, ja ystävykset jatkoivat matkaansa, poiketen huvilain ja puutarhain välissä kiemurtelevalle polulle, jossa oli mukavampi kulkea, kun pohja oli kova ja puut tarjosivat siimestä. Olle puhkui hyvinvoipaisuudessaan, retuuttaen takkia käsivarrellaan, pirteänä ja iloisena kaikesta huolimatta, kun taas Kivinen, laihahko ja jäntevä, asteli rauhallisesti ja näköjään täysin piittaamattomana kuumuudesta. Kierrettyään neiti Rigerin huvilan taitse miehet saapuivat valtatielle ja syrjätien risteykseen.

Paikka oli autio, lähin huvila pilkotti parin sadan metrin päässä. Olle heittäytyi nurmikolle puitten varjoon ja pisti tupakaksi. Kivinen jäi seisomaan hänen viereensä ja silmäili miettien ympäristöä.

„Tiedätkö, että tehtävämme taitaakin olla helpompi kuin luulinkaan. Kun tulimme autolla pysäkiltä, en huomannutkaan muuatta pientä, mutta ratkaisevan tärkeää seikkaa, joka suuressa määrässä rajoittaa etsiskelyaluettamme. Katsos, tuolla lähellä alkaa mäki.“

„Entä sitten?“

„Kuten sanoin, otaksun moottoripyöräilijän tässä risteyksessä tai jonkun matkan päässä siitä hypänneen pyörältä ja taluttaneen sen huvilan vajaan. Hän

ei liene uskaltanut ajaa, sillä moottorin surina olisi kuulunut läheisiin huviloihin ja voinut jälkeinpäin herättää epäluuloja. Mutta luuletko, että joku jaksaisi tai uskaltaisi viivytellä niin kauan, että saisi tavallisen moottoripyörän hilatuksi tuon mäen yli? Ei, olen varma siitä, että etsimämme huvila on mäen tällä puolen tai sitten sitä ei ole missään. Moottoripyörää ei kuitenkaan ole löydetty. Poliisi ei tiedä mitään, sanomalehdet yhtä vähän. Juttu on täydellisen salaperäisyyden verhoama.“

Olle myönsi ystävänsä johtopäätökset oikeiksi. Sanomalehtimiehet jatkoivat matkaansa. Noin parin sadan metrin päässä oli ensimmäinen huvila, suuri ja kaunis rakennus mahtavan puutarhan keskellä. Joukko lapsia leikki pihamaalla.

„Tuo se ei ole ainakaan“, virkkoi Olle. „Lasten lähettyvillä ei uskalleta ryhtyä salajuoniin.“

Vinosti tämän huvilan vastapäätä oli toinen, melkein näkymättömissä tuuheitten lehtipuitten takana.

„Ei tuokaan ole oikein minun makuuni“, sanoi Kivinen. Sanomalehtimiehet kulkivat hitaasti valolaikkujen kirjavoittamalla maantiellä, tarkastellen ympärilleen; mutta saavuttuaan mäen huipulle heidän täytyi myöntää, että ainakaan tällainen pintapuolinen tutkimus ei tukenut millään tavoin Kivisen otaksunmaa. Mikään huvila ei tuntunut vähimmässäkään määrin sopivan sellaiseen tarkoitukseen. Kaikissa oli asukkaita huomattavan paljon, eikä tuntunut ollenkaan uskottavalta, että salakuljettaja olisi uskaltanut niin suureen vaaraan. Huvilat olivat suuria perhekeskuksia. Hiukan harmitellen epäonnistunutta otaksunsa ja hukkaanmenneitä vaivojaan kääntyivät miehet takaisin.

„Tämä tuntuu alkavan mutkistua“, tuumi Kivinen heidän molempain paineliessa reippaalla vauhdilla kotiapäin.

„Niin, katsos, on jossakin määrin epätodennäköistä, että mies olisi uskaltanut edes taluttaa pyöräänsä näiden huvilain ohi. Jostakin huvilasta se olisi varmasti huomattu“, selvitteli Olle.

„Niin, mutta minä pidän kiinni vain siitä, että pyörää ei ole nähty asemalla eikä pysäkillä. Sen täytyy olla jossakin tällä välillä. Ja meidän täytyy se löytää.“

„Sitten me sen tietenkin löydämmekin“, virkkoi Olle hiukan humoristisesti.

„Älä naura! Sinä teit vallan oikean huomautuksen, että salakuljettaja tuskin on uskaltanut edes taluttaa pyöräänsä huvilain ohi. Se päätelmä avaa uuden mahdollisuuden, joka onkin olemassa, ellen muista väärin.“

„Annas kun minä tiedustelen tuolta mieheltä, joka laittaa aita“, sanoi Olle.

Saapuessaan miehen luo, joka tien vieressä veisteli aidanpylväitä, sanomalehtimiehet pysähtyivät ja tervehtivät. Mies vastasi hereten työstänsä.

„Hyvää päivää!“ aloitti Olle. „Tunnetteko tätä huvila-asutusta?“

„Kyllä!“ vakuutti mies vilkastuen, kuten huvilaja kylpyseuduilla aina, kun huomataan tilaisuus pikku ansioon.

„Niin, katsokaas, meillä on vähän kummallinen asia . . . etsimme muuatta herraa, jonka pitäisi asua näissä huviloissa, mutta me emme ole löytäneet.“

„Mikä hänen nimensä on?“ kysyi mies asiallisesti.

„Siinä juuri onkin hulluin paikka, kun emme sitä tiedä. Kävi nimittäin siten, että muuan tuttavamme

kutsui meidät tänne maalle, antaen osoitteen ja huvilan vuokraajan nimen, mutta me pudotimme nimikortin. Osoitteen me muistamme ja sen verran paikkaa, että huvilan pitäisi olla tuon mäen tällä puolella.“

„Se käy vähän vaikeaksi“, arveli mies.

„Niin, sen mekin olemme huomanneet“, nauroi Olle ja tarjosi savukkeen, „mutta kun meillä olisi jotenkin tärkeää asiaa emmekä aivan vähällä viitsisi kääntyä takaisinkaan, niin yritämme vielä. Huvila on luultavastikin pieni, ja sikäli kuin muistan, ei siinä asu kuin korkeintaan pari kolme henkeä yhteensä.“

„Olisikohan se se . . .“, mies mielti.

„Tiedättekö, johtaako valtatie risteyksestä mitään polkua jonnekin huvilaan, tuonne taakse?“

Mies nyökkäsi.

„Johtaa kyllä. Jonkun matkan päässä valtatiestä on melkein metsän keskellä pieni huvila. Siellä on tänä kesänä näkyvät asukkaita.“

„Eikö siellä sitten ennen ole ollut?“

„Kyllä siellä ennen on ollut, mutta viime kesänä ei ollut. Minkälainen mies se teidän ystävänne on?“

Kivinen kuvasi tarkoin ja havaannollisesti moottori-pyöräilijän. Mies ei ollut oikein varma.

„Kerran taisin nähdä sellaisen miehen, jaa, neljä päivää sitten, mutta en tiedä, olisiko hän ollut siellä huvilassa. Tapasin hänet tienristeyksessä.“

Ystävykset alkoivat tuntea, että arvoitus oli ratkeamaisillaan. Olle kiitti ja maksoi miehelle tiedoista, ja entistä reippaammalla vauhdilla jatkoivat etsijät matkaansa. Tien risteykseen saapuessansa he näkivät tuskin huomattavan polun, joka kohtalaisen

leveänä luikerteli tiheään metsään. He kulkivat satakunta metriä sitä pitkin, mutta sitten alkoi Kivistä arveluttaa.

„Ei, ei mennä nyt päivänvalolla! Jos siellä sattuisi joku olemaan, niin se voisi herättä epäluuloja, ja jos neiti Riger saisi kuulla, huomaisi hän meidän alkavan tietää ehkä enemmän kuin hänen rauhallen ja turvallisuudelleen sopii.“

Kotiin palatessaan löysi Kivinen pöydältä sähkösanoman. Hän repi sen nopeasti auki ja luki Ollelle:

„Akseli Kivinen. Kuststad. Miehen nimi Robert Kahl. Nykyään luultavasti Ruotsissa. Tietoja voit saada taidekaupasta Strandgatan 43, Tukholma. Antero.“

Molemmat vihelsivät. Langat alkoivat juosta yhteen. Neiti Riger oli sähköttänyt samaan taloon, josta oli saatavissa selvitystä moottoripyöräilijästä.

Olle heittäytyi sohvalle lepäämään.

„Mitä nyt olisi tehtävä?“ kysyi Kivinen.

„Tjah, lähtekäämme iltajunassa Tukholmaan.“

„Jättäisimmekö neiti Rigerin yksin tänne?“

„Minkäpä sille tekee. Täytyy jättää.“

„Hän arvaa matkamme tarkoituksen.“

„Arvatkoon! Mehän pelaamme muutenkin melkein avonaisin kortein.“

„No niin, tehkäämme kuten ehdotat, mutta matkamme meidän täytynee jättää huomiseen. Juna lähtee hiukan yli yhdeksän illalla, joten emme ehdi käydä huvilassa ennen lähtöämme. Ja siellä meidän on kuitenkin pistäydyttävä.“

„Niin lienee parasta. Mitä tarkoitat huvilassa pistäytymisellä?“

„Mitä vain, tilanteitten mukaan. Jos siellä ei ole ketään, kuten on otaksuttavaa, niin aion tarkastella sisäpuoleltakin. Muuten tyydyn ulkopuolisiin havaintoihin.“

„Siinä tapauksessa saanet sen asian hoitaa yksinäsi. Minusta ei oikein ole yöllisille retkille, enkä toisekseen millään tavoin osaa liikkua hiljaa.“

„Jää vain kotiin, se on kyllä mukavampaa, ja yksi mies herättää aina vähemmän huomiota kuin kaksi. Jutellaan myöhemmin enemmän. Nyt minuakin raukaisee.“

Kivinen vetäytyi toiselle sohvalle ja syventyi tutkimaan Tukholman lehtiä. Olle nukahti.

6.

Kivinen huomaa, kuinka sattuma toisinaan voi olla uskomattoman yksityiskohtainen ja johdonmukainen.

Taivas oli pilvessä, niin että oli kohtalaisen pimeä, kun Kivinen sadetakkiin puettuna ja lippulakki silmille vedettynä pujahti huvilansa portista polulle, lähtien nopeasti ja äänettömästi kulkemaan tienristeystä kohti. Ollen kanssa hän oli sopinut, että ellei häntä neljän tunnin kuluttua alkaisi kuulua, sopisi soittaa poliisilaitokselle. Taskussa hänellä oli brovninki, pari tiirikkaa ja sähkölamppu, joten hän oli täydellisesti valmis aikomaansa puolittain salapoliisin, puolittain murtovarkaan yritykseen.

Tienristeykseen tullessaan hän silmäsi varovasti ympärilleen. Ketään ei näkynyt. Hän pujahti syrjäpolulle ja jännitti kuulonsa ja näkönsä, sillä hän ei

halunnut tulla yllätetyksi. Pari sataa metriä kuljetuaan hän huomasi puiden välissä häämöittävän rakennuksen. Kivinen pysähtyi ja kuunteli. Metsässä oli aivan äänetöntä, vain hiljainen tuulihenki huojutti puiden latvoja ja suhisi vienosti lehvistössä. Kivinen hiipi eteenpäin, valmiina joka hetki pujahtamaan metsään.

Huvila oli pieni, yksikerroksinen, hiukan huonossa kunnossa. Kivinen kiersi sen ympäri. Kaikki ikkunat olivat pimeässä. Huvilaan oli kaksi ovea, toinen kuistilta ja toinen keittiön puolelta. Kivinen koetti varovasti ovia. Ne olivat suljetut. Senjälkeen hän kiinnitti huomionsa ikkunoihin. Kuistin vieressä oleva ikkuna tuntui huolimattomasti lukitulta. Hän kurottautui varpailleen ja tarttui alalistaan. Ikkuna avautui. Sisäänpääsy oli kuitenkin vaikea, sillä ikkuna oli korkealla ja seinä aivan sileä. Sanomalehtimies katseli neuvottomana ympärilleen. Aivan oikein, kuistia vasten nojallaan, pensaitten piilossa, oli lyhyet puutarhatikkaat. Kivinen asetti ne ikkunan kohdalle, kuunteli ja tarkasteli, laskien vihdoin jalkansa astuimelle.

Menköön syteen taikka saveen! — ajatteli hän ja kiipesi sisään, brovninki toisessa ja sähkölamppu toisessa kädessä.

Ikkunalaudalle päästyään pysähtyi Kivinen uudelleen kuuntelemaan. Kaikki oli rauhallista. Hän painoi sähkölamppunsa nappulaa, ja kirkas valokuuva puikahti lattialle. Hän sammutti lampun samassa silmänräpäyksessä, hyppäsi äänettömästi lattialle ja veti ikkunan kiinni, jottei tuulihenki ilmaisisi jonkun tunkeutuneen sisään.

Sanomalehtimiehen täytyi myöntää itselleen, että tilanne oli koko lailla epämiellyttävä. Miten hän voisi selittää sisääntulonsa ja tarkoituksensa? Hänellähän oli vain epäluuloja ja otaksomia, ja jos nyt joku hänet keksisi, olisi ainoa keino mitä nopein ja siekailemattomin pako, sillä muutoin hän voisi joutua tekemisiin lain ja lainvartijoitten kanssa. Mutta koska hän oli tullut näin pitkälle, ei auttanut enää takaisin kääntyä. Huvila oli tutkittava.

Hän aloitti siitä huoneesta, johon oli tullut. Sähkölampun valossa hän näki, että se oli tupakka- tai seurusteluhuone. Kalustoa oli pieni kirjahylly, pöytä, sohva ja puoli tusinaa tuoleja. Seinillä oli muutamia kuvia, lattialla matto, mutta muuten oli huone alaston ja autio. Mikään ei osoittanut, että siellä olisi oltu äskettäin. Tuhka-astiakin pöydällä oli tyhjä ja puhdas.

Sattuma on suosiollinen, — ajatteli Kivinen. — Talo pimeä, ikkuna auki ja tikapuut saatavilla. Eteenpäin!

Sanomalehtimies hiipi ovelle, ja hän oli sisimmässään varma, että se oli auki. Niinkuin olikin. Hän avasi sen varovasti, pysähtyi kynnykselle kuuntelemaan ja valaisi sitten taskulampullaan ympäristöä. Hän oli huoneita yhdistävässä käytävässä. Vasemmalla puolella oli tyhjä vaatenaulakko ja sen vierellä ovi kuistille. Vastapäätä sitä huonetta, josta hän oli tullut, oli ovi, mutta kun sanomalehtimies alkoi sitä tarkastella, huomasi hän ikäväkseen ja harmikseen, että se oli kaksinkertaisessa lukossa, tavallisessa ja ameriikkalaisessa. Tiirikka kyllä auttaisi selviytymään edellisestä, mutta toisen avaaminen oli jo koko lailla vaikeampaa.

Perällä oli vielä neljäs ovi.

Kivinen hiipi varpaillaan pitkin mattoa, joka lihas jännittyneenä. Talo oli edelleenkin aivan äänetön. Hän tarttui kädensijaan, kuunteli ja painoi sen hitaasti alas. Se antoi myöten, ja äärimmäisen pidättyvästi koetti Kivinen työntää ovea auki. Onnistui. Ei edes sarana narahtanut, ja kiitävän tuokion ehti sanomalehtimies ajatella, ettei ikkunan eikä ovien saranat olleet kertaakaan narahtaneet.

Hän astui hitaasti sisään ja painoi lamppuaan. Valojuova kiiti pitkin lattiamattoa, osui ikkunaan, livahdi nopeasti syrjään ja valaisi akkaä pyödän. Kivinen jäi tuijottamaan eteensä liikkumattomana, sillä näkemänsä ällistytti hänet perinpohjin.

Pöytä, jota hän valaisi, oli katettu kahdelle hengelle: kaksi kahvikuppia, sokeriastia, leivoslautanen ja kirjaillun peitteen alla kahvipannu. Samassa silmänräpäyksessä selvisi Kiviselle, mitä oli tuoksu, jota hän oli ollut tuntevinaan jo ikkunasta sisään kiivettyään. Se oli tuoreen kahvin tuoksu, miellyttävä ja voimakas, mutta kun hän vasta tienristeyksessä oli heittänyt pois väkevän sikaarinsa, ei hän ollut tuoksua täysin vaistonnut.

Talossa oli ihmisiä.

Silmänräpäyksessä nämä mietteet välähtivät hänen mielessään, valo sammui, ja hän yritti nopeasti pujahtaa takaisin käytävään, kun samassa kuului napsaus ja koko huone tuli valoisaksi katossa riippuneen sähkölampun syttyessä, ja tuttu miellyttävä ääni lausui varmasti ja rauhallisesti:

„Tervetuloa, herra Kivinen!“

Sanomalehtimiehen käsi sukelsi salamannopeasti taskuun, hänen rajusti kääntyessään, mutta ojennettu

brovninki vaipui alas, kun hän näki, sähkönappulan luona seinään nojaamassa, tummaan aistikkaaseen iltapukuun pukeutuneen, veitikkamaisesti ja voitonriemuisesti hymyilevän neiti Rigerin.

„Te täällä?“ huudahti Kivinen ihan suunniltaan.

„Niin“, lausui neiti Riger hymyillen, niin että ihasuttavat hampaat tulivat näkyviin, „mitä ihmettelemistä siinä on? Anteeksi, minähän voisin ehkä hukan ihmetellä sitä, että *te* olette täällä.“

Kivinen tunsu itsensä noloksi, niinkuin ainakin mies, joka yllätetään murtovarkaan hommissa panostettu brovninki ojennettuna viehättävää naista kohti, mutta hämmennystä kesti vain hetken, sillä vaikka hän olikin äärimmäisen ymmällä tästä odottamattomasta tapaamisesta, ymmärsi hän, että ellei muun, niin ainakin itserakkauden kannalta hän ei saisi hämmennystään näyttää.

Hän pisti nopeasti brovningin taskuunsa ja otti keveästi kumartaen lakin päästään.

„Häiritsekö?“ kysyi hän kohteliaasti.

„Ette suinkaan! Minä odotin teitä.“

„Huomaan sen“, virkkoi sanomalehtimies, kääntyen pöytää kohti. „Tämä ihastuttava kahvipöytä lienee tarkoitettu meille.“

„Kyllä, mutta kun olen olen teitä jo pitkän aikaa odottanut, on kahvi jäähtymäisillään. Pyydän, heittäkää päällysvaatteenne! Niin, tuonne eteiseen!“

Kivinen kohautti olkapäitään ja meni eteiseen riisumaan päällysvaatteensa. Tutkimusretki näkyi tulevan vaiherikkaammaksi kuin hän oli osannut kuvitella.

„Tehkää hyvin!“ ja neiti Riger viittasi Kiviselle. Tämä istuutui vastapäätä viehättävää emäntää ja sil-

mäsi ympärilleen. Huone oli yksinkertaisen aistikas huvilahuone kirkasvärisine seinäpapereineen ja kevyine huonekaluineen, kukkineen ja kirjailtuine liinoineen. Ikkunaverhot olivat alasvedetyt, ja varjos-tettu kattokruunu loi miellyttävän hillityn valaistuk-sen. Neiti Riger oli säteilevän kaunis, hänen sil-mänsä loistivat tavallistakin kirkkaampina, ja koko olennoista säteili viehkeää naisellisuutta. Ympäristö, suloinen seuralainen ja kohtauksen romanttisuus sai-ivat sanomalehtimiehen täydelleen valtoihinsa. Kysyi tahdonponnistusta, jotta hän jaksaisi muistaa, ettei hän ollut tullut tänne miellyttävää kahvikeskustelua, vaan häikäilemättömän salakuljetusyrityksen tutki-mista varten.

Neiti Riger siirsi syrjään kirjaillun kahvikannun myssyn ja kaatoi tuoksuavaa juomaa molempiin kup-peihin, ojentaen sitten vieraalleen sokeri- ja kerma-astian ja tarjoten leivoksia.

„Pienen kävelyn jälkeen raikkaassa yöilmassa toi-von kahvin maistuvan!“ sanoi hän veitikkamaisesti. Kivinen kohautti olkapäitään.

„Älkää sortako sorrettua!“ sanoi hän tahallisen alis-tuvaisesti. „Mistä tiesitte minua odottaa?“

„Sehän kuuluu oikeastaan sotasalaisuusiini, mutta voin sen kertoakin. Näin päivällä teidät ja herra Nordgrenin polulla, ja kun te käännyitte takaisin aivan alkupäässä, välähti mieleeni, että te hämärän tullen jatkatte tutkimusmatkaanne. Naisellinen vais-toni sanoi minulle aivan oikein.“

„Mutta miksi pöytä on katettu vain kahdelle?“

„Otaksuin, ettei herra Nordgren kunnioitusta he-rättävine ruhoineen olisi sovelias ja tuskinpa halu-kaskaan liikkumaan tällaisilla, anteeksi, jossakin

määrin murtovarkaan polkuja muistuttavilla retkillä.“

„Taaskin oikein.“

„Ja kun arvasin aikomuksenne, niin päätin järjestää pikku yllätyksen. Ettekö ihmeteltyt sattumaa, herra Kivinen?“

„Kyllä, hiukan: talo pimeässä, ikkuna auki, tikaapuut saatavilla, ovet lukitsematta, saranat voidellut . . .“

Neiti Riger nauroi.

„Sain kyllä vaivata hiukan päätäni, mutta lopputulokset korvasi kaiken. En ole milloinkaan niin nauttinut oman voimani tunnosta kuin nähdessäni teidän brovninki ojossa kääntyvän minua kohti, valon ja yllätyksen sokaisemana.“

„Tulin tänne etsimään moottoripyöräilijää.“

„Sen kyllä arvasin. Teillä näkyy olevan melko lailla johtopäätöskykyä, ja minun on oltava kiitollinen kohtalolle, ettette te ole Kuststadin poliisipäällikkö, vaan ainoastaan sanomalehtimies, sillä edellisessä tapauksessa minä kai istuisin jo varmassa tallessa ja kylpylän arvoisa yleisö saisi uutta ja mitä mielenkiintoisinta keskustelun aihetta.“

„Niin varmasti istuisittekin.“

„Miksi te ette ilmoita tietojanne viranomaisille?“

„Monestakin syystä: minulla ei ole mitään velvollisuuksia, ja sitten minä olen lyönyt vedon kanssanne. Ja aion sen myös voittaa.“

„Minä myönnän jo nyt joutuneeni tappiolle“, sanoi neiti Riger hiljaa.

Kivinen säpsähti. Sanat ja ääni, jolla ne lausuttiin, olivat kokonaan toiset kuin mihin hän oli neiti Rigein kanssa seurustellessaan tottunut. Tavallinen leik-

kisä ylimielisyys ja varmuus oli poissa, ja sijaan oli tullut naisellinen alistuvaisuus. Kuulosti väsymykseltä. Katsahtaessaan seuralaiseensa hän huomasi tämän ilmeen muuttuneen. Juuri äsken vielä vilkkaan ja iloisen seikkailijattaren sijassa oli murtunut ja kärsivännäköinen nainen. Sanomalehtimies joutui hämilleen tästä yhtä äkillisestä kuin odottamattomastakin muutoksesta.

„Te myönnätte... jo nyt...“ sanoi hän ihmetellen.

„Minun täytyy. Ja... ja... voisin antaa vaikka palkinnonkin... jo nyt...“ virkkoi neiti Riger tappailen, samalla kohottaen kosteat silmänsä, jossa vilahti hetkeksi entinen veitikkamaisuus. „Vaikka niinkuin silloin purjehdusretkellä“, lisäsi hän nopeasti, luoden samalla katseensa alas.

Sanomalehtimies ei käsittänyt, mutta hänen täytyi tunnustaa itselleen, että hän olisi halusta painanut huulensa neiti Rigerin nyt hiukan värähteleviä huulia vasten. Mutta hän hillitsi itsensä. Neiti Riger oli erehtynyt, jos hän oli luullut niin helposti saavansa hänet voitetuksi.

„Minä en voi ottaa vastaan palkintoa, sillä en katso sitä ansainneeni. Vetoa en ole vielä voittanut, mutta *kun* sen voitan, niin saatte olla varma, että pidän kyllä huolen palkinnon saamisesta“, lausui hän nopeasti ja koetti saada äänensä kohteliaan huolettomaksi ja vilkkaaksi.

„Te ette siis tahdo ottaa vastaan palkintoanne?“ kysyi neiti Riger kuin havahtuen ja loi syvät kosteat silmänsä sanomalehtimieheen. Kivisen vangitsi tämä katse, lempeä ja luja, ja veri syöksyi hänen päähänsä.

„En palkintona, mutta kyllä muuten . . .“ sopersi Kivinen ja tarttui neiti Rigerin käteen. Tämän sormet puristautuivat kiinni hänen sormiinsa. Kivistä poltti pehmeitten naiskäsiens kosketus.

Neiti Rigerin katse imeytyi kiinni häneen, ja sanomalehtimies tunsu kuin koko olemuksensa uppoavan noiden kosteitten silmien pohjattomaan mereen. Hän hypähti ylös ja veti neiti Rigerin syleilyynsä, suudellen vastustamattomille raikkaan punaisille huulille. Neiti Riger ei estellyt, mutta irroittautui lempeästi hymyillen, painaen sitten päänsä käsiinsä ja jääden istumaan pöytään nojaten. Kivinen tunsu huumasta ja hän olisi tahtonut luopua tehtävästään, unohtaa kaikki ja vetää uudelleen lähellä istuvan viehättävän naisen syliinsä. Eihän häntä tehtävänsä sitonut mikään velvollisuus eikä pakko, hän oli vapaa luopumaan, salaamaan ja antamaan anteeksi, niinkuin neiti Riger olisi tahtonut, ja hän tiesi saavansa uuden suudelman ja kauniin naisen kiitollisuuden. Mutta jokin häntä pidätti, ja se oli vaistomainen aavistus, hämärä tietoisuus, ettei hänen edessään oleva nainen ollut tavallinen rikollinen, ettei juttu ollut niin yksinkertainen ainakaan häneen nähden kuin se nyt pyrki näyttämään. Hänen olisi otettava täysi selvyys, ja vasta silloin hän voisi täydellisesti määrätä suhteensa neiti Rigeriin. Ja ehkä hän voisi, vaikka vastoin asianomaisen tahtoa, auttaa myöskin neiti Rigeriä . . . Ja tämän ensimmäinen kysymys suorastaan pakotti hänet ratkaisemaan.

„Te ette siis aio luopua tutkimuksistanne. Kun sitten olette saanut ne loppuun, annatteko minut ilmi?“

Kivinen mietti.

„Voisin ainoastaan yhdessä tapauksessa tehdä selaista, mutta olen varma siitä, ettei teihin nähden ole sitä mahdollisuutta olemassa. En ole tässä maassa ehdottomasti, ainakaan omasta mielestäni, sidottu lain kirjaimeen, ja minkä omatuntoni myöntää oikeaksi, sen hyväksyn, vaikka se ei olisikaan täydellisesti sopuossinnussa lain kanssa.“

Kivinen kylmeni itsekin näistä järkevän harkituista sanoistaan. Neiti Riger suoristautui ja järjesti hiuksensa.

„Ettekö voisi minulle kertoa historiaanne?“ kysyi Kivinen vakavasti.

„Minä kertoisin mielelläni, mutta minä en voi.“

„Ettekö milloinkaan?“

„Ehkä jonkun ajan kuluttua.“

Neiti Rigerin äänessä kuului entinen varmuus, ja hän pyysi Kivistä jatkamaan juontia, kaataen kahvia.

„Miksi tulitte tänne huvilaan?“ kysyi Kivinen hetken kuluttua.

„Tapaamaan teitä ja estämään teidät tutkimasta huvilaa. Ja saadakseni teidät luopumaan aikeestanne.“

„Millä te luulitte saavanne minut luopumaan?“

Neiti Riger ei vastannut mitään. Ainoastaan vahva punerrus levisi hänen kasvoilleen.

„Te laskitte oikein“, puhui Kivinen verkkaan, „mutta te laskitte myös väärin. Niin, minä pidän teistä. Siihen te perustitte. Te tiedätte, että rakastan teitä. Minä en tunne teitä juuri ollenkaan, minä tiedän, että te olette sekaantunut vaaralliseen salakuljetusjuttuun, mutta minä rakastan teitä, en keveästi ja ohimenevästi, vaan todella. Jos haluaisin vain huvitella, niin mikään ei olisi helpompaa kuin luopua aikeestani. Mutta nyt minä todella rakastan

teitä; ehkä vasta olen oppinut näinä hetkinä, ja senvuoksi, juuri senvuoksi en voi luopua tehtävästäni. Minun on saatava asiasta selko, ja kun tiedän kaikki, silloin voin kysyä teiltä sitä, mitä haluan tietää. Mutta jo nyt, ettekö luota minuun niin paljon, että kertoisitte minulle, mitä on sydämellänne, ja mikä teitä painaa?“

Kivinen tulistui, ja hänen puheensa uhkui vakuuttavaisuutta. Neiti Rigerin katse harhaili, mutta liikkumattomana hän kuunteli omituista rakkaudentunustusta omituisessa tilanteessa.

„Jos olisi kysymys vain minusta“, aloitti neiti Riger, „en empisi. Mutta kuten te aavistatte ja tiedättekin, ei kysymys koske vain minua. Ja ne, jotka ovat luottaneet minuun, eivät saa pettyä luottamuksessaan. Olen mennyt liian pitkälle, voidakseni peräytyä.“

„Niin olen mennyt minäkin, ja meidän on siis taisteltava.“

Neiti Riger katsoi miestä, jota hän ei kaikella viehätysvoimallaan ollut kyennyt saamaan luopumaan miehelle hänen nähdäkseen aivan yhdentekevistä aikeista.

„Ettekö mitenkään voisi peräytyä?“ kysyi hän hetken kuluttua uudelleen sanomalehtimieheltä, samalla kun hänen silmänsä täytyivät kyynelillä.

„En voi“, vastasi Kivinen hiljaa mutta varmasti. „Ymmärtäkää minua oikein.“

„Minä ymmärrän, mutta en hyväksy. Mitä oikeutta teillä on sekaantua teille muutama viikko sitten vielä aivan vieraitten, yhdentekevien ihmisten asioihin?“ Neiti Rigerin äänessä kuului epätoivoon saatetun naisen katkeruus.

„Te ette ole minulle yhdentekevä“, vastasi Kivinen. „Olen sen teille jo sanonut. Minä rakastan teitä, uskokaa se, ja minä tahdon paljastaa elämännen salaisuuden. Olkaa vakuutettu siitä, että sen myös ennen pitkää paljastan. Aavistus sanoo minulle, että ehkä teen teillekin hyvän työn. Joka tapauksessa rakkauteni puolesta taistelen.“

„Minä en siinä tapauksessa rakasta teitä milloinkaan.“

Kivinen naurahti katkerasti.

„Se on hyvinkin luultavaa, mutta minä en myöskään rakkauttani *osta* luopumalla aikeestani. Ja vaikka minulla ei toistaiseksi ole mitään syytä luulla teidän minua rakastavan, en anna ainakaan vielä tämän kieltävän vastauksen itseäni peloittaa. Ja nyt lienee minun aika lähteä. Te olette pannut mainenne alttiiksi, järjestäessänne tämän yllätyksen. Syy sellaiseen menettelyyn on tietenkin ollut hyvin pakoittava. Te olette rohkea nainen, ja minä kunnioltan teitä.“

Kivinen nousi ja ojensi kätensä. Neiti Riger hypähti ylös.

„Minä lähden myös.“

Sanomalehtimies auttoi tumman viitan neiti Rigerin hartioille, puki ylleen palttoonsa, ja he poistui-
vat, Kivinenkin tällä kertaa ovesta. Ääneti he kul-
kivat metsäpolkua pitkin, neiti Rigerin nojatessa Ki-
visen käsivarteen. Sade oli tauonnut, ilma oli raik-
kaan tuore ja tuulikin melkein vaimennut. Ehdit-
tyään neiti Rigerin huvilan portille ainoatakaan ih-
mistä kohtaamatta Kivinen työnsi portin auki ja
ojensi kätensä. Neiti Riger puristi sitä pitkään. Kivi-

nen ei voinut vastustaa itseään, vaan sulki neitosen syliinsä.

— — —
„Älkää ajatelko minusta kovin pahaa“, soivat neiti Rigerin viimeiset sanat hänen korvissaan, kun hän laskeutui vuoteelleen, Ollen hiukan muristen kysellessä retken tuloksia. Kivinen vastaili harvakseen ja vaikenä pian kokonaan. Hän tahtoi olla yksin ajatuksineen.

7.

Kiukkuisistakin vastauksista voi saada arvokkaita tietoja.

„Tutkimusmatka taisikin muuttua kosintaretkeksi!“ virkkoi Olle hyväntahtoisesti hymyillen, kun sanomalehtimiehet hörppivät aamukahviaan huvilansa kuistilla.

„No ei aivan sentään, mutta läheltä piti! Sinä, Olle, olet tainnut hiljaa muuttua hiukan pistäväksi ja kohtelet minua kuin koulupoikaa, joka on ensimmäistä kertaa rakastunut. Eikö neiti Rigeriin voisi sitten rakastua?“ puheli Kivinen jonkunverran tyytymättömänä.

„Kyllä vain, ja jos minä olisin sinun ikäisesi, siinä kolmenkymmenen korvilla, niin olisinpa totta vie jo paljon pitemmällä kuin sinä“, vastasi Olle itsetietoisesti.

Kivinen oli aamulla kertonut seikkailunsa huvilassa Ollelle, tällä kertaa aivan pienimpiä yksityiskohtia myöten. Ollen apu tuntui hänestä välttämättömältä niin rakkaus- kuin seikkailujutussakin.

„Kahta asiaa minä en vain käsitä“, sanoi Olle. „Mistä neiti Riger arvasi meidän epäilevän häntä ja miksi hän yhä edelleen viipyy täällä kylpylässä? Viipymiseen täytyy olla aivan ensiluokkaisen tärkeä syy.“

„En minäkään ymmärrä, mutta kai nekin asiat selvenevät, kunhan odotetaan. Tänään on meidän joka tapauksessa lähdettävä Tukholmaan. Oletko ajatellut mitään suunnitelmaa herra Kahlin paljastamiseksi?“

„Sitä en ole vielä ajatellut, mutta sen sijaan olen aikonut järjestää neiti Rigerin silmälläpidon. Me emme tiedä, kuinka kauan meidän täytyy viipyä Tukholmassa, emmekä mitenkään voi jättää neiti Rigeriä aivan yksin tänne. Meidän täytyy tietää, mitä hän tekee täällä meidän poissaollessamme.“

„Kenet siis aiot saada pitämään häntä silmällä?“

„Jorre Minckin, meidän nuorimman reportterimme, joka saa siten tilaisuuden ansaita kannuksensa. Jorre on pystyvä poika, vikkela ja rohkea, ja vaitelias kuin kala. Kun illalla saavumme Tukholmaan, niin järjestän asian. Hän on jo aamulla täällä, ja häneltä saamme sitten raportit joka päivä, ja jos mitä tärkeää tapahtuu, voi hän sähköttää.“

„Käy laatuun“, sanoi Kivinen nousten pöydästä ja menen hakemaan savukelaatikkoa. Kuistille palatessaan hän tarjosi Ollelle ja virkkoi sitten:

„Etkö luule lähtömme herättävän neiti Rigerissä epäluuloja?“

„Varmastikin, mutta koettakaamme ainakin lieventää niitä. Voimmehan yrittää muuatta tavallista pikkutemppeä, joka, ellei se autakaan, ei myöskään pahenna. Juna lähtee etelään puoli kaksitoista. **Me**

voimme matkustaa pari asemaväliä etelään ja sitten siellä nousta Tukholman-junaan. Liput ostamme tältä asemalta etelään jonnekin kauemmaksi, niin että jos neiti Rigerin päähän pälkähtää ryhtyä tiedusteluihin, sotkee tämä tempu ainakin hiukan hänen johtopäätöksiään.“

„All right!“

— — —

Puolenpäivän tienoissa saapuivat ystävykset autolla asemalle ja nousivat etelänjunaan, jääden kuitenkin jo seuraavalle asemalle. Heidän odotettuaan vajaan tunnin saapui Tukholmaan menevä juna, ja siinä ystävykset huristivat Kuststadin aseman ohi. Neiti Riger ei ollut näkyvässä, ja pikku tempu oli kaikesta päätäten onnistunut.

Junassa oli tukahduttavan kuuma, matkustajia paljon, ja vasta illan tullen, Tukholmaa lähestyttäessä, kävi olo siedettävämmäksi. Ystävykset ostivat sanomalehtiä, mutta niiden tiedot Kuststadin salakuljetusjutusta olivat niukkoja ja niukkuudessaankin aivan väärä. „Poliisi tutkii asiaa ja kieltäytyy antamasta tarkempia tietoja toistaiseksi, mutta toivoo sopii, että tämä häikäilemätön juttu paljastetaan ja syylliset saatetaan tekemisiin lain ja oikeuden kanssa“, loppuivat ne kaikki mahtipontisesti ja tyhjästi. Niin, poliisi ei antanut tietoja, ja ystävykset kyllä tiesivät, että siihen heillä oli täysi syy, kun mitään tietoja ei heillä ollut. Poliitikkaa oli lehdissä sitä enemmän, ja uudet tiedot Ahvenanmaan-asiasta saivat riikinruotsalaisten kielet liikkeeseen, mutta sanomalehtimiehet peittivät kasvonsa lehdillä ja ryhtyivät torkkumaan, junan kiitäessä läpi hämärtyväin seutujen kohti Svean valtakunnan kaunista pääkaupunkia.

Asemalla ystävykset nousivat autoon ja ajoivat suoraan sen lehden toimitukseen, jossa Olle työskenteli. Yövuoron miehet olivat aisoissa, toimitussihteeri luki ja järjesteli korjauslukuarkkeja, ja pari kolme reporteria oli parhaillaan muokkaamassa nautittavaan asuun illan uutissaalista. Ollen tulo herätti ansaittua huomiota, sillä paitsi sitä, että Olle tunnustetusti oli paras ja nerokkain uutishankkija, ymmärrettiin toimituksessa heti, että vain ensiluokkaisen tärkeä asia oli voinut saada Ollen, vanhan epikurolaisen, päätäpahkaa saapumaan pölyiseen Tukholmaan vilpailta kesälaitumiltaan. Olle kätteli jokaista, kysyi kuulumisia ja esitteli Kivisen, suomalaisen sanomalehtimiehen ja poliittisen vastustajan Ahvenanmaan asiassa.

„Onko päätoimittaja täällä?“ kysyi Olle toimitussihteeriltä.

„Siellä 'ukko' on huoneessaan. Kuuluuko mitään uutta siitä salakuljetusjutusta?“ tiedusti tämä vuorostaan.

„Eipä mitään ihmeellistä, mutta eiköhän jonkun ajan kuluttua“, vastasi Olle salaperäisesti hymyillen, lähtiessään päätoimittajan luo. Kivinen jäi katselemaan ruotsalaisen suurlehden yötoimitusta, tuota monessa suhteessa huippuunsa kehitettyä nopeuden, tarkkuuden, aistikkuuden ja pirteyden järjestelmää, keraten taas mielessään monesti tekemänsä vertailun suomalaisen sanomalehdistön teknillisestä valmistumattomuudesta skandinaavisen lehdistön rinnalla.

Hetken kuluttua tuli Olle takaisin, seurassaan komeapartainen, kaljupäinen herra, jonka Kivinen arvasi päätoimittajaksi.

„Herra Minck, te voitte jättää nyt uutisenne toisten kirjoitettavaksi. Herra Nordgren antaa teille uuden tehtävän. Menette hänen kanssaan. Tässä on shekki. Taloudenhoitaja on vielä tavattavissa konttorissaan. Nostatte rahat, ja onnea matkaan!“

Jorre Minck, kahdenkymmenen ikäinen nuori mies, nousi pystyyn pöytänsä äärestä, iloisesti hämmästyen. Tiesihän uusi tehtävä jotakin suurempaa kuin tuota alituista kokouksissa istumista, jopa kaikesta päättäen matkaa maaseudulle. Huh, kymmeneen kuukautteen hän ei ollut nähnyt puita muuta kuin puistossa.

Päätoimittaja pyörähti huoneeseensa ja Olle jätti hyvästit toimittajatovereilleen, laskeutuen sitten Kivisen ja Jorren kanssa kadulle. Jorre käväisi konttorissa ja ilmestyi takaisin, taskussaan pyöreähkö summa ruotsalaisia kruunuja.

Olle katsoi kelloaan. „Lähdetään minun asuntooni.“ Miehet nousivat autoon, joka painui Tukholman yövilkkaille kaduille.

„Nyt heti asiaan“, sanoi Olle, kun seurue oli saapunut hänen komeaan vanhanpojan-asuntoonsa. „Juna lähtee tunnin kuluttua etelään. Matkustatte Kuststaadiin ja sijoitutte meidän huvilaamme. Tässä on osoite. Esiinnytte meidän palvelijanamme ja sanotte tulevanne etelästä. Pidätte silmällä neiti Rigeriä.“

Olle selitti perinjuurin kaikki asianhaarat tarkkaan kuuntelevalle Jorrelle.

„Mahdollisimman yksityiskohtainen raportti joka päivä, ja jos huomaatte jotakin epäilyttävää, niin sähköttäkää heti. Jos ilmenee merkkikin, että neiti Riger aikoisii matkustaa, ilmoittakaa. Jos hän ehtisi

lähteä ennenkuin me ehtisimme saapua, seuratkaa häntä. Onko selvää?”

„Kyllä vain. Minä kai saan menetellä miten itse parhaaksi näen tietoja hankkiessani?”

„Kyllä, mutta itseänne ette saa paljastaa.”

Jorre kiiruhti ulos.

— — —

Aamulla ystävykset, muutettuaan hiukan ulkonäkönsä, lähtivät viimeinkin tutkimusmatkalleen. Mitään suunnitelmaa ei heillä varsinaisesti ollut. Kaikki sai jäädä riippumaan sattumasta ja ympäristöstä. Jo kauempana nousivat miehet autosta ja lähtivät jalan kulkemaan edelleen. Aamu oli ihana, meri välkkyi, ja satamassa vallitsi kuumeinen työ, räiske ja pauhina; vintturit kitisivät, laivapillit soivat ja satamatyömiesten huudot sekaantuivat rantaradalla puhkuvien vetureitten vihellyksiin.

Ystävykset kävelivät reippaasti ja saapuivat viimein n:o 43:n luo. Talo oli vanha ja vanhanaikainen, kaksikerroksinen kivirakennus. Alhaalla oli kaksi kauppa: „Diverse Handel“ ja „Konst Salon“, mutta toisessa kerroksessa komeili vastikään maalattu isokokoinen kilpi: „Import & Export A. B.“ Koko toinen kerros näytti olevan sen hallussa.

„Lähdetään tutkimaan maaperää tuohon 'taidekauppaan',” sanoi Olle, ja ystävykset avasivat oven ja laskeutuivat pari askelmaa „Konst Salonin“ epäilyttävän siivoiseen liikehuoneustoon.

Sen ulkoasu ja sisäinen järjestys ei ollenkaan vastannut tarjolla olevia tavaroita, sillä niistä oli ainakin osa ja suuri osa varsin arvokasta, ja Olle näki jo ensimmäisellä silmäyksellä, että vanhoja maalauksia ja taide-esineitä oli hyvinkin huomattava kokoelma.

Jonkunlaisen myymälätiskin takana seisoj vanha, kuu-
vettunut miehenkäppyrä, joka kumartaen astui tuli-
joita vastaan. Olle antoi merkin Kiviselle, että tämä
olisi vaiti, ja tarttui itse puheeseen, esiintyen taide-
rakkaana pikkugulashina. Vastattuaan jotenkin ly-
hyesti kauppiaan tervehdykseen, hän jäi seisomaan
muutaman mitättömän jäljennöksen eteen, tarkastel-
len räikeää ja mautonta tekelettä asiantuntijan il-
mein.

„Hm, flaamilaista koulua! Mitäs tämä maksaa?“
kysyi Olle rauhallisen huolimattomasti.

„Ainoastaan kolmetuhatta viisisataa kruunua, mutta
kuten tietenk in huomaatte, se ei ole flaamilaista kou-
lua, vaan arvokas löytö ranskalaisen uusklassillisen
koulun myöhemmältä ajalta“, vastasi myyjä kohte-
liaasti, voiden tuskin pidättää ylenkatseellista hy-
myään Ollen taidehistoriallisen huomautuksen joh-
dosta.

Olle ei oikaissut erehdystään, vaan siirtyi katsele-
maan muuta. Huoneessa oli antiikkisia huonekaluja,
osa oikeita, osa Saksassa äskettäin valmistettuja tyy-
dyttämään ihmisten realistista historiannälkää. Pie-
nempiä taide-esineitä oli paljonkin, nähtävästi Sak-
sasta, Itävallasta ja Venäjältä kuljetettuja. „Valuutta-
vampyyrit“ tekivät hyviä kauppoja, ostaessaan näistä
sekamelskaisista maista alhaisella kurssilla arvokasta
kulttuuriesineistöä ja myydessään sen sitten suunnat-
tomalla voitolla sodasta hyötyneitten maitten nousu-
kasrahalistolle. Olle mietti itsekseen, että kuinkahan
moni esine oli tähänkin kauppaan laillista tietä jou-
tunut, mutta piti ajatuksensa omana tietonaan. Ulko-
naisesti hän tutki tavaroita gulashin laajaliikkeisellä
ja tärkeäilmeisellä asiantuntemuksella.

„Vieläkö kauppa tässä kannattaa?“ kysyi Olle.

„Eipähän se nyt erikoisesti, mutta omilleen pääsee“, vastasi myyjä teennäisen surkeasti.

Olle purskahti nauruun.

„Niin, toista taitaa olla sokeri- ja valuuttakauppa, vai mitä, veli“, sanoi hän lyöden Kivistä olkapäälle. „Siinä voi terävä mies ansaitakin. Paljonko tahdotte koko kaupastanne?“

Myyjä hämmästyi Ollen varmaa ja välinpitämätöntä ääntä, mutta huomasi kuitenkin, ettei tämä voinut totta tarkoittaa.

„Onpa vähän vaikea sanoa, mutta kyllä se sentään nousee joltiseenkin summaan“, vastasi hän vältellen.

„Miljoonaan?“ arvaili Olle.

„En tiedä, enkä myy missään tapauksessa“, virkkoi myyjä tahtoen lopettaa keskustelun.

„Niin no, eipä sen puolesta“, hohotti Olle, „on minussakin sen verran liikemiehen vikaa, etten pane rahaa kiinni tällaiseen moskaan. Saahan joku taulu roikkua huoneen seinällä, koska se kuuluu niinkuin sivistykseen, mutta tukkutaiteesta minä en ymmärrä. Paljonko maksaa tämä tuhka-astia?“

Olle näytti hienotekoista itämaista tuhka-astiaa.

„Sata kruunua“, vastasi myyjä.

„Tästä minäkin jotain ymmärrän“, sanoi Olle ja pisti astian taskuunsa. „Niin, kannattaako tämä kauppa tässä?“ kysyi hän toistamiseen. „En tarkoita nimenomaan kauppaa, vaan tätä paikkaa. Eikö keskikaupungilla olisi mukavampaa?“

„Ehkä . . . kyllä.“

„Paljonko maksatte vuokraa tästä, vai onko tämä oma talonne?“ tiedusteli väsymätön gulashi.

„Ei ole minun, vaan osakeyhtiön, jonka konttori on yläkerrassa.“

„Import & Export A. B:nkö?“

„Juuri sen.“

„Mikä yhtiö se on?“ — Kivinen silmäsi Ollea, sillä Ollen jatkuva ja tankkaava kyseleminen alkoi hänestä tuntua käsittämättömältä.

„Import & Export osakeyhtiö“, vastasi myyjä näsäviisaasti ja kärsimättömästi. Olle ei huomannut mitään.

„Luopuisitteko ehkä tästä huoneustostanne?“ kysyi hän uudelleen. „Minä tarvitsisin varastohuonetta tänne satamaan enkä saa sitä mistään. Maksan hyvin.“

„En luovuta“, vastasi myyjä kiukkuisesti.

„Onko tuo yläkerran yhtiö vain välitysliike, vai harjoittaako se liikettä omilla laivoillaan?“

„En tiedä!“ Myyjä polkaisi jalkaansa.

„Kuinka kauan kestää vuokrasopimuksenne?“ jatkoi Olle aivan rauhallisesti.

„Sata vuotta!“ kiljaisi myyjä. „Piruako se teihin kuuluu? Te ette saa tätä huoneustoa enkä minä tiedä mitään yhtiöstä enkä sen laivoista enkä mistään ja . . .“

Mies kiivastui, ja hänen silmänsä loistivat vaarallisesti.

„Mistä te saatte nämä tavaranne?“ uskalsi Olle heti kun myyjän täytyi pysähtyä vetämään henkeänsä.

„Ulos, ulos!“ kirkui mies aivan raivoissaan ja tarttui Ollen käsivarteen.

„Älkää hermostuko!“ rauhoitti Olle kylmästi. „Minä maksan ensin tavarasta ja sitten siitä ajasta, mikä teiltä menee vastatessanne kysymyksiini. Paljonko olen velkaa? Ehkä kaksisataa kruunua riittää?“

Mies rauhottui, ja ahneutta vilahti silmissä, kun Olle suurellisin elein ojensi kaksi sadankruunun seteliä. Sitten hän kääntyi ympäri ja kömpi Kivisen seurassa ulos. Päästyään lähimmän kadunkulman taa Olle purskahti raikkaaseen nauruun. Kivinen yhtyi siihen, mutta ihmetteli samalla.

„Mihin oikein tähtäsit tuolla kyselemiselläsi?“ tiedusti hän.

„Minäkö! Onhan se selvä! Tahdoin saada jotakin tietoa arvoisasta yhtiöstä, joka varmaakin varmemmin on yhteydessä tämän 'taidekaupan' kanssa. Miehen käytös todisti sen. Minä tarjosin hänelle hyvää maksua muutosta, mutta hän ei ottanut sitä kuuleviin korviinsakaan. Ja kuitenkin tuo paikka on aivan sopimaton taidekaupalle. Mutta me olemmekin kai tekemisissä paljon suuremman homman kanssa kuin aavistatkaan. Taide-esineet ja taulut on varmastikin salakuljetettu, ja voisin lyödä vetoa siitä, että 'Import & Export A. B:n' toimitusjohtaja tietää jotakin niiden hankkimisesta. Koko talo on sen hallussa, ja paikka on salakuljetukseen mainio, nimitäin varastopaikaksi. Ai perhana, kun unhoitin!“

„Mitä niin?“

„Minun olisi pitänyt tiedustaa jalokiviä. Olisiko niitä tuolla äijänkäriläällä ollut myytävänä? Vaikka eihän se olisi mitään auttanut. Neiti Riger ei niitä varmastikaan ole vielä kauppaan laskenut.“

„Ja mihin me nyt ryhdymme?“ kysyi Kivinen.

„Nyt menemme syömään aamiaista jonnekin hotelliin ja sitten käymme tutkimaan osakeyhtiötä perusteellisesti.“

Miehet nousivat autoon ja ajoivat hotelliin. Syötyään maukkaan aamiaisen ja hiukan tarkkailtuansa

Tukholman nykyistä hotellielämää omituisuuksineen — he näkivät seurueita, joissa yksi kustansi tarjoilun, mutta piti myös yksin huolen kaikkien väki-juoma-annoksista — Olle ilmoitti lähtevänsä maistraattiin ja kehoitti Kivistä ajamaan hänen asuntoonsa. Hän palaisi pian.

Olle hyppäsi autoon, ja Kivinen lähti kävelemään. Ollen asuntoon päästyään hän avasi ikkunat, heittäytyi turkkilaiselle leposohvalle pitkäkseen ja jäi miettimään neiti Rigeriä ja toissayötä huvilassa. Mikä tuo nainen oli ja mihin hän tähtäsi? Iltapostissa saataisiin Jorrelta luultavastikin jonkunlainen selonteke.

Olle palasi noin tunnin kuluttua, ja Kivinen näki jo ensi silmäyksellä, että jokin asia oli onnistunut. Olle oli palavissaan, ja vasta heitettyään pois takkinsa ja siemaistuaan virvoitusvettä hän aukaisi suunsa.

„Minä olin maistraatissa. Hain yhtiötä. Olin varma, etten sitä löytäisi, mutta löysin kuin löysinkin. Bluffia koko homma, osakepääoma 25,000 kruunua! Peijakkaan vientiäkö tai tuontia sillä harjoitetaan! Perustaja on Aleksander Popov. Tunnen. Hämäräperäinen ryssä! Ollut jotensakin varmasti vakoilijana. Mutta tiedätkö, keitä muita on yhtiössä? Ka, kaksi venäläistä kreiviä, itämerenmaakuntalainen parooni, saksalainen tukkukauppias, saksalainen kreivi . . . ! Joo, siinä on enemmän kuin epäilyttävä yhtymä! Ja kaiken huippu, tuntematon ystävämme Robert Kahl kuuluu johtokuntaan . . .“

Kivinen hyppäsi ylös.

„ . . . ja sinne kuuluu myöskin muuan Karl Riger, itävaltalainen upseeri.“

„Riger?“ Kivinen huudahti tahtomattaan. Olle katseksi tyytyväisenä suomalaista virkaveljeään.

„Juttu alkaa luistaa. Pari muutakin pikku huomiota tein: 'taidekauppa', jossa kävimme, rekisteröitiin viikko senjälkeen kun yhtiö. Ja toiseksi: yhtiöllä on laiva 'Arthur', mutta koko yhtiön olemassaolon aikana se ei laivakirjojen mukaan ole käynyt muuatta lähisatamaa pitemmällä.“

Kivinen mietti. Ollen paljastukset olivat suuriarvoisia, ja nähtävästi he olivat tekemisissä suurpiirteisen, tavallaan laillistetun salakuljetusjärjestön kanssa. Kuuluiko neiti Riger siihen? Vai oliko hän turvautunut sen apuun? Siinä oli kysymys, johon täytyi saada vastaus. Hän ei saisi rauhaa ennestään. Oli selvä, että neiti Riger olisi voinut, jos olisi tahtonut, helpottaa tätä tutkimustyötä, mutta näinkin oltiin hyvällä alulla.

„Ei ollut hauskaa selailta maistraatissa pölyisiä kirjoja“, selitti Olle, „mutta ainahan työ palkitaan. Satamakonttorissakin onnistui yli odotusten. Nyt on meillä aineistoa tarpeeksi vaikka vangituttaa koko seurue, mutta sen aina ehdimme tehdä. Me voimme tutustua tällaiseen liiketoimintaan tarkemminkin ja yllättää herrat itse teossa. Jumaliste, siitä saadaan jymyuutinen!“

Ollen silmät sulkeutuivat, ja hän näki mielessään paljastuspäivän lehden, yli sivun kulkevine otsikkoineen, kuvineen ja selostuksineen, ja sanomalehtisydän paisui ammattiylpeydestä. Kivistä kannusti sama toivo, mutta vielä enemmän toinen: neiti Rigerin kirkkaat silmät.

„Nyt voimme hiukan levätä“, sanoi Olle ja vetäytyi sohvalle. „Iltapuolella lähden persoonallisesti tutustumaan 'osakeyhtiöön'.“

Olle otti käteensä sanomalehden ja ryhtyi sitä perusteellisesti tutkimaan. Uutishankkijana ja salapolii-
sina hän oli tottunut lukemaan lehden tarkkaan, ja
siihen hänellä ei aamulla ollut aikaa. Ilmoitussivut
tutkittiin yhtä huolellisesti kuin tekstisivutkin.

„No se sattui“, huudahti hän äkkiä ja säntäsi pys-
tyyn. „Jeeveli, ihan meitä onni suosimalla suosii!“

8.

*Olle selviytyy sangen pulmallisesta tilanteesta ylistämällä
tohtori Brattia ja hänen järjestelmäänsä.*

Kivinen pysähtyi kävelyssään.

„Mitä siellä on?“

„Ainoastaan muutaman rivin ilmoitus: 'Import &
Export A. B:n ylimääräinen yhtiökokous pidetään
tänään klo 7 ip. hotelli Terrassa huone n:o 28.'“

Kivinen vihelsi kuuluvasti.

„Vai kokous! Miten ne uskaltavat ilmoittaa?“

„Yhtiön säännöissä, epäluulojen välttämiseksi, oli
sensuuntainen määräys. Mutta se kokous! Siellä
olisin minä kernaasti läsnä.“

„Sen kyllä uskon“, nauroi Kivinen, „ja kyllä minä-
kin perehtyisin liikeasioihin koko nopeasti; mutta
toivominen ja oleminen ovat eri asioita“.

„Niinhän ne ovat, mutta...“ alkoi Olle, jääden
miettimään. „Peijakas sentään, sinne täytyy päästä!
Ajatella otsikkoa lehdessä: Lehtemme reportteri sala-
kuljettajien 'yhtiökokouksessa'! Mutta miten?“

Miehet istuutuivat, sikaarit sytytettyään, pohtimaan
asiaa. Tilaisuus oli niin oivallinen, ettei sitä sopinut

jättää käyttämättä. Oli selvää, että salakuljettajat hautoivat uusia suunnitelmia, jakoivat ehkä osinkoja, ja joka tapauksessa saisi sellaisessa kokouksessa korvaamattoman arvokkaita tietoja. Ja jos niin kävisi, voisi koko seurueen silloin sen koolla ollessa vangituttaa.

Parin tunnin keskustelun jälkeen hyväksyttiin viimein toimintasuunnitelma, joka kyllä oli rohkea ja sattumaan luottava, mutta jota parempaa ei myöskään voitu keksiä. Olle päätti luopua käynnistään yhtiön konttorissa, sillä asiain näin ollen se saattoi vain vaikeuttaa aietta. Ellei tämä onnistuisi, voisi turvautua siihen käyntiin viimeisenä keinona.

Iltapuolella Olle lähti ulos. Hän palasi pian, järjestettyään „Terra“-hotellin hovimestarin kanssa asian käytännöllisen puolen. Ollen oli kyllä täytynyt turvautua salapoliisimerkkiinsä, mutta sitten olikin kaikki luistanut hyvin, ja kun hän antoi hovimestarille muutamia salaisia tietoja ja tuntuvaan kiitollisuudenosoituksen, tiesi hän voivansa näytellä aikomansa kappaleen aivan huoletta hotellin palvelusväestä, jos siitä mitään kappaletta tulisikaan.

Kotona Olle naamioi itsensä aivan perusteellisesti, alusvaatteita ja taskuesineitä myöten, vanhaksi merikapteeniksi. Ihon hän maalasi, värjäsi hiukan tukkaansa, kampsasi sen taakse, kiinnitti ylähuuleen pienet viikset, ja puettuaan ylleen vastaavan asun hän ei vain näyttänyt, vaan hän oli vanha merikapteeni ahavoituneine kasvoineen, sileäksi ajeltuine leukoineen, harmahtavine hiuksineen, huojuvine käynteineen, piippunysä suussa, kaulaliina leveässä solmussa ja nenänpää kuin alati loistava majakka, joka kertoi selvemmin ja varmemmin kuin mitkään sanat, mitä

satamia kohti kapteeni aikoinaan oli lasketellut. Mukaansa hän otti pienen vanhan kapsäkin, ja hiertyneeseen lompakkoonsa hän pisti muutamia hankkimiaan papereita, jotka osoittivat, että hän oli kapteeni Abraham Johansson, kotoisin Malmöstä. Kapsäkkiin hän asetti kaikenlaisia matkatavaroita ja pullon konjakkia.

„All right! Antaa mennä, mutta parasta lienee sentään kulkea reivatuin purjein, sillä jos siellä myrsky puhkeaa, tulee siitä hirmu, ja silloin nähdään vieläkö kapteeni Aaprahammi Johanssonin pikipöksyt kestävät tässä maamyrskyssä yhtä halkeamattomina kuin Kapin edustalla“, deklamoiti Olle, onnistuneesti jäljitellen „maallaseilaavan“ kapteenin pursuavaa sanatulvaa.

„Sinä kelpaat!“ arvosteli Kivinen. „Kai me lähemme nyt.“

„Niin, mutta erikseen! Muutoin voi herätä epäluuloja! Sinä tiedät tehtäväsi: jos huoneesta 28 kuuluu melua tai huutoa, niin hälytä, sillä silloin on kapteeni Johansson totisesti tiukassa paikassa. Ellei, istu rauhassa, kunnes sinua tullaan hakemaan.“

Olle painui ovesta mahtavasti huojutellen kookasta runkoon. Puolen tunnin kuluttua Kivinenkin istuutui autoon ja ajoi „Terraan“.

„Huone n:o 27!“ virkkoi hän ojentaen vastaanrienteelle ovenvartijalle matkalaukkunsa. Sanomalehtimies nousi leveitä rappusia toiseen kerrokseen. Ovenvartija asetti matkalaukun nurkkaan.

Ovenvartijan poistuttua Kivinen heti ryhtyi viheltämään jotenkin kuuluvasti. Sitten hän soitti tarjoilijaa ja pyysi kahvia. Sen tultua hän sulki oven, kuunteli hiukan, avasi sitten matkalaukkunsa ja otti esille

pienikokoisen mauserin. Hän tarkasti sen panostuksen ja asetti sitten aseensa pöydälle. Maistoi kahvia, sytytti savukkeeseen ja jäi istumaan. Täytyi vain odottaa. Hän ojentautui sohvalle seinän viereen ja jäi kuuntelemaan.

Ollen tulo hotelliin oli ollut paljon huomiota herättävämpi. Merikapteeni Abraham Johansson, kuten hän kuuluvasti ovenvartijalle selitti, oli jotenkin täydessä lastissa, ja pohjaan oli tullut vuoto. Täytyi öljytä, ja kapteeni oli tarjonnut ovenvartijallekin ryyppyn pullostaan. Hovimestari oli hymyillyt lähistöllä, mutta pyytänyt sitten „arvoisaa ja kunnioitettavaa kapteenia hillitsemään hiukan itseään, koska maalla täytyi pitää hiukan pieniäänisempi kurssi kuin Atlantilla“. Kapteeni olikin rauhoittunut ja kömpinyt omin neuvoin ylös ja häipynyt. Ketään ei sattunut juuri silloin — sattunut tai ei, siitä tiesivät vain hovimestari ja Olle — olemaan toisen kerroksen käytävässä, ja niinpä olikin kunnan kapteeni viilettänyt reivaimattomin purjein sisään ensimmäisestä ovesta, ja se ovi sattui olemaan n:o 28. Huoneessa oli kapteenin käynti koko lailla varmistunut, ja hän oli marssinut suoraa päätä alkoviin, asettanut kapsäkin sängyn alle, pullon yöpöydälle ja tirauttanut tilkkasen lasiinkin, riisunut sitten puolittain kauluksensa, jättäen sen niskaansa riippumaan, pistänyt pienen brovningin housujen etutaskuun ja vetänyt verhot alkovin eteen, heittäytyen makaamaan toiselle vuoteelle täysissä tamineissaan, katsottuaan ensin kelloansa. Se oli viisitoista minuuttia yli kuusi.

Klo 7 alkaisi Import & Export A. B:n ylimääräinen yhtiökokous samassa huoneessa.

Yli puolen tuntia makaili kunnon kapteeni vuoteessa, koetellen sen ominaisuuksia ja havaiten ilokseen, ettei se narissut ainakaan pienestä liikkeestä. Kapteenin katse harhaili pienessä alkovissa, mutta kuulo oli koko ajan jännittynyt äärimmilleen. Hän vilkaisi taas varovasti kelloaan. Se oli 6,45.

Parin minuutin kuluttua kuului askeleita ja puhetta huoneen n:o 28 ulkopuolelta, ovi avattiin, ja sisään astui askeleista ja äänistä päättäen kolme henkilöä. Kapteeni jähmettyi liikkumattomaksi, silmät sulkeutuivat ja kasvojen ilme muuttui raukean veltoksi kuten maalla seilanneen ja nukkuneen kapteenin naamavärkki tavallisesti näyttää.

Tulijat sulkivat oven ja kuuluivat istuutuvan.

„Kahl teki hyvän afäärin“, sanoi syvä bassoääni venäjäksi.

„Hyvähän se on, mutta minä puolestani vastustan sellaisiin uhkarohkeuksiin ryhtymistä. Juttu on herättänyt huomiota. Me olisimme voineet joutua paljastetuiksikin“, puhui toinen kiivaasti, selvästikin saksalaisella korostuksella.

„Ka, mitä huolimme. Elää täytyy, emmekä me osaa emmekä tahdo työtäkään tehdä. Pikku-yhtiömme tuottaa kyllä sievästikin, mutta minun tuloni eivät tahdo mitenkään riittää menoihin. Ne eivät ole milloinkaan riittäneet, ei edes silloin kun minulla oli vielä se maatilani Etelä-Venäjällä. Jaa, Pietari oli toista! Niin no, ihminen voi tulla surumieliseksi, näin toisinaan!“

„Juo, äläkä runoile“, virkahti kolmas, rämiseväääninen mies. „Popov pitää huolen maksamisesta.“

Kuului lasien kilinää, avattiin pullo ja kaadettiin. Miehet kilistivät.

„Kukistuneitten suuruuksien malja!“ esitti basso aitovenäläisellä itse-ivalla. Miehet joivat.

„Osat ovat vaihtuneet“, aloitti basso jälleen. Tuntui kuin hänen sydämellään olisi ollut liian paljon ja hänen täytynt se väkisinkin saada sanotuksi, siitäkin huolimatta, etteivät kuuntelijat välittäneet hänen puheestaan. „Ennen me hallitsimme, ja silloin olivat vallankumoukselliset vastustajiamme. Nyt hallitsevat entiset vallankumoukselliset ja me olemme joutuneet oppositiioniin. Eläkööt vallankumouksellisten menettelytavat! Yksimielisyys ja järjestys on voimaa! No, piru vie, me olemme yksimielisiä ja me olemme järjestyneet, ja me ansaitsemme rahaa. Keinot on monet, niin, eihän salakuljetus oikeastaan ole mikään tavoiteltava päämäärä, mutta tuottavana keinona voi sen hyväksyä.“

Basso puheli melkein kuin itsekseen, ja nukkuvasta kapteenista tuntui niinkuin venäläinen olisi ollut väkijuomien liikuttama. Toiset kaksi supisivat keskenään ja kilistelivät lasejaan.

Neljännestunnin kuluttua avattiin ovi uudelleen, ja huoneeseen astui kaksi muuta.

„Onko teillä rahaa, herra Popov?“ ehätti basso kysymään.

„Te olette nostanut osinkonne jo aikoja sitten, kreivi Nikolski“, vastasi Popoviksi nimitetty mies kaiuttoman kovalla äänellä.

„Mutta se on myös jo aikoja sitten loppunut“, vastasi kreivi yksinkertaisesti.

„En voi mitään.“ Miehet istuutuivat.

„Vaikka muutama tuhat“, pyyteli kreivi. „Kaikki maksaa, asunto ja juomat ja se vietävä Annet... niin no, kerta kaikkiaan: tarvitsen rahaa. Te olette

rahastonhoitajamme, herra Popov, ja teidän täytyy sitä hankkia. *Täytyy!* Minä olen tottunut siihen. Kun ennen kirjoitin tilanhoitajalleni, että täytyy, niin aina tuli . . .“

„Koettakaa nytkin kirjoittaa“, kehoitti Popov ivalisesti.

„Piru vie, ihminen! Te uskallatte! Minä olen kreivi — ja te? Ette mitään! Vaikka minulla ei olisi riepukaan yllä, niin minä olen kreivi, ja vaikka teillä olisi Alaskan kultakaivokset taskussanne, te olette vain Popov! Tavallinen Popov!“ Kreivi kiivastui, ja hänen äänessään kuului entisen venäläisen pajarin rajaton itsetietoisuus ja mahtipontisuus.

„Ryhtykäämme asioihin“, sanoi Popov kylmästi, vastaamatta mitään juopuneen kreivin solvauksiin, vaikka äänen vapisemisesta huomasikin, että hän oli raivostunut.

„Kahlin jutusta saimme ennakkomaksuna neljäkymmentätuhatta. Viisituhatta mieheen. Tässä on rahat. Kreivi saa kaksituhatta entisten lisäksi.“ Yhtiön toimitusjohtaja jakoi rahat, ja kreivi Nikolski pisti liivintaskuunsa kaksi tuhannen kruunun seteliä yhtä huolettomasti kuin ennenkin oli pistellyt sinne tuhansia ruplia.

„Jatkuuko Kahlin juttu vielä?“ kysyi saksalainen.

„Kyllä, mutta enempiä en sano. Kuusikymmentätuhatta saamme kai parin kolmen päivän kuluttua.“

„Minusta ei poliisi ole päässyt mihinkään selvyyteen, ja nyt lienee asia jo hautautunut“, sanoi Kahl itsetietoisesti.

„'Arthur' lähtee tänään taas matkalle, ja on toiveita, että tämänkertainen lasti tuottaa hvvin. Mutta minulla on uusi ja suurenmoinen suunnitelma, joka,

jos se onnistuu . . .” Popovin ääni aleni kuiskaukseksi ja hän meni ovelle. Kaikki vaikenivat, ja Popov tuli takaisin.

„. . . niin ansaitsemme miljoonia!”

„Mitä tarkoitatte?” kysyi saksalainen.

„Prinssiä!”

„Ja miten?”

„En tiedä vielä, mutta kai huomenna mennessä on minulla suunnitelma valmis. Tahdon vain saada tietää, hyväksytäänkö koko aietta?”

„Kyllä, jos se onnistuu”, tuumi kreivi sofistisesti.

„Sieppaamme prinssin miljoonat.”

„Mutta sehän arvataan heti, ja hän antaa meidät ilmi.”

„Eipä niinkään, sillä hän on kokonaan meidän käsissämme. Hän on vielä Saksassa, ja jos siellä saadaan vähänkin vihiä hänen hommistaan, joutuu hän heti vangituksi. Hänelle jää ratkaistavaksi, tahtooko pitää vapautensa ja osan rahoistaan, vaiko ei mitään. Rahat on meillä käsissä viikon kuluessa, ja siihen mennessä voimme myydä yhtiömme ja valmistaa kaikki katoamistamme varten.”

Kapteeni Aaprahammi Johansson kiroili itsekseen, sillä venäjän ymmärtäminen vaati häneltä suurta tarkkaavaisuutta. Ruumiskin tuntui puutuvan, ja hän koetti hiukan muuttaa asentoaan. Mutta maksoi vain olla „yhtiökokouksessa”. Miehillä oli suuret suunnitelmat, ja ellei kapteenia keksittäisi, voisi noissa suunnitelmissa tapahtua suuriakin laskuvirheitä.

„Mutta neiti Riger! Hän saattaa vaikeuttaa yritystä”, selitti varovainen saksalainen.

„Kyllä, mutta me saamme hänet kyllä toimitetuksi syrjään.”

„Otammeko Rigerin mukaan?“ kysyi jälleen saksalainen.

„En minä ainakaan kehoita, sillä mitä vähemmän jakajia, sitä suurempi saalis. Neiti Riger ei epäile mitään, kun Kahl suoritti temppunsa aivan rehellisesti, ja tyttö kuuluu pelkäävän niin kauheasti, että hyväksyy varmastikin jokaisen toimenpiteen, joka vapauttaa hänet itse olemasta läsnä. Hyväksytäänkö siis aie, niin minä ryhdyn tarpeellisiin toimiin?“

„Kyllä vaan!“

„Näin sivumennen saan ilmoittaa“, aloitti Kahl, että tänään kävi kaksi herraa siellä Vieckin luona. Olivat kyselleet kaikkea mahdollista, kunnes Vieck ajoi ulos, mutta en luule, että siinä olisi ollut mitään enempää. Tavallinen gulashi, joka luuli saavansa helpollakin huoneuston rakennuksestamme.“

„Täytyy olla joka tapauksessa varovainen“, esitti saksalainen.

„Kokouksen pidämme huomenillalla kello yksitoista alakonttorissa“, sanoi Popov, „ja siihen mennessä on minulla juttu selvä. Kahl ehtinee myös jo silloin matkaltaan.“

„Kyllä.“

„Muuta ei kai enää olekaan?“

Kukaan ei vastannut mitään.

„Minä aion mennä nukkumaan“, selitti kreivi ja nousi ylös. Kapteenin käsi sukelsi salamannopeasti etutaskuun, hän sulki silmänsä ja alkoi hiljaa kuorsata. Tilanne oli yhdellä iskulla muuttunut mitä kriitillisimmäksi.

Miehet nousivat ylös ja hyvästelivät. Kreivi haukotteli ja lähestyi alkoovia.

„Näkemiin sitten, hyvät herrat!“ sanoi hän ivallisesti ja veti verhot syrjään. Samassa hän päästi huudon.

„Täällä on urkkija!“ kiljaisi hän, ja koko yhtiön johtokunta säntäsi alkoviin, jääden seisomaan kuorsaavan kapteeni Aaprahammi Johanssonin eteen.

„Sulkekaa ovi“, määräsi Popov hiljaa, mutta lujaasti, ja Kahl noudatti käskyä. Johtokunnan jäsenet olivat vetäneet esiin revolverinsa ja seisoivat ryhmityneinä vuoteen edessä, katsellen kapteeni Johanssonin ruskeaa niskaa, ahavoituneita kasvoja ja punaista nenää, joka pihisi ja korisi. Olle näytteli hyvin, sillä olihan tässä suorastaan henki kysymyksessä, ja hänen esittämänään tuntui lystäilyt ja sitten nukkunut merikapteeni täysin luonnolliselta, jopa siinä määrin, että salakuljettajat joutuivat hiukan ymmälle.

„Herätämmekö miehen?“ kysyi saksalainen hiljaa. „Hän näyttää todella nukkuvan.“

„Tietysti! Miehestä on saatava selko“, puhui Popov kiivaasti, mutta hiljaa. „Oh, lempo, hän on ollut täällä kaiken aikaa, eikä kenenkään päähän pälkähäntänyt tutkia alkoovia. Me olemme nautoja!“

Kapteeni olisi hymyillyt ivallisen tyytyväisesti, jos olisi uskaltanut, mutta nyt hän vain jatkoi kuorsautaan. Niskassa retkotti kaulus, ja jalat roikkuivat puoleksi ilmassa. Kaiken kaikkiaan hän oli ehdottomasti humoristinen nähtävä. Venäläinen kreivi tajusi tämän puolen asiasta.

„Merimies!“ hän kuiskasi. „Ja nukkuu kuin tukki!“

„Pitäkää aseet varalla!“ komensi Popov, tarttui äkkiä kapteenia niskasta ja nosti hänet pystyyn voi-

malla, jota ei olisi uskonut lähtevän hänen näköises-
tään pitkän hintelästä miehestä. Kapteenin kuorsaus
keskeytyi äkkiä, ja kun Popov hellitti kätensä hänen
niskastaan, kaatui kunnan kapteenimme takaisin vuo-
teeseen, heräsi puolittain, ja hänen lyhyet lihavat
jalkansa tekivät epätoivoisen humoristisia ponnistuk-
sia löytääkseen tukea. Kapteeni kierähti sangen luon-
tevasti lattialle, pää kopahti sängynjalkaan, ja sa-
massa hän heräsi.

„Ta' me fan!“ kirosi kapteeni sydämensä pohjasta,
avasi turvottuneet silmänsä ja istualtaan silmäsi ym-
päriillään olevaa seuruetta. Hän ei näyttänyt käsit-
tävän mitään, katse harhaili kuin rannattomalla valta-
merellä, ja kapteeni tarttui tukkaansa kuvaamatto-
man hullunkurisella eleellä. Suu meni muikeaan
irvistyukseen, kapteeni nuolaisi tahmealla kielellään
kuivia huuliaan ja silmäsi uudelleen ympärilleen.

„Hyvää päivää, pojat!“ sanoi hän yksinkertaisesti
ja nousi ylös, kääntäen seurueelle selkensä, kaataen
pullosta konjakkia lasiin ja ryypäten sen pohjaan sy-
vällä ahnaalla kulauksella. „Johtokunnan“ jäsenet
eivät vastanneet mitään, katselivat vain kapteenin
pettävän luontevaa heräämistä ja pitivät silmällä hän-
nen liikkeitään.

„Mitä asiaa?“ kysyi kapteeni karskisti. „Saako
olla?“ ja hän kaatoi lasin täyteen, tarjoten sitä lähinnä
itseään seisovalle venäläiselle kreiville. „Tohtori Brat-
tin ja hänen järjestelmänsä tuotetta!“

„Kädet ylös!“ komensi Popov kylmästi ja tähtäsi
revolverillaan kapteenia suoraan rintaan. Tämän kas-
vot saivat äärettömän hämmästyneen ilmeen, ja jäse-
net tuntuivat kieltäytyvän tottelemasta. Suu auki
hän tuijotti miehiin.

„Nopeasti!“ toisti Popov, ja hänen pienet silmänsä välähtivät uhkaavasti. Kapteeni pudotti täyden lasin lattialle ja nosti kätensä jäykkinä ylös.

„Mi . . . minulla ei ole rahaa“, sopersi hän tolkuttomasti. Venäläinen kreivi ei voinut enää pidättää itseään, vaan puhkesi raikuvaan nauruun.

„Mieshän on selvässä ja perinpohjaisessa pohme-
lossa“, sanoi hän Popoville.

„Olkoon mitä on, mutta tehköön tiliä kaikesta“, vastasi tämä. „Tulkaa tänne!“ — Kapteeni siirtyi keskelle huonetta ja vajosi aivan tahdottomana muutamaaan nojatuoliin. Popov lasi alas aseensa, mutta kapteeni piti käsiään edelleenkin ylhäällä, samalla kuin hänen katseensa edelleenkin vielä harhaili häntä ympäröivissä miehissä, hämmästyneenä ja yksinkertaisena. Nyt oli näyteltävä hyvin, sillä sen onnistumisesta riippui kaikki.

„Miten tulitte tänne?“ kysyi Popov.

„Kaupunkiinko?“ kysyi kapteeni vuorostaan.

„Tänne huoneeseen?“ vastasi toimitusjohtaja, ja hänen silmänsä koettivat tunkeutua kapteenin sisimpään.

„En muista . . . niin, olin hiukan ryyppäämässä . . . ajoin tänne autolla . . . tulin makaamaan“, koetti kapteeni kaivella muistiaan ja selvittää ajatuksenjuoksuaan, mikä tuntui tuottavan hänelle voittamattomia vaikeuksia.

„Mikä on nimenne?“ kysyi Popov.

„Abraham . . . Abraham Johansson . . .“ oikaisi kapteeni.

„Ammattinne?“

„Kapteeni . . . niin, entinen kapteeni, sillä en ole purjehtinut enää moneen vuoteen . . .“

„Mistä olette tullut tänne?“

„Malmöstä.“

Popov kumartui äkkiä ja pisti kätensä kapteenin povitaskuun ja veti esille tämän lompakon. Hän tarkasti sen sisällyksen ja tutki passin, joka oli yhtäpitävä kapteenin ilmoitusten kanssa.

„Mitä tekemistä teillä oli tässä huoneessa?“ kysyi salakuljettaja tiukasti ja kiinnitti harmaat silmänsä kapteeniin.

„Tekemistä?“ kertasi tämä. „Olihan minulla tekemistä, kun tulin nukkumaan. Mutta mitä, piru vieköön, tekemistä teillä on minun kanssani?“ Kapteenin ääni oli vaativa ja korskea, ja viimeisetkin unenrippeet olivat hävinneet. Hän katseli sangen itsetietoisesti seuruetta ympärillään.

Salakuljettajat eivät tienneet mitä ajatella. Heidän edessään oli ehdottomastikin kapteeni, pohmelossa oleva mies, mutta he eivät jaksaneet ymmärtää, miten tämä oli tullut juuri tähän huoneeseen.

„Pitäkää pienempää suuta“, varoitti Popov ilkeästi, „sillä ottakaa huomioon, että te olette tullut *väärään* huoneeseen nukkumaan. Tämä huone kuuluu meille.“

Kapteeni hölmistyi, ja hänen korskea ilmeensä hävisi.

„Vääräänkö? Minä en ohjaa milloinkaan väärään, en vaikka olisin kaksinkertaisessa myrskyssä, ja tällaisen pienen lystäilyn jälkeen on pääni yhtä selvä kuin jalkani heikot. Minä tulin huoneeseen n:o 78 ja olen siellä. Mutta teidän tulemistanne en käsitä.“

„78!“ ihmetteli Popov tosissaan. „Tämä on n:o 28.“

„Eikö pirussa! Katsokaa!“ Kapteenin ääni oli niin vakuuttavan varma, että Kahl nousi ja meni ovelle, katsoen numeroa ulkopuolelta.

„Tämä on 28“, sanoi hän palatessaan.

Kapteeni meni miettiväiseksi. Kahl kuiskasi sitten jotakin Popoville ja poistui uudelleen. Seurue oli ääneti ja katseli kapteenia, joka ei näyttänyt taaskaan käsittävän mitään, kostutti vain pari kertaa huuliaan kielellään ja huokasi. Tilanne oli juuri kriittisimmillään, ja kaikki riippui hiuskarvasta. Kapteeni oli perustanut koko suunnitelmansa hotellissa aikaisemmin käydessään havaitsemaansa pikkuseikkaan.

Kahl ilmestyi takaisin ja kuiskaili Popovin kanssa, nyökäyttäen lopuksi päätä.

„Te olette nähtävästikin erehtynyt numerosta“, sanoi hän kokolailla kohteliaammalla äänellä, „mutta varovaisuus ei ole haitaksi. Meillä oli täällä tärkeä liikeneuvottelu, emmekä halua saattaa asioitamme kaikkien tietoon. Otamme selvän puheistanne. Odotakaa!“

Popov nousi ylös, ja Kahl istuutui hänen paikalleen vastapäätä kapteenia. Toimitusjohtaja poistui ja viipyi ulkona noin kymmenen minuuttia. Hänen palatessaan kapteeni näki hänen ilmeestään, että asia oli saanut onnellisen käänteen.

„Huomaan teidän puhuneen totta“, sanoi hän lyhyesti, „ja voitte nyt mennä huoneeseenne. Mutta joka tapauksessa, jos me vielä kerran tapaamme toisemme, niin emme leiki, muistakaa se!“ jatkoi hän uhkaavasti.

Kapteeni nousi ylös, otti hattunsa, kapsäkkinsä, jonka sisältö sitä ennen tutkittiin, ja pullonsa, ja lähti sanaakaan puhumatta huoneesta, toisessa kädessä pullo, toisessa kapsäkki, hattu takaraivolla ja kaulus niskassa, kömpi neljänteen kerrokseen, sulki

oven ja purskahti sydämelliseen, mutta hiljaiseen nauruun. Peli oli voitettu. Mutta täytyi olla hiukan aikaa varovainen.

Puolen tunnin kuluttua hän kutsui luokseen hovimestarin ja kysyi tältä salakuljettajia. Kaikki olivat jo lähteneet. Hän sanoi hovimestarille jotakin, ja muutaman minuutin kuluttua saapui ikävissään odotellut Kivinen huoneeseen. Hän oli kuullut vain venäläisen kreivin huudahduksen ja lasin putoamisen ja ollut kohtalaisessa jännityksessä asetoverinsa kohdalosta.

„Miten onnistuit?“ kysyi hän Ollelta.

„Erinomaisesti! Sain selville melkein kaikki! Koko juoneni perustin 2:n ja 7:n yhdennäköisyyteen näissä ovinumeroissa. Kahl kävi tarkastamassa ja huomasi kai hänkin. Näyttelin pohmeloista kapteenia ja onnistuin pettämään arvoisat herrat, vaikka kyllä hyvin täytyikin näytellä. Pääni kopautin näytellessäni sängynjalkaan, mutta kyllä se värkki kestää. Jaa, me lähdemme nyt tunnin kuluttua katsastamaan 'Arthuria'. Siellä on jotakin hommaa.“

9.

Höyrylaiva „Arthur“ saa kutsumattomia kansimatkustajia.

Sanomalehtimiehet menivät ensin Ollen asuntoon. Jorre Minckiltä oli jo saapunut lyhyt kirje.

„Herra Nordgren! Olen saapunut perille ja tutustunut ympäristöön. Neiti Riger on ollut kotosalla.

Kävi asemalla ja puheli rautatiekirjakaupan myyjätären kanssa. Kysyi Teitä ja herra Kivistä. Sanottiin matkustaneen etelään. Kävi myöskin lennätinkonttorissa, mutta en toistaiseksi ole saanut selvää, minne hän sähkötti. Päivällä kävi kaksikin kertaa maalarimestari Backbergin luona. On kysymyksessä jotkut maalaustyöt huvilassa. Metsähuvilan vajasta löysin moottoripyörän. Se oli aika hyvin piiloitettu. Metsähuvilassa ei asu ketään. Luulen pysyväni taupausten tasalla, sillä Amarin, ripeän kieleni ja kohतालaisen ulkomuotoni avulla olen päässyt sangen hyviin väleihin neiti Rigerin sisäkön Minnan kanssa. Minna tahtoo jäljitellä kylpylänneitosia ja puhuu jotakin iloisista toveruussuhteista. Tänä aamuna sain Minnalta pienen tunnustuksen toveruudesta ja hänen kanssaan tähän saakka seurustelleelta sotamieheltä ylen vihaisen katseen. Minulla on hyvä toivo päästä käymään neiti Rigerin huvilassa tämän ollessa poissa, ehkä jo parin päivän kuluttua, jolloin täällä on suuret kansanjuhlat uima- ja soutukilpailuineen, vesipolopeleineen ja tanssiaisineen.

Kunnioittaen Jorre Minck.“

„Jorre on ovela poika!“ hymähti Olle. „Päivän on ollut paikalla, ja pojalla on jo toveruussuhde!“

Olle riisui kapteeninasunsa ja toi sitten valtavasta pukuhuoneestaan kokonaisen röykkiön erilaisia vaatekapineita, heittäen ne sohvalle.

„Valitkaamme noista!“ sanoi hän. „Jos kiinni joudumme, ei niistä ehkä ole suurtakaan apua, mutta suojelevat ne kuitenkin hiukan. Pukeudu merimiehen ja rantajätkän välimuodoksi.“

Puolen tunnin työn jälkeen olivat herrasmiehet muuttuneet peräti epäilyttävän näköisiksi olioiksi

pikiintyneine housuineen, viiruisine ihopaitoineen ja räikeine kaulaliinoineen.

„Kuules, Olle“, aloitti Kivinen, „eikö tämä matka oikeastaan ole turha? Me tiedämme nyt, että yhtiö suunnittelee jonkun koiruuden tekemistä prinssille ja neiti Rigerille. Meidän on saatava selko siitä eikä lähdeittävä turhanpäiten ajelemaan salakuljetusretkillä.“

„Kaikki aikanaan. Laiva saapuu takaisin hyvissä ajoin, ja huomenillalla koetamme tavalla tai toisella saada selvän kokouksesta. Silloin pitäisi lurjusten suunnitelman olla valmis.“

„Iloinen olen joka tapauksessa, koska neiti Rigerin osuus jutussa näkyy kuitenkin olevan aivan erikoislaatuinen. Milloin luulet vastauksen ehtivän tänne Wienistä?“

„Ehkä jo huomenillalla. Sieltä sähkötetään heti.“

„Olkoon menneeksi! Saadaanpahan tästä hyvä lehti-juttu.“

Olle laittoi muutamia voileipiä, molemmat miehet ottivat taskumatit mukaansa, täyttäen ne kylmällä teellä, aseet tarkastettiin, ja Olle toi varastostaan kaksi paksua, jokseenkin lyhyttä kumipamppua.

„Tämä on paras ase!“ sanoi hän pistäessään sen povitaskuunsa. „Ei tapa, ei päästä ääntä, mutta sitä maistanut pitää suunsa kiinni.“

Muutaman minuutin kuluttua pujahti keittiöportaita pihalle kaksi rantajätkää, jotka nopeasti ympärilleen vilkaisten painalsivat kadulle, ohjaten kulkunsa satamaa kohti.

Tukholman kaduilla oli hämärä, ja vilkasliikkeisimmillä paikoilla luotiin ystävyksiimme monta kaihettavaa katsetta; muutamat järjestyksenvalvojat suvait-

sivat kiinnittää heihin aina valppaan huomionsa. Olle, joka oli tottunut retkeilemään millaisessa asussa tahansa, eli omaksumassaan osassa täydellisesti, mutta Kivinen tunsi itsensä hiukan epävarmaksi, ja vilkaistuaan muutamasta katupeilistä kuvaansa hän vaistomaisesti koetti korjata asuaan. Vasta päästyään syrjäkaduille, lähemmäksi satamaa, hän tunsi olevansa sittenkin omassa nahassaan.

„Mitä sinä aiot oikein hommata 'Arthurilla'?" kysyi hän matkalla mälliään huolettomasti imeskelevältä Ollelta.

„Katsastelen hiukan tätä nykyaikaista salakuljetusta“, vastasi Olle venytellen tukholmalaisen rantajätkän nuotilla.

„Mitä, lähdemmekö me ehkä 'Arthurin' mukana?“

„Niin olisi aikomus.“

„Mutta miten voimme säilyä huomaamattomina?“

„Jollakin tavalla. Pääasia on päästä laivaan huomaamattomana.“

Kivinen aavisti, että yöstä tulisi jännittävä, ehkä liiankin jännittävä, sillä salakuljettajat olivat vaarallista väkeä, ja jos he huomaisivat paljastuksen uhkaavan, ei olisi mitään takeita, etteikö murhakin tulisi kysymykseen.

Kun Olle ei tiennyt, missä kohden „Arthur“ sijaitisi, täytyi heidän ryhtyä järjestelmällisesti sitä etsimään. He aloittivat aivan äärimmäisestä päästä, tietenkin väärästä, kuten huomasivat, sillä „Arthur“ keinui juuri vastakkaisessa päässä satamaa, pitkälle pistävän laiturin nenässä. Satama oli jo melkein autio, joitakuuta tullivartijoita liikuskeli vielä ulkona, poliisit syljeskelivät veteen tai juttelivat kipparien kanssa, ja muutamia jätkiä istui möljällä jalat ilmassa. Ystä-

vystemme tulo ei herättänyt minkäänlaista huomiota, mutta keksittyään „Arthurin“ he painuivat varastomakasiinien taakse pohtimaan suunnitelman yksityiskohtia. „Arthur“ oli keskikokoinen höyrylaiva, vanha ja ränstyneen näköinen, ja sitä oli aikoinaan käytetty matkustajalaivana, mutta sitten muutamin muutoksin lastihöyrynä. Piipusta tuprusi savua, ja höyry pihisi vedenpintaan. Se oli ilmeisestikin lähtöhommissa. Kajuuttaluukuista loistavat tulet ilmaisivat, että aluksessa oli väkeä parastaikaakin.

He istuutuivat muutaman varaston portaille, ja Olle syytti piippunsa.

„Siinä se on“, sanoi hän, „mutta pääsy tuntuu olevan koko hämähä. Joku mies nojailee laivan parataan, niin ettei voi ajatellakaan pujahtamista.“

Kivinen murahti jotakin myönnetykseksi.

„Vieressä on parkkilaiva“, virkahti suomalainen sitten, ja onnellinen ajatus pälkähti hänen päähänsä.

„Entä sitten?“ kysyi Olle.

„Sen kokka sivuuttaa höyrylaivan perän. Jos pääsimme ensin parkkiin, niin voisimme hypätä 'Arthuriin, huomiota herättämättä.“

„Sitä kannattaa yrittää“, sanoi Olle nousten seisomaan.

„Odotas! Jää sinä tänne varastorakennusten suojaan, mutta niin, että voit nähdä parkkilaivan. Minulla on toinenkin aatos, ja parkkilaivasta voin nähdä, onnistuuko se. Jos kaikki on selvä, annan kättä heiluttamalla merkin, ja sitten koeta keinotella itsesi laivaan. Terve!“

Kivinen hiipi varastorakennusten taitse, ja päästyään parkkilaivankin ohi hän lähestyi sitä takapäin. Sen kajuutoista näkyi tulta, mutta kannella ei

ollut ketään. Sanomalehtimies seisahtui hetkeksi, vilkaisi sitten ympärilleen ja nopealla, reippaalla hypäyksellä tuli kannelle, suoraan nuorakäärölle, niin ettei pienintäkään ääntä syntynyt. Nopeasti, mutta samalla varovasti hän hiipi nelimastoisen parkkilai-
van kokkaan ja silmäsi „Arthuria“. Laivamies nojasi edelleenkin partaaseen, selin Kiviseen, ja poltteli piip-
puaan. Ketään muuta ei näkynyt. Sanomalehtimies katseli höyrylaivan keskikannen yli ulottuvaa ka-
tosta. Aivan oikein, sen päälle ei johtanut tikkaita, mutta peräkannen kajuutan katolta voisi sinne hel-
postikin kiivetä.

Varmistauduttuaan näkemästensä heilautti Kivinen kättään ja jäi sitten maaten odottamaan nuorakasojen keskeen Ollen saapumista. Noin kymmenen minuutin kuluttua hän kuuli hiljaista hengitystä läheltään ja huomasi Ollen.

„Sinäpä tulet hiljaa“, kuiskasi Kivinen ihmetellen.

„Niin, olen sukkasillani“, nauroi Olle hillitysti ja näytti kenkäparia kädessään. „En uskaltanut muu-
toin tulla, sillä minun olemuksellani ei kävellä hil-
jaisesti, vaikka kuinka tahtois, jos on kengät jalassa.
No, mitä olet ajatellut?“

Kivinen selitti suunnitelmansa, ja Olle nyökäytti hyväksyvästi päätänsä.

„Sopii kyllä. En luule kenenkään päähän pälkäh-
tävän tulla katolle, ja muutoin on siellä pelastusven-
heitten keskeltä mahdoton meitä huomata.“

„Eteenpäin siis!“ virkkoi Kivinen ja nousten parkki-
laivan laidalle pudottautui hiljaa höyrylaivan kan-
nelle. Olle seurasi esimerkkiä, mutta ellei Kivinen olisi ottanut vastaan, olisi kunnan „kapteeni Johans-
sonin“ alastulo voinut herättää enemmänkin huo-

miota. Parilla kolmella kissamaisella hyppäyksellä, jos nyt Ollen liikkeistä saattoi sellaista laatusanaa käyttää, olivat miehet kajuutankatolla, Kivinen kiipesi katoksen päälle ja auttoi sinne Ollenkin. Katos oli puusta ja peitetty maalatulla öljykankaalla. Päästyään veneitein suojaan Kivinen katsahti partaaseen nojaavaa miestä. Tämä oli yhtä rauhallinen kuin ennenkin.

„Arthurilla“ oli kaksi kutsumatonta kansimatkustajaa.

Sanomalehtimiehet makailivat katoksella puolen tuntia. Kivinen hilautui katoksen reunalle ja ryhtyi pitämään vahtia pelastusveneen kokan alitse. Tupakoiva laivamies nähtävästikin odotti jotakin, kai herra Kahlia.

Sanomalehtimies katsoi kelloaan. Se oli vähää vaille yksitoista. Alhaalta kuului askeleita, kajuutannotportaitten ovi avautui ja kannelle astui kolme laivamiestä, jotka menivät ennestään odottavan miehen luo.

„Eikö ala kuulua?“ kysäisi muuan miehistä, luultavastikin kapteeni kultakalunaisesta merilakistaan päättäen.

Kukaan ei vastannut, ja seurue jäi nojaamaan laivan parrasta vastaan, tupakoimaan ja syljeskelemään. Sanomalehtimiehet eivät uskaltaneet edes kuiskailia, sillä kaikki oli ympärillä hiljaa, satama rasvatyyni, ja vain höyry pihisi heikosti.

„Ka, tuolta se viimeinkin tulee!“ vilkastui laivamies ja osotti hämäärään peittyneelle laiturille. Muutaman hetken kuluttua tulikin näkyviin kiirehtivä mies, joka jo kaukaa huusi, että laiva oli irroitettava. Alhaalta nousi kannelle vielä neljä miestä, tulija,

joka osottautui Kahliksi, astui laivaan ja tervehti lyhyesti kapteenia. Kiinnitysköydet irroitettiin, perämies kiirehti ruorirattaan luo, potkuri myllersi vedenpinnan, ja „Arthur“ liukui ulos satamasta salakuljettajineen ja kansimatkustajineen.

„Tästä tulee hauska laivamatka“, kuiskasi Kivinen Ollelle ja sytytti savukkeen, sillä piipusta tupruava savu esti ilmitulon.

„Arthur“ sivuutti satamassa ankkuroidut höyry- ja purjelaivat, liukui salmeen ja lisäsi vauhtia, sukeltautuen Tukholman saaristoon. Alkoi tuntua jo tuulikin, ensin hiljaisena ja leppoisena, mutta sikäli kun lähestyttiin merta, tuli vihaisempia puuskauksia, meri alkoi väreillä ja hiukan lainehtia, ja ylhäällä katoksella kyyköttävät sanomalehtimiehet olivat peräti tyytyväisiä, kun olivat pukeneet ylleen tukevat villapaidat. Aamuilma oli märkää ja kosteaa.

10.

Salakuljettajat joutuvat aavistamattaan kokemaan Robinsonin-elämää.

Laivamiehet olivat kadonneet kajuuttaan, kahta lukuunottamatta, jotka olivat vahdissa, ja perämiestä, joka liikkumattomana seisoj kajuutassaan rattaansa luona. Kahlkin oli hävinnyt näkyvistä. Hän oli luultavastikin keskustelemassa kapteenin kanssa tämän hyttissä. Sanomalehtimiehet olisivat antaneet paljonkin, jos olisivat saaneet olla kuulemassa keskustelua, mutta se oli mahdotonta, ja he olivat toistaiseksi sangen tyytyväisiä siellä ylälmoissaankin. Kivinen laskeutui

selälleen ja katseli taivasta ja ajelehtivia pilviä ja Olle muutteli varovaisesti tämän tästä asentoaan, ruumiin väsyessä pakollisesta ja epämukavasta liikkumattomuudesta.

Kivinen koetti arvailla „Arthurin“ matkaa. Mistä aiottiin tavaraa salakuljettaa? Tapaisiko „Arthur“ jonkun ulkolaisen laivan ja tapahtuisiko lastaus avoimella merellä? Se tuskin oli todennäköistä, sillä jos oli jonkunlainenkaan aallokko, ei „Arthur“ selviytyisi, ja joka tapauksessa vaatisi hiukankin suuremman määrän lastaus huomattavan ajan. Vai olisiko salakuljettajilla jossakin varasto, johon tavarat ulkomailta tuotiin ja josta sitten „Arthur“ kävi ne hakemassa? Tämä otaksuma tuntui paljon todennäköisemmältä.

Kone puuskutti tasaisesti, laiva keinui, ja sanomalehtimiehet väkisinkin torkkuivat, vaikka kylmä värissyttikin jäseniä. „Arthur“ erkani saaristosta, aava välkkyvä Itämeri avautui idässä, laiva kääntyi etelään. Aurinko nousi taivaanrannalla suoraan merestä ja kultasi veden ja laivan.

Neljän paikkeilla „Arthur“ kääntyi hiukan länteen. Kauempana häämöitti muuan saari ja sen takana tasainen rantaviiva. „Arthurin“ kokka kääntyi saarta kohden. Sanomalehtimiehet oikoilivat jäseniään katoksella, toivoen auringon nousevan korkeammalle lämmittämään yökylmän jälkeen. Noin puolen tunnin kuluttua oli saari, pieni, kallioinen ja kaikesta päättäen asumaton, suoraan heidän edessään, ja viiden paikkeilla laski „Arthur“ suoraan rantaan, kallion kylkeen, köydet kiinnitettiin pariin tukevaan kantoon ja laivamiehet nousivat maihin, heidän joukossaan Kahl ja kapteeni. Sanomalehtimiehet vetäy-

tyivät varovaisesti veneitten suojaan, siksi kunnes koko arvoisa seurakunta oli kadonnut saarelle ja „Arthur“ jäi yksin rantaan salaisine kansimatkustajineen.

„Hitto, minulla on aatos!“ huudahti Olle hypäten ylös, kun viimeinen salakuljettaja oli häipynyt.

„Mikä se olisi?“ kysyi Kivinen. „Että lähtisimme noitten herrojen mukaan?“

„Etkö käsitä tätä yksinkertaista, mutta nerokasta suunnitelmaa? Me olemme laivassa.“

„Niin olemme.“

„Salakuljettajat ovat saarella.“

„Toistaiseksi.“

„Lähin saari on ainakin kymmenen kilometrin päässä ja mantere ainakin kolmenkymmenen.“

„Entä sitten?“

„Sitä matkaa ei jaksakaan äkipäätä kukaan uida.“

„Ei ainakaan Kahl kanannahkoineen.“

„Eivätkä ne toki osaa lentääkään.“

„Muuta kuin selälleen.“

„Meillä on kompassi ja kartta.“

„Entä sitten?“

„Ja minä osaan käyttää höyrykonetta.“

„Siis . . .?“ alkoi Kivinen ja hänen silmänsä pyöristyivät hämmästyksestä ja ajatuksesta, joka oli ylen mahdoton, mutta samalla vastustamattoman hauska ja humoristinen.

„Siis: me lainaamme 'Arthurin' ja jätämme arvoisat salakuljettajat nauttimaan saarelle Robinson-elämästä.“

„Lempo soikoon!“ innostui Kivinen.

„Me teemme sen“, sanoi Olle ja hyppäsi kajuutan katolle.

„Mutta miten sitten selviydymme Tukholmassa? Koko sakki voi hajota, jos saavat jotakin tietää. Kahl ei saavu kokoukseen, ja silloin sitä tuskin pidetään.“

„Tulkoon mitä tulee, mutta tämä on liian sopiva tilaisuus! Ajattele otsaketta lehdessä: Kirjeenvaihtajamme siepannut salakuljettajain laivan ja jättänyt heidät saarelle, josta Robinsonit löydettiin.“

„Toimeen siis“, virkkoi Kivinen ja hyppäsi kannelle, juosten maihin. „Minkälainen työnjako?“

„Sinä hoidat peräsintä ja minä konetta.“

Olle sukelsi konehuoneeseen ja Kivinen irroitti kiinnitysköydet, sieppasi puosha'an ja työnsi „Arthurin“ irti kalliosta, hypäten sitten laivaan. Tilanne oli hyvinkin kriittinen, sillä saattoivathan salakuljettajat tai ainakin joku heistä palata millä hetkellä tahansa. Kivinen veti esiin mauserinsa ja asetti sen viereensä. Olle kuului heittelevän puita pesään, ja äkkiä kävi laivassa nytkäys, potkuri hurautti pyörimään ja vesi alkoi porista perässä. Kivinen tarttui peräsinrattaaseen, käänsi sen, ja „Arthur“ liukui hyljälleen, perä edellä, irti saaresta. Hurja poikamainen ilo valtasi Kivisen, eikä hän malttanut olla hihkaimmatta. Koneen jyskytys kävi voimakkaammaksi.

„Eteenpäin! Täysi höyry!“ huusi Kivinen torveen, ja „Arthur“ pysähtyi vapisten ja alkoi sitten kyntää eteenpäin. Kun he olivat noin sadan, puolentoista-sadan metrin päässä, ei Kivinen voinut pidättää itseään, vaan tarttui höyrypillin nuoraan ja vetäisi kolme kertaa. Kimeä, vihlova vihellys ilmaisi salakuljettajille saarella, että heidän laivansa oli lähtenyt omille retkilleen. Kivinen ohjasi suoraan saaresta pois päin. Hän jätti pariksi minuutiksi peräsinrattaan

valloilleen ja juoksi perään kiikari kädessään. Aivan oikein, saaren rannalla näkyi joukko miehiä, ja pari pientä savupilveä ilmaisi, että salakuljettajat purkivat kiukkunsa hyödyttömään ammuskeluun. Kivinen naurahti ja palasi paikoilleen. Kone kävi tasaisesti ja varmasti, ja puolen tunnin kuluttua ilmestyi Ollekin kannelle, nokisena ja likaisena, kädet öljyssä ja piippu hampaissa.

„Minne me oikein ohjaamme?“ kysyi Kivinen kerrottuaan ystävälleen näkemänsä.

„Odotas, niin katsotaan“, virkkoi Olle ja syventyi tarkastamaan karttaa. „Tuonne noin. Tunnen väylän koko hyvin. Se on helppo ja vaaraton ja hyvin merkitty. Poijujen välistä vain. Kai sinä pohjois- ja eteläpoijut tunnet?“

„Kyllä vain, herra kapteeni“, vastasi Kivinen tunnin vanhana merimiehenä.

„Arthur“ kynti Itämerta uusien isäntien ohjaamana, ja entiset kiroilivat hyljättyinä Robinsoneina autiolla saarella.

Kun „Arthur“ aamupäivällä, varovasti sivuutettuaan merkkipoijut ja salakarit hitaasti ja kömpelösti laski pienen saaren laituriin, kokooitui koko saaren mies- ja naispuolinen väki katsomaan harvinaista tulokasta, ja esivaltaa edustava poliisikonstaapeli siirteli levottomasti jalkojaan ja hypisteli viiksiään, kun laivaväeksi osoittautui vain kaksi enemmän kuin epäilyttävän näköistä, likaista ja ryysyistä rantajätkää, joista toinen oli hoitanut konetta ja toinen ohjannut peräsintä. Konstaapeli ei tiennyt mitä tehdä, puutuako asiaan vai ei, mutta uteliaisuus ja virkavelvollisuus saivat voiton, ja kun Olle ja Kivinen selviy-

tyivät laiturille, astui konstaapeli vastaan ja tiedusti heiltä, mitä varten he olivat tulleet.

„Toimme sen tänne lahuriin toistaiseksi“, selitti Olle ja sytytti piippunsa.

„Kenen laiva tämä on?“ kysyi konstaapeli.

„Emme tiedä“, kuului tyyni vastaus, ja väkijoukosta puhkesi kummastuksen huudahduksia.

Konstaapeli tunsii asian käyneen hyvin epäilyttäväksi.

„Ette tiedä“, jatkoi hän tuikeasti ja arvovaltaisesti.

„Mistä te sen sitten saitte?“

„Löysimme“, virkkoi Olle välinpitämättömästi niin kuin kysymys olisi ollut tulitikkulaatikosta. Konstaapeli joutui aivan ymmälle. Uskalsivatko nuo lurjukset valehdella noin röyhkeästi! Löytäneet täydessä kunnossa olevan höyrylaivan!

„Mistä te sen löysitte?“

„Tuolta!“ ja Olle teki laajan kädenliikkeen, kasvoillaan ikävystynyt ja haluton ilme, aivan kuin laivojen löytäminen olisi ollut hänen ammatitöitensä eikä hän olisi katsonut maksavan vaivaa puhella niin vähäpätöisestä.

„Taitaa olla parasta, että seuraatte nyt minua“, sanoi konstaapeli painokkaasti ja katsahti kuin vedoten väkijoukkoon. „Saatte selvittää löytöenne nimismiehen luona!“

„Lähdetään vain!“ mukautuivat rantajätkät.

Konstaapeli määräsi pari miestä vartioimaan laivaa ja tuli sitten seikkailijoittemme luo.

„Eteenpäin, hyvät herrat!“ virkkoi hän virallisen ivallisesti.

Väkijoukko seurasi perässä jonkun matkaa, ja Olle riemuitsi mielessään, ajatellessaan jonkun lähipäivän

lehteä ja sen otsakkeita. Totisesti, juttu kävi yhä hurjemmaksi ja siitä paisuisi todellinen mätäkuun vetonumero.

Parin sadan metrin matkan kuljettuaan miehet saapuivat venevalkamalle. Poliisi kävi istumaan veneen perään, seikkailijat sijoitettiin keskituhdolle ja kokkaan kävi pari miestä soutajiksi. Alkoi neljän kilometrin soutumatka mantereelle. Rannalla soutajat erosivat seurueesta, ja poliisikonstaapelin kunniaakkaaksi, mutta samalla edesvastuulliseksi ja vaaralliseksi tehtäväksi jäi saattaa oletetut laivavarkaats nimismiehen huostaan. Matkaa olikin toki kilometrin verran vain, ja konstaapeli oli hyvin tyytyväinen, kun saatettavat eivät olleet käyttäneet lukemattomia sopivia tilaisuuksia pinttääkseen metsään.

Sanomalehtimiehet nousivat pääoven rappuja ylös ja joutuivat eteiseen.

„Sisään vain!“ komensi konstaapeli, Kivinen avasi oven ja koko seurue astui nimismiehen kaikkain pyhimpään. Ukko oli itse kotona ja silmäsi resuisia maantienkulkijoita ankarasti ja tutkivasti. Kivistä nauratti, kun hän ajatteli minkälaiseksi nimismiehen naama muuttuisi jonkun minuutin kulltua.

Poliisi tervehti ja selitti asian niin hyvin kuin taisi. Nimismies kuunteli ensin varsin haluttomana, mutta tajusi sitten jutun eriskummaisuu den ja loi ihmettelevän katseen sekä kertojaan että seikkailijoihin.

„Hyvä, paras Mattson“, sanoi hän, kun konstaapeli oli lopettanut selostuksensa. „Ja mitä teillä on sanottavana selitykseksi?“ hän kysyi kääntyen sanomalehtimiesten puoleen.

„Yhtä ja toista“, vastasi Olle, „kunhan konstaapeli Mattson ensin on poistunut“.

„Vai ni—in!“ puhkesi nimismies epäilevän ivallisesti, ja konstaapeli Mattson tunsi itseään verisesti loukatun. Kun huomautuksesta ei näyttänyt olevan apua, toisti Olle sanansa entistä lujemmin. Nimismies kohautti olkapäitään, mutta viittasi Mattsonille, joka poistui silmissään pahaanennustava tuli. Kun ovi oli sulkeutunut hänen jälkeensä, huoahhti Olle syvään, siirsi nojatuolia, istuutui siihen ja sytytti piippunsa, Kivisen seuratessa esimerkkiä. Nimismies oli liiaksi hämmästynyt tästä kuulumattomasta julkeudesta, hän tuli vuoroin punaiseksi ja valkoiseksi, haukkoi henkeään ja yritti puhjeta valtavaan pauhaamiseen, mutta Olle rauhoitti.

„Älkää hermostuko. Tässä on merkkini!“ Olle ojensi hänelle yksityissalapoliisimerkkinsä. Se vaikutti. Nimismies kuivasi hikeään ja katseli omituisia vieraita.

„Mitä tämä merkitsee?“ sai hän vihdoin soperretuksi.

„Sen selitämme heti. Sallikaa esitellä: ystäväni, toimittaja Kivinen, suomalainen sanomalehtimies!“ ja Kivinen puristi likaisilla käsillään ruotsalaisen maalaisnimismiehen turpeaa kouraa.

Olle kertoi hänelle pääkohdat heidän yöllisestä seikkailustaan, jättäen kuitenkin mainitsematta, että juttu oli yhteydessä Kuststadin tapauksen kanssa. Nimismies nauroi katketakseen saareen jääneitä salakuljettajia.

„Se oli sukkela temppu! Ne herrat on heti vangittava!“

„Ei missään tapauksessa“, ehätti Olle väliin. „Vasta yöllä voitte matkustaa 'Arthurilla' saareen, sillä muutoin voi juttu tulla tietoon ennen aikojaan ja vaikeuttaa tutkimuksia Tukholmassa.“

Olle selitti sitten suunnitelmansa ja nimismies suostui säilyttämään asian toistaiseksi omana tietonaan. Olle tiedusti rautatiematkan mahdollisuutta Tukholmaan ja sai kuulla, että asemalle oli kolme kilometriä ja että juna lähtisi tunnin kuluttua. Nimismies lupasi lainata hevosensa.

„Mattson!“ huusi nimismies, ja konstaapeli astui nopeasti sisään, varmana siitä, että saisi viedä rantajätkät parempaan säilyyn. Hänenkin hämmästyksensä oli kuvaamaton, kun hän näki heidän istuvan nojatuoleissa, levollisesti tupakoiden.

„Niin, Mattson, voitte palata saareen ja vartioida tarkasti laivaa. Älkää selittäkö mitään uteliaille!“

Konstaapeli kumarsi ja poistui.

„Oletteko jo aterioinneet?“ kysyi vieraanvarainen ruotsalainen.

„Olemme ja emme ole“, vastasi Olle hilpeästi. „Söimme muutaman mukaamme ottamamme voileivän ja ryyppäsimme kylmää teetä. Siinä kaikki.“

Nimismies johdatti heidät ruokasaliin, ja sanomalehtimiehet tekivät kunniaa maukkaalle aamiaiselle. Ruokailtuaan he nousivat rattaille ja kiitettyään isäntäänsä ajaa huristivat asemalle, jossa heitä katseltiin hiukan pitkään, kun he rääsyissään ajoivat nimismiehen rattailla. He ostivat kolmannen luokan lipun, sillä ei edes Ollen häikäilemättömyys riittänyt toisessa luokassa matkustamiseen.

Saavuttuaan iltapäivällä Tukholmaan he menivät heti ensiksi Ollen asuntoon ja pukeutuivat inhimilli-

seen asuun. Syötyään ja lepältyään käväisivät he toimituksessa. Siellä ei ollut mitään ihmeellistä kuultavaa.

Kotona heitä odotti sähkösanoma.

„Wienistä!“ huudahti Olle ja mursi sinetin. Molemmat ahmivat sen mielenkiinnolla. Se kuului näin:

„Olle Nordgren, Tukholma. Elise Riger on kamari-neuvoksen tytär. Veli Karl Riger, Saksan alamainen, sotilasilmailija. Elise ollut jonkun aikaa näyttelijättärenä, oleskellut Ruotsissa kaksi vuotta. Perhe ollut suhteissa . . . prinssiin.“

„Hänkö se onkin tämän jutun takana“, virkkoi Kivinen.

„Arvoitus on ratkeamaisillaan. Lentäjä on tietenkin Karl Riger, neidin veli.“

Miehet ryhtyivät pohtimaan tilannetta. Oli tullut jo hämärä.

Äkkiä kuului ovikellon soitto. Olle kiiruhti avaamaan.

„Jorre!“ huusi hän, ja molemmat tulivat sisään.

„Niin, minä itse“, nauroi nuori sanomalehtimies. „Tuli kiire matka. Neiti Riger tuli kaupunkiin yhdessä minun kanssani.“

„Kaupunkiin?“ kertasivat seikkailijat.

11.

Olle saa luvan ryöstää oman asuntonsa.

„Niin, neiti Riger lähti tänä aamuna matkalle, ja hädin tuskin ennätin saada tiedon hänen aikeestaan ehtiäkseni mukaan“, sanoi Jorre.

„Etkö saanut selville, vaikuttiko tähän äkkipikaiseen matkaan joku erityinen syy?“ hysyi Olle.

„Hän sai aamulla sähkösanoman, luultavasti Tukholmasta. Se lennätinkeikari mainitsi jotakin siihen suuntaan, ja silloin sain ensimmäisen aavistuksen. Riensin Minnan luo ja kautta rantain tiedustellen pääsin selville, että neiti oli parhaillaan sisällä pukeutemassa matkaa varten.

„Mitä neiti Riger teki eilen ja tänä aamuna?“

„Ei mitään erikoista. Hän oli koko päivän kotosalla ja tarkasteli huvilansa katon maalaamista.“

„Huvilansa katon maalaamista?“ toisti Kivinen ihmetellen. „Mutta sehän oli aivan hyvässä maalissa sikäli kuin minä muistan. Samanlainen harmahtava väri kuin muissakin lähihuviloissa.“

„En minäkään, ainakaan huvilan isäntänä, olisi suostunut sitä maalauttamaan“, selitti Jorre Minck, „eikä tämäkään huvilan isäntä siihen suostunut. En tiedä, liekö neiti Riger sitä kysynyt, mutta joka tapauksessa ihmetteli Minnakin neidin omituista päänäpistöä ruveta maalauttamaan vieraan kesähuvilan kattoa. Vuokra-aikaakin oli jäljellä vain kolmatta viikkoa. Mutta neiti oli sanonut tahtovansa saada huvilan niin sieväksi kuin mahdollista, ja niinpä hän maalauttikin katon omalla kustannuksellaan.“

Olle pyöritteli sikaariaan ja vihelteli, ja Kivinen katseli kertojaan harkitsevasti.

„Hm, se todistaa omituista luonnetta!“ virkkoi hän hyvinkin kaksimielisesti.

„Niin, en minäkään sitä muuksi voinut olettaa. En pidä katon maalaamista erikoisen vaarallisena, mutta kylläkin koko lailla omituisena ajanvietteenä nuorelle naiselle“, tuumi Jorre filosofisesti.

„Minkäväriseksi hän maalautti katon?“ — Kivisen äänessä oli jännittynyt väre.

„Punaiseksi, räikeän punaiseksi.“

„Ettekö huomannut mitään muuta tuossa maalauksessa?“

„Enpä . . . niin, katto jäi keskeneräiseksi, sillä neiti kaatoi täysinäisen maalipöntön, ja kun maalarit selittivät, että heidän täytyi mennä laittamaan uutta, sanoi neiti, että työtä voitaisiin jatkaa ylihuomenna.“

Ylihuomenna, ylihuomenna . . .“ hoki Kivinen ja koetti miettiä. Mitähän nuorella seikkailevalla neitosella lie ollut mielessä. Päähänpisto se ei ollut, mutta mitä se oli?

„Minne neiti on mennyt?“ tiedusti Olle palaten asiaan. Nuoren sanomalehtimiehen naama venähti hiukan pitkäksi. Hän kohautti olkapäitensä.

„Jospa sen tietäisinkin, mutta tyttö teki minulle pikku tempun, luultavastikin aivan tietämättään. Hän lähti asemalta jalan, minä seurasin perässä. Päästyään seuraavalle torille hän äkkiä nousikin autoon. Hain katseellani toista, mutta en nähnyt, ja niin livahti hän aivan silmissäni kadunkulman taa. Kun viimein sain auton, en löytänyt mitään. Ajoin tänne, ja tässä olen.“

Olle murahti, mutta tilannetta ei voinut auttaa. Ellei . . . ja äkillinen päähänpisto antoi hiukan toiveita. Olle istuutui ja tarttui puhelimeen. Hän mainitsi numeron.

„Halloo, onko hotelli 'Terrassa?' Pyytäkää hovimestari puhelimeen. Kiitän. Onko hovimestari? Hyvää iltaa! Puhuu toimittaja Nordgren. Älkää mainitko nyt puhelimesta sielläpäin mitään muuta kuin myönnytys tai kielto. Siis, tiedättekö, onko hotelliin

tullut muuan neiti Riger, Elise Riger? Niin, ottakaa selvä onko hän tullut, ja jos on, onko hän saapuvilla. Kiitän!”

Olle jäi odottamaan, ja hänen huulillaan karehti hieman viekas hymy.

„Jaa, halloo! Onko siis, niinkö! Huone 43! Kiitän suuresti, mutta älkää puhuko halaistua sanaa. Kiitän!”

Olle soitti kiinni. „Tämähän oli oivallinen sattuma. Jorre, sinä saat mennä sinne ja seurata häntä. Et saa päästää häntä näkyvistäsi. Odottelet ulkona, jos hän menee jonnekin sisälle.“

Jorre lähti siekailematta.

„Meidän kai täytyy taas sonnustautua“, virkkoi Olle ja painalsi vaatekomeroonsa, tuoden sieltä heidän merimiespukunsa. Tuota pikaa olivat molemmat seikkailijat taas vaihtuneessa asussaan. Aset otettiin mukaan, samoin salalyhdyt.

Miehet painoivat lakit päähänsä ja avasivat oven eteiseen. Äkkiä kuului oven takaa liikettä, raudan kirskunaa ja aivan hiljaista kuiskausta. Olle pysähtyi samassa ja jäi kuuntelemaan, vetäen brovningin taskusta. Kivinen seurasi esimerkkiä.

„Joku koettaa tunkeutua sisään!“ kuiskasi Olle hiljaa ja veti oven varovasti kiinni, peräytyen huoneeseen. He jäivät seisomaan oven kahta puolta seinää vasten painautuneina ja kuuntelivat. Kuului raskaus, ulko-ovi vedettiin varovasti auki, ja raskas, mutta pehmeä esine tunkeutui eteiseen ja kohta toinenkin. Sanomalehtimiehet seisoivat kuin kivettyneinä.

Murtovarkaita! ajatteli Kivinen ja puristi asetta kädessään. Ja parhaaseenpa aikaan osasivatkin tulla!

Eteisestä kuului hillittyjä askeleita, seinäpaperit rapisivat, kun joku kuljetti kättänsä niitä pitkin, ja viimein liikahti oven kahva. Sanomalehtimiesten ruumiit jännittyivät.

Kahva painui hitaasti alas, ovi liikahti ja sitten äärimmäisen varovasti aukeni. Sanomalehtimiehet kyyristyivät.

„Ei ketään!“ kuului eteisestä käheä kuiskaus, ja sisään livahti notkeasti kaksi haamua. Samassa silmänräpäyksessä ponnahtivat sanomalehtimiehet pystyyn ja hypähtivät ovelle, ja heidän aseensa kohosivat uhkaavasti.

„Kädet ylös!“ kuului heidän jyrkkä komentonsa, ja täydelleen yllätettyinä eivät murtautujat ehtineet edes kääntyä, vaan pudottivat aseensa lattialle ja nostivat kätensä ylös. Notkeana hyppäsi Kivinen paikalle ja sieppasi ne käteensä. Tunkeutujat kääntyivät samassa, ja heidän kauhua ilmaiseva hämmästyksensä vaihtui samassa happamaan irvistykseen, kun he huomasivat, kenen kanssa olivat tekemisissä.

„Soo, sepä oli sattuma!“ naurahti toinen ilkeästi, pieni ja lihavahko mies, ja hän silmäsi halveksivasti merimiespukuisia seikkailijoitamme.

„Olihan se!“ sanoi Olle mahtavasti. „Mitäs herroilla on asiaa?“

„Kaipa sitä ollaan samoilla asioilla“, nauroi mies ymmärtävästi ja vilkutti silmää. Olle aikoi jo kivahtaa miehelle tämän röhkeydestä, mutta samassa hän pukuansa silmätessään oivalsi miehen erehdyksen. Murtautujat pitivät heitäkin murtovarkina. Seikkailusta näyttikin tulevan hauska.

„Meidän asiamme eivät liikuta teitä“, sanoi hän karskisti, „mutta teidän asianne kyllä liikuttavat meitä“.

„Niinhän kai“, oli mies mukautuvinaan, „kun teillä on aseet, mutta meillä ei ole. Mitä te oikein tahdotte?“

„Enpä tiedä“, sanoi Olle välinpitämättömästi. „Jätämme kai poliisille, vai mitä, kaveri?“ hän jatkoi iskien silmää Kiviselle.

„Onhan meillä nyt aikaa“, lausui tämä samassa äänilajissa, „joten voimme miettiä. Heh, kuules, mitä jos esiintyisimme kerrankin syyttäjinä, emmekä aina syytettyinä?“

Olle purskahti leveään ja makeaan nauruun, joka sai vedet silmiin, mutta vieraat kävivät yhä hermostuneemmiksi.

„Mitä tahdotte, että jätätte meidät rauhaan?“ kysyi pikku mies kärsimättömästi.

„Emme mitään“, hohotti Olle. „Jaha, aloittakaamme kuulustelu. Syytetyt ovat hyvät ja istuvat.“

Vieraat noudattivat kehoitusta nopeasti, jos kohta erittäin vastahakoisin ilmein. Ollen browninki puhui selvää kieltä.

„Mikä on nimenne?“ kysyi hän kurilla.

„Menkää h—tiin! karjaisi mies. „Ottakaa täältä mitä haluatte . . . ja . . .“

„Kiitämme“, sanoi Olle ivallisesti, ja häntä nauratti lupa saada ryöstää oma asuntonsa. „Entä sitten?“

„Ja meiltä saatte lisää.“

„Paljonko annatte saadaksenne täältä poistua?“

„Emme mitään, mutta siitä, että menette itse, annamme tuhat kruunua käteistä.“

Olle teroitti kuuloaan. Mitä tekemistä noilla vieraililla oli hänen asunnossaan?

„Mitä te täältä etsitte?“ kysyi hän varovasti.

„Se ei kuulu teille. Me maksamme ja te menette.“

„Eipä pidetä kiirettä!“ virkkoi Olle kylmästi ja nauroi kaksimielisesti. „Ja jätetäänpäs nyt pelaaminen ja käydään asiaan. Meillä on kiire. Siis, paljonko saatte tännetulostanne Popovilta?“

Miehet liikahivat rajusti, ja toisen mahtaileva ilme hävisi silmänräpäyksessä.

„Mitä . . . Popovilta?“ koetti hän änkyttää.

„Suu puhtaaksi!“ karjaisi Olle. „Asiahan on selvä. Naamanne todistaa kaiken. Vastatkaa kysymykseeni!“

„Me emme vastaa mitään“, sanoi pikkumies äkkiä kylmästi.

„Niinkö!“ Ollen ääni oli pilkallinen. „Ellette te kahden minuutin kuluttua aloita selontekoaanne, soitatan poliisille.“ Ja Olle astui kirjoituspöydän luo ja tarttui puhelimeen.

Miehet olivat ilmeisestikin hämillään, mutta Ollen päättävä käytös vaikutti.

„Ja mitä lupaatte, jos kerromme?“ kysyi toinen.

„Jos suoraan ja mutkattomasti kaikki kerrotte ja me toteamme teidän puhuneen totta, niin saatte mennä niine hyvinne. Me emme ole poliiseja.“

„Ettepä varsinkaan“, uskalsi pieni irvistää.

„Nimittäin varsinaisia, mutta tunnetteko tällaista?“ ja Olle näytti kelmeiksi muuttuneille lurjuksille yksityissalapoliisin merkkiä. „Ymmärrättekö nyt?“

Miehet istuivat sanattomina, mutta masentunut ilme puhui selvää kieltä.

„Vastatkaa kysymyksiini“, aloitti Olle. „Siis, te olette Popovin lähettämiä?“

„Niin.“

„Mitä teillä oli täällä asiaa?“

„Meidän piti etsiä täältä muuan paperi.“

„Paperi! Se on valetta.“

„Kertokaa itse sitten paremmin“, loukkaantui pikkumies.

„Ei mitään mahtailua“, sanoi Olle lujasti. „Miksi tulitte tänne?“

„Tapaamaan herra Nordgrenia ja Kivistä“, laukaisi lurjus. Olle nauroi, ja Kivistäkin hymyilytti.

„Ja löysittekin meidät! Se sattui! Mitä te olisitte tehneet noille herroille?“

„Olisimme heidät pidättäneet täällä asunnossa tois-
taiseksi.“

„Todellakin! Ja mistä syystä?“

„Sitä me emme tiedä, mutta joku neiti kävi tänä iltana siellä yhtiössä ja heti hänen käyntinsä jälkeen lähetettiin meidät tänne.“

„Hauskaa kuulla! Minkälainen neitonen se oli?“

Pikkumies kuvasi, ja sanomalehtimiehet tunsivat kuvauksesta neiti Rigerin. Heidän viehättävä vastustajattarensa siis oli aikonut toimittaa heille sievän kepposen.

„Ja kuinka pitkäksi aikaa te olisitte nuo herrat pidättäneet?“

„Ainoastaan päiväksi tai pariksi. Me emme olisi tehneet niille mitään pahaa.“

„Sen me kyllä arvaamme. Onko siellä yhtiössä tänään paljonkin väkeä?“

„Kyllä siellä on. Sinne tuli muutamia.“

„Missä ne pitävät kokousta?“

„Mistä te kaikki tiedätte?“ ihmetteli pikkumies epäluuloisena.

„Me pidämme tiedonlähteemme ominamme“, keskeytti Olle. „Vastatkaa kysymykseeni.“

„Siellä pihanpuolisessa alakonttorissa.“

„Mistä pääsee pihalle?“

„Kadulta ja toisen talon takapihalta.“

„Hyvä on. Tämä riittää. Jaha, niin, te saatte nyt vuorostanne odottaa täällä päivän tai pari.“

Ollen tähdätessä aseellaan tutki Kivinen toisten taskut, löytäen sieltä erinäisiä murtokaluja, pari veistä, lompakot ja papereita. Hän asetti kaikki kirjoituspöydälle. Olle avasi vaatekomeron oven ja viittasi murtautujille. Nämä astuivat sisään, Olle kävi hakemassa hiukan ruokaa ja juomaa, vei ne komeeroon ja sulki sitten oven. Komerossa oli sähkövalo ja ilmanvaihtolaite, joten miehillä ei ollut mitään hengenvaaraa.

„Pakoyritys on aivan turha“, neuvoi Olle ulkopuolelta. „Jos löydämme teidät kiltisti ja siivosti käyttäytyneinä, niin saatte meidän palattuamme mennä takaisin.“

„Ketä te sitten olette?“ kysyi pikkumies sisältä surkealla äänellä.

„Ah, anteeksi, emmepä tainneet esittäytyäkään herroille: minä olen Olle Nordgren ja tämä ystäväni tässä Akseli Kivinen. Näkemiin, arvoisat vieraani!“

Sisältä kuului tukahdutettu kirous, mutta Olle päästi raikkaan naurun, ja ystävykset riensivät ulos, selvittyään tästä ensimmäisestä seikkailustaan tänä iltana.

*Seikkailijat saavat odottamattaan ja tahtomattaan
lisävoimia.*

Sanomalehtimiehet pujahtivat varovasti „yhtiön“ talon viereiseen pihaan ja saapuivat kapeaan kujaan, joka päättyi sokkeloiseen takapihaan. Tyhjiä pakkalaatikoita ja tynnöreitä oli pinossa, ja niitten välissä mutkitteli ahdas käytävä. Korkea lankkuaita eroitti tämän pihan viereisestä, mutta aidassa oli pieni portti. Kivinen kiipesi laatikkojen päälle ja silmäsi aidan yli. Hän murahti puoliääneen, sillä siellä näkyi puuhailevan pari miestä. Ei ollut yrittämistä toistaiseksi.

Seikkailijat vetäytyivät pakkalaatikkojen suojaan, muutamaan syvennykseen, ja laskeutuivat lastu- ja sahajauhokasalle, sytyttäen savukkeet. Oli jo niin hämärä, ettei savua voinut huomata, ja muuten he olivat täydellisessä suojassa, kun takapihalle päin ei ollut ainoatakaan ikkunaa.

„Luulenpa, että seikkailumme lähestyy loppuaan“, virkkoi Olle. „Kun nyt tänään saamme selville noiden herrojen suunnitelman prinssin miljoonien anastamiseksi, niin yllätämme heidät itse teossa ja annamme koko joukkueen ilmi.“

„Mutta tiedätkös, että meidän on pidettävä silmällä vielä muuatta seikkaa, neiti Rigeriä. Hän ei kuulu koko joukkueeseen, ja hänet on saatava täydellisesti erilleen koko jutusta. Kun paljastamme herrojen suunnitteleman petoksen häntä kohtaan, luistane se itsestään. Mutta poliisille emme saa antaa vihiä liian aikaisin. Tässä on kaksi melkein erillistä juttua: tuo lentokonejuttu neiti Rigereineen

ja sitten 'Import & Export A. B.' herroineen. Yhtiön voimme paljastaa kokonaan enkä luule siitä koituvan mitään vaaraa neiti Rigerille, sillä ellei salakuljettajilta osata kysyä lentokonejutusta mitään, eivät he tietenkään ehdoin tahdoin siitä kerro. Minulla alkaa olla jotenkin selvä kuva neiti Rigerin toiminnan vaikuttimista, ja vaikka en niitä kaikkia hyväksykään, ymmärrän kyllä hänen asemansa. Hänet on pelastettava, vaikka vastoin omaa tahtoaan. Minun kunniani on kysymyksessä.“

„Eiköhän siinä liene muutakin kysymyksessä!“ pisti Olle väliin ja hymähti. Samassa kuului askeleita aivan läheltä. Joku kulki pakkalaatikkojen välistä kujannetta pitkin. Kivinen ponnahti äänettömästi pystyyn ja hiipi nurkan taakse, ja hän oli huudahtaa hämmästyksestä. Kujannetta pitkin kiiruhti joustavana ja hienona Kuststadin kaunotar, neiti Elise Riger. Hän oli nähtävästi menossa „yhtiön“ kokoukseen. Kivinen katsoi hänen jälkeensä siksi kunnes hän katosi portin taakse, ja oli juuri aikeissa palata Ollen luo, kun kuuli uudelleen askeleita. Hämärässä vilahti näkyviin miehen haamu. Kivinen silmäsi tarkempaan ja äänettömästi hyppäsi pysähtyneen miehen luo, koskettaen tätä hiljaa olkapäähän.

„Herra Minck! Riittää! Tulkaa tänne meidän luoksemme!“

Nuori tukholmalainen sanomalehtimies hypähti säikähtyneenä sivulle ja yritti pistää kätensä taskuun, ennenkuin tunsu Kivisen. Hän seurasi tätä Ollen luo. Miehet neuvottelivat hetkisen.

„Jorre saa jäädä tänne ulkopuolelle pitämään vah-
tia. Jos neiti Riger palaa, niin seuraa häntä. Jos kuulet tuolta talosta laukauksen tai vihellyksen,

niin hae heti poliiseja apuun. Ja nyt toimeen!“ selitti Olle.

Kivinen vilkaisi yli aidan. Viereinen piha oli tyhjä. Molemmat sanomalehtimiehet katosivat portista.

Rakennuksen alakerrassa näkyi muutamissa ikkunoissa tulta. Ilmeisestikin niiden takana pidettiin „kokousta“. Seikkailijat hiipivät laatikkopinojen suojassa lähemmäksi. Vanha rakennus oli synkkä ja kolkko, ja sanomalehtimiehet tähyilivät pimeihin ikkunoihin. Niistä voitiin pitää heitä silmällä.

„Entä nyt?“ kuiskasi Kivinen, kun he olivat saapuneet aivan seinän luo.

„Odotas, odotas!“ rauhoitti Olle. „Tuossa on ovi. Siitä me emme sentään uskaltane mennä. Entäs tämä tässä?“ ja Olle osoitti kellarinovea. Se johti kai johonkin varastoon. Varovasti seikkailijat hiipivät oven luo. Se ei ollut lukittu.

„Tarkastetaan tätä tietä!“ virkkoi Olle ja avasi oven. Se narahti hiukan saranoillaan, ja seikkailijat pujahtivat kapeasta aukosta pimeyteen.

„Kolme porrasta!“ kuiskasi Kivinen laskeuduttuaan kellarin lattialle. He haparoivat pimeässä. Tyhjiä laatikoita ja tynnöreitä oli sikinsokin, ja he saivat varovasti pujotella niiden lomitse.

„Odotas!“ virkkoi Olle ja sytytti sähkölampun, antaen valokuovan langeta kattoon. Siinä näkyi paksuja lautoja. Olle käänsi lamppua, ja toisella sivuseinällä näkyi ovi.

„Tuonne!“

Valo sammui, ja seikkailijat jatkoivat matkaansa pimeässä. Väliovi oli auki, ja muutaman hetken kulluttua he olivat toisessa osassa kellaria. Se ulottui

kaikesta päättäen koko rakennuksen halki. He kuulivat päänsä päältä askeleita ja puheensorinaa.

„Hiljaa! Kuuntele!“ kuiskasi Olle, ja he jähmettyivät paikoilleen. Ylhäältä kuului lattian läpi selvästikin puhetta, mutta sanoista ei saanut selkoa. He olivat „kokoushuoneen“ alla.

„Katsotaanpas!“ virkkoi Olle ja otti käsiinsä sähkölampun, mutta ennenkuin hän ehti painaa nappulaa, välähti pimeydestä esiin häikäisevän kirkas valokuova, joka lankesi suoraan heidän kasvojaan vasten ja sokaisi silmät.

„Kädet ylös!“ kuiskasi samassa hiljainen, mutta luja ääni, eivätkä seikkailijat uskaltaneet epäröidä. He olivat joutuneet satimeen.

Valovirta pysyi heidän kasvoillaan, eivätkä he voineet nähdä vastustajiaan. Äkkiä sukelsi esiin haamu, joka nopeasti ja kokeneesti tyhjensi heidän taskunsa. He olivat aseettomina. Olle kirosi ääneen, ja Kivinen puristi yhteen huulensa, miettien vain jotakin hurjaa keinoa pelastuakseen. Hän harkitsi juuri, ehtisikö hypätä äkkiä syrjään pimeän suojaan ennenkuin vastustajat kerkiäisivät ampua, kun ääni komensi:

„Sido heidät!“

Pari lujaa kättä tarttui hänen ranteisiinsa, ja niiden ympäri kietoutui nuora lujaan ja tiukkaan. Muutama hetkessä olivat hänen kätensä köytetyt selän taa. Ollen kanssa meneteltiin samaten. Tuskin ehtivät he täydelleen käsittää tapahtunutta, kun huomasivat olevansa aivan voimattomia ja avuttomia.

„Käykää pitkällemme!“ komensi ääni, ja seikkailijat laskeutuivat kosteassa kellarissa parin matalan laatikon päälle makaamaan.

„Tutkikaamme nämä herrat, Jöns!“ virkkoi komentava ääni, ja vastustajat tulivat vankiensa luo. Valojuova viipyi pitkän aikaa Kivisen kasvoilla.

„Uusi naamataulu!“ sanoi tutkija.

Kivinen huokasi helpoituksesta, kun valo siirtyi Olleen. Äkkiä kuului tukahdutettu, mutta rajua ja sydämellinen naurunpurkaus.

„Ta' me' fan! Herra Nordgren! Tämäpä oli satuma!“ kuului komentava ääni sanovan ääretöntä hämmästyttä osoittavalla painolla. Kivinen säpsähti. Olivatko lurjukset saaneet selville, kenen kanssa he olivat tekemisissä? Olle murahti jotakin, mutta tunsikin äkkiä, kuinka nuorat hänen käsiensä ympärillä heltisivät.

„Suokaa anteeksi, mutta eihän teitä tuossa puvussa olisi tuntenut oma äitinnekään, minusta puhumatta!“ nauroi ääni. Olle autettiin ylös.

Mies ohjasi valon omiin kasvoihinsa.

„Tunnetteko minua?“ kysyi hän.

„Harry Malm!“ huudahti Olle. „Te täällä! Terve!“ Miehet puristivat toistensa kättä.

„Vapauttakaa toki ystäväni“, kiiruhti Olle, ja Kivisen käsisiteet leikattiin poikki.

„Anteeksi epäkohtelias vastaanottomme!“ pyyteli vieras. „Saanko esittäytyä: salapoliisi Harry Malm!“

„Toimittaja Akseli Kivinen!“

„Kiitän! Ja tässä kumppanini: Jöns Bagge!“

Ollen oli vaikea olla nauramatta ääneen tälle viralliselle esittelylle pimeässä kellarissa salakuljettajien kokoushuoneen alla.

„Mitä te täältä haette?“ kysyi Olle karskisti.

„Luultavasti samaa kuin tekin“, vastasi Malm. „Olen tutkimassa Import & Export A. B:tä ja aion napata vielä tänä yönä koko arvoisan seurueen.“

„Älkää hitossa! Mistä pääsitte jäljille?“

„Se on liian pitkä juttu tässä kerrottavaksi. Tiedän joka tapauksessa, että herrat pitävät nyt ylhäällä kokoustaan. Minulla on apulaisia tässä ympärillä enemmänkin, ja viimeistään tunnin kuluttua aion tehdä rynnäkön sisään. Satamassa on myöskin poliisit vahdissa, ja heti kun höyrylaiva 'Arthur' laskee laituriin, pidätetään sekä laiva että miehistö. Minulla on kaikki valtit kourassani.“

„Onnittelen!“ virkkoi Olle hiukan kaksimielisesti. „Mitä 'Arthuriin' kuitenkin tulee, niin enpä luule sen laskevan ainakaan toistaiseksi laituriin täällä Tukholmassa.“

„Kuinka niin?“ kysyi virallinen salapoliisi epäillen.

„Niin, katsokaas, me sieppasimme laivan ja jätimme miehistön kapteenia ja kokkipoikaa myöten nauttimaan Robinson-elämästä eräällä ulkosaarella. Laiva on hyvässä tallessa ja näihin aikoihin kai miehistökin.“

Salapoliisi päästeli kummastuksen huudahduksia, kun Olle lyhyesti selosti omansa ja Kivisen laivamatkan seikkailuineen.

„Ja nyt työhön!“ virkkoi salapoliisi. „Haluatteko kuunnella, niin voitte sitten esiintyä todistajina!“

Salapoliisi viittasi laatikkopinoa. Katossa sen yläpuolella näkyi laudoista kyhätty kansi, joka nähtävästi peitti jonkun ilmavaihtotorven aukon. Kivinen kiipesi nopeasti pinon päälle. Puhe kuului nyt aivan selvästi.

„Anna minun kuunnella“, kuiskasi Olle, „minä näet tunnen nuo herrat äänestä“.

Kivinen luovutti paikkansa, ja Olle pääsi kuin pääsikin vaivaloisesti laatikkojen päälle. Valo sammutettiin ja kaikki vaikenivat.

„Kello kaksitoista siis, kuten ennenkin! Kahl hoi-
taa asian. Te saatte olla huoletta ja aivan syrjässä.
Paketti jätetään sovittuun paikkaan!“ selvitteli Po-
pov, ja Olle arvasi että kysymys oli prinssin miljoo-
nista.

„Minä suostun“, kuuli hän neiti Rigerin sanovan.
„Mutta missä Kahl voi viipyä?“

„Lempo hänen tiennee! Mutta kai hän nyt illalla
tulee kuitenkin.“

Sanomalehtimiestä nauratti. Kahl ei tulisi saa-
reltaan.

„Tässä ovat tarpeelliset paperit“, sanoi neiti Riger.
Olle hätkähti mielessään. Jättikö tuo varomaton
tyttö todistuksia itsestään? Tilanne oli nyt kovin
mutkikas ja vaarallinen. Virallinen poliisi oli puut-
tunut asiaan, ja neiti Rigeriä odotti vangitseminen,
ellei hän poistuisi hyvinkin pian. Samassa salapoliisi
kuiskasikin:

„Herra Nordgren! Jos kuulette jonkun poistuvan,
niin ilmoittakaa! Jöns saa ottaa miestensä avulla
hänet kiinni. Kukaan ei saa päästä karkuun!“

Kivinen puri huultaan. Neiti Rigerkö vangiksi!
Mutta Olle puristi suomalaisen kättä, ja tämä ym-
märsi, että hänen ruotsalainen virkaveljensä pelasi
kaksinaista peliä. Virallinen poliisi saisi ottaa selvän
Import ja Export A. B:stä, mutta lentokonejuttu oli
heidän omansa.

Olle kuunteli mielenkiintoista keskustelua ylhäältä,
koettaen päästä selville miesten suunnitelmasta. Mutta
mitään yksityisseikkoja ei mainittu eikä ainoakaan
seikka antanut ratkaisevaa vihjausta siitä, miten prins-
sin miljoonat aiottiin anastaa ja neiti Riger pettää.

„Mutta missä Kahl on voinut viipyä näin kauan!“ huudahti äkkiä varovainen saksalainen.

Venäläinen tuntui taaskin olevan iloisella tuulella. „Kylläkai hän selviää! Ei hän ole ensimmäisellä matkalla.“

„Eipä vainkaan!“ mutisi saksalainen. „Kun ei vain olisi viimeisellä.“

„Minun täytyisi sopia Kahlin kanssa muutamista yksityisseikoista“, puhui neiti Riger hermostuneesti, „mutta en haluaisi enää viipyä“.

„Eikö seura kelpaa?“ nauroi venäläinen.

„Eipä sekään minua varsin suuresti huvita!“ tokaisi neiti Riger suorasukaisesti. „Pääasia on kuitenkin, että tahdon päästä nukkumaan.“

Olle kuunteli tarkoin, toivoen neiti Rigerin poistuvan mahdollisimman pian.

„Jos kerran niin haluatte“, virkkoi Popov, „niin kertokaa minulle kaikki, ja sillä hyvä“.

Neiti Riger ja Popov kuiskuttelivat muutaman hetken hiljaa, eikä sanomalehtimies kaikista ponnistuksistaan huolimatta kyennyt eroittamaan ainoatakaan sanaa heidän keskustelustaan.

„Selvä on!“ sanoi Popov lopuksi.

„Hyvästi siis!“ vastasi neiti Riger kylmästi. „Ilmoitakaa, jos Kahl sattuisi tulemaan. Niin, voitte nyt antaa minulle kuitin myymistänne jalokivistä.“

„Odottakaa!“ sanoi Popov ja istuutui pöydän ääreen. Kuului tuolin siirtelyä.

Olle tarttui Kivisen käteen ja kuiskasi tälle pari sanaa. Kivinen hätkähti. Täytyi toimia nopeasti, sillä muutoin joutuisi neiti Riger pidätetyksi. Virallinen poliisi ei ymmärtänyt leikkiä.

Sanomalehtimies sytytti salalyhtynsä, ja sen valossa hän kirjoitti muutaman sanan muistikirjansa irti-revästyille lehdelle.

„Käyn antamassa ohjeet avustajallemme!“ kuiskasi hän Ruotsin esivallan edustajille ja pujahti pois. Hiiittyään ensimmäiseen kellariin hän kuunteli hetkisen ja avasi sitten varovasti pihalle johtavan oven. Ketään ei ollut näkyvissä. Päästyään laatikkojen suojaan hän juoksi nopeasti aitaportin luo ja vihelsi hiljaa.

Jorre ilmestyi suojastaan. Hän tunsu heti suomalaisen.

„Herra Minck!“ kuiskasi Kivinen. „Neiti Riger tulee aivan heti. Teidän on seurattava häntä hotelliin, jonne hän luultavastikin menee. Pyritte heti hänen puheilleen. Tässä on nimikorttini. Tällä pääsette kyllä hänen luokseen. Annatte hänelle tämän suljetun lapun, ja pidätte huolta siitä, ettei hän pääse ulos hotellista. Hän ei saa myöskään soittaa. Katkaiskaa heti johdot. Voitte käyttää vaikka pientä väkivaltaa. Seuraavat ohjeet saatte myöhemmin. Onko selvä!“

„Kyllä“, vastasi nuori reportteri reippaasti. „Hoidan kyllä tämän asian.“

Kivinen pujahti takaisin, ja päästessään lähelle kellarinovea hän kuuli konttorioven avautuvan. Hän hypähti suojaan. Ovesta liukui hämärälle pihalle neiti Rigerin solakka vartalo. Hän tähyili ympärilleen, mutta huomattessaan kaiken hiljaiseksi ja rauhalliseksi hän nopeasti poistui porttia kohti, ohikulkiessaan melkein sipaisten Kivistä. Sanomalehtimies olisi mielinyt siepata viehättävän vastustajattaren syliinsä, seikkailevan tytön, joka oli aikunut vangit-

tuttaa heidät omassa asunnossa, mutta hän tiesi kohta pääsevänsä tarkoitustensa perille sopivammalla tavalla ja sopivammassa paikassa. Kun neiti Riger oli kadonnut portista, sukelsi Kivinen kellariin.

Olle oli entisellä vahtipaikallaan. Virallinen poliisi istui mietteissään muutamalla laatikolla, apulainen vieressään.

„Malm!“ kuiskasi Olle.

Salapoliisi kohottautui. „Sanoitteko jotakin?“

„Milloin aiotte rynnätä?“

Herra Malm katsoi kelloaan salalyhdyn valossa. „Kymmenen minuutin kuluttua!“

„Mutta miten me pääsemme tuonne ylös? Tästä aukosta en ainakaan minä mahdu.“

„Minä olen tutkinut koko kellarin ja luulen löytäneeni keinon siihenkin“, selitti salapoliisi. „Tuossa viereisessä huoneessa on kellariportaat. Ja luukku on auki, nimittäin sen saa auki.“

„Hiipikäämme sitten sinne!“ ehdotti Olle ja laskeutui hiljaa puhkuen laatikkopinoltaan. Salapoliisi kulki edellä salalyhty sytytettynä, ja muut seurasivat. Toisessa osastossa olikin leveät kellariportaat. Ne johtivat kokoushuoneen viereiseen huoneeseen. Salapoliisi katsoi kelloaan.

„Voimme yrittää! Tarkastakaa aseet!“

Kaikki tarkastivat taskuaseensa, jättäen varmistimet kuitenkin paikoilleen.

Salapoliisi nousi pari askelmaa, kun pää sattui jo luukkuun. Hän kumartui ja astui ylemmäksi. Kivinen kiipesi hänen rinnalleen. Yhteisvoimin kohottivat he hartioillaan luukkuja. Se myötäsi ja alkoi hiljalleen nousta. Aukkoa ei kuitenkaan näkynyt.

Huoneessa oli nähtävästi pimeää, kokoushuoneeseen johtavan oven ollessa suljettuna.

Salapoliisi kannatti hartioillaan luukkuja koholla ja Kivinen luikahti notkeasti aukon reunalle ja ponnahti lattialle. Hän nosti luukun varovasti ylös ja antoi sen sitten hitaasti laskeutua lattialle. Hän kuunteli. Viereisestä huoneesta kuului puhelua. Salakuljettajat eivät aavistaneet, että esivalta kiipesi viereisen huoneen kellariaukosta sisään.

Salapoliisi kapusi ylös toisena, Jöns Bagge kolmantena, ja viimeisenä ponnisteli Olle, turvautuen toisten apuun. Muutaman hetken kuluttua olivat kaikki neljä ylhäällä.

„Aseet esille! Varmistimet pois!“ komensi salapoliisi. „Seuratkaa!“

Hän tarttui voimakkaasti ovenripaan ja tempasi oven auki. Hetkisen ajan sokaisi valo silmät.

„Kädet ylös!“ huusi salapoliisi ja tähtäsi salakuljettajia aseellaan. Hänen takanaan näkyi lisäksi vielä kolme piipunsuuta. Salakuljettajat hypähtivät rajusti ylös, kalveten, kasvojen vääristyessä, mutta kylmät piiput eivät antaneet mieltä, vaan koko joukko nosti kätensä ylös. Salapoliisi hypähti ikkunan luo ja löi sen rikki aseellaan, temmaten sitten pillin ja viheltäen pitkään ja kuuluvasti. Ulkoa kuului pari vastausta.

Olle tarkasti vankeja nopealla silmäyksellä ja päästi kummastuksen huodon.

„Missä on Popov?“

„Hän poistui juuri toiseen kerrokseen“, selitti muuan salakuljettajista.

Kivinen kirosi. Hän hypähti avoimelle ovelle, ja salapoliisi seurasi. Päästyään rapuille he kuulivat

ylhäältä askeleita, jotka nopeasti häipyivät. Miehet syöksyivät neljä viisi askelmaa kerrallaan ylöspäin, tempasivat auki oven ja syöksähtivät huoneeseen. Siellä ei ollut ketään. He juoksivat parin kolmen muun huoneen läpi. Kaikki olivat tyhjiä. Minne Popov oli kadonnut? Mitään ovia ei ollut kolmesta huoneesta muualle kuin portaille, joita pitkin he juuri olivat tulleet. Huoneet olivat melkein tyhjät eikä niihin voinut piiloutua.

Miehet etsivät ja silmäilivät, mutta tulos oli nolla. Alhaalta kuului askeleita ja huutoja. Poliisit olivat tunkeutuneet sisään. Malm riensi alas. Kokoushuoneessa oli nyt toistakymmentä henkeä. Salakuljetajat riisuttiin aseista ja vangittiin. Kivinen tutki innokkaasti heiltä löydettyjä papereita, samoin kuin Ollekin. Mutta mitään neiti Rigeriä koskevia he eivät löytäneet. Popov oli ne kai vienyt mennessään.

Malm kuulusteli poliiseja. Ei, he eivät olleet nähneet kenenkään poistuvan talosta merkkivihellyksen jälkeen. Aikaisemmin oli poistunut muuan nainen, — Malm hörästi korviaan, — mutta he eivät olleet varmat, tuliko hän tästä talosta vai viereisestä. „Arthur“ ei myöskään ollut saapunut, luonnollista kylläkin.

Yhtiön konttori tutkittiin. Siellä ei ollut muuta kuin vanhoja tilikirjoja. „Konst Salonin“ omistaja vangittiin. Kivinen ja Malm lähtivät uudelleen ylös.

„Voi meitä aaseja!“ huudahti Kivinen äkkiä ja osoitti varastihuoneen kattoa. Toisen kerroksen ikkunasta saattoi hypätä sen päälle ja sitä myöten poistua. Popov oli käyttänyt sitä tietä, sen todisti lukitsematon ikkuna.

Kivinen saa kuulla lyhyen, mutta ytimekkään esitelmän alkeellisista käyttäytymissäännöistä.

Varmistuttuaan, että Popovin takaa-ajo oli mahdotonta ja hyödytöntä, palasivat miehet alas. Salakuljettajat istutettiin juuri pariin autoon kaikessa hiljaisuudessa, kun ei tahdottu toistaiseksi nostaa mitään melua paljastuksesta.

Salapoliisi hyppäsi kolmanteen autoon apulaisensa kanssa.

„Kiitoksia avustanne ja näkemiin!“ sanoi hän seikkailijoillemme. „Pistäytykää poliisiasemalle, niin saatte yksityiskohtaiset tiedot.“

„Kiitos“, naurahti Olle, „mutta kai teidän täytyy turvautua meidän tietoihimme!“

Rakennus tyhjeni, ovet suljettiin ja sinetöittiin ja pari vartijaa jäi paikalle. Seikkailijamme poistuivat saman pihan kautta kuin olivat tulleetkin.

„Nyt kotiin nopeasti, ja sitten toimitukseen!“ kii-rehti Olle. „Päästämme ne lurjukset irti ensin, minä lähden kirjoittamaan, ja sinä saat lähteä hoitelemaan sitä neitostasi.“

Saavuttuaan Ollen asuntoon miehet avasivat vaatekomeron oven. Murtautujat nukkuivat rauhallisina kuin olisivat olleet kotonaan. Olle herätti heidät. He hieroivat silmiään eivätkä oikein käsittäneet tilan-
nettaan.

„Kas niin, tässä ovat tavaranne!“ virkkoi sanoma-lehtimies ja ojensi miehille heidän taskuesineensä, paitsi ei aseita. „Alkakaa nyt lähteä tiehenne ja nopeasti! Koko muu joukko on jo vangittu.“

Miehet eivät kyselleet mitään. Sullottuaan tavarat taskuunsa he painoivat lakit päähänsä ja livistivät avatusta ovesta porraskäytävään.

Sanomalehtimiehet muuttivat taas nopeasti pukuaan ja lähtivät ulos.

„Näkemiin sitten!“ virkkoi Olle. „Soita, jos tarvitset minua tai jotakin erikoista sattuu!“

Olle astui autoon ja ajoi toimitukseen. Seikkaileva rantajätkä oli nyt kadonnut. Olle oli nyt tärkeillä uutisilla täytetty reportteri.

„Nyt alkaa tulla!“ huusi hän jyristen, tullessaan toimitussihteerin huoneeseen. „Järjestäkää latomakone minua varten!“

Hän riensi omaan huoneeseensa, avasi kirjoituskoneen, pujotti siihen paperin, riisui takkinsa, asetti viereensä virvoitusjuomaa, sikaareita ja tulitikkulaatikon, kutsui juoksupojan valmiiksi taakse viemään liuskan toisensa jälkeen latomoon, huokasi syvään, ja äkkiä alkoi kirjoituskone laulaa kuin paras konekivääri mäenrinteellä. Sanomalehtimies oli ryhtynyt työhön verekseltään, tuskin ennätettyään istahtaa monipäiväisten seikkailujensa jälkeen.

Hän naputti ensin otsakkeen viidelle palstalle:

„Kansainvälinen salakuljetus-osakeyhttö paljastettu. Lehtemme reportterin tutkimukset.“

Kone rämisi edelleen ja juoksupoika kiirehti toimituksen ja latomon välillä liuskoja kuljettaessaan. Tukholmalaiset saisivat ensiluokkaisen sensatiouutisen joka-aamuisen uteliaisuutensa tyydytykseksi.

Sanomalehtimies kirjoitti kylmänä ja tunteettomana sille, mitä ympärillä tapahtui, eivätkä edes toimitussihteerin sadatukset, että nyt meni kaikki aikai-

sempi järjestely heikkariin, vaikuttanut häneen vähäkään.

— — —
Kivinen käveli jalan, saadakseen hiukan mieltä ja punnita tilannetta, ennenkuin antautuisi uudelleen taisteluun neiti Rigerin kanssa.

Paljon oli selvää, mutta ei kaikki. Neiti Riger ei kuulunut salakuljettajiin, vaan hän tai hänen rikos-toverinsa olivat kääntyneet näiden puoleen. Luulta-vastikin veli, Karl, sotilaslentäjä. Hän se varmaan-kin oli ollut myös Kuststadin lentäjä.

Mutta mitkä olivat neiti Rigerin toiminnan vaikutimet? Avustiko hän prinssiä palkkiosta vai avuliaisuudesta, oliko hän mahdollisesti kiitollisuudenvelassa prinssille?

Ja millä tavoin prinssin miljoonat aiottiin anastaa? Missä ja millä tavoin? Ja millä tavoin nuo miljoonat aiottiin tuoda Ruotsiin?

Jorre torkkui hotellissa ovenvartijan komerossa. Tuntiessaan Kivisen hän hypähti pystyyn.

„Onko neiti Riger täällä?“ kysyi Kivinen.

„Kyllä, hän on huoneessaan ja erittäin kiukkuisella päällä“, selitti Jorre. „Kirjeenne saadessaan hän suuttui ja yritti soittaa, mutta olin silloin jo ehtinyt katkaista langat. Pyysin häntä kärsivällisesti odottamaan, mutta hän ajoi minut ulos.“

Kivinen hymyili. „Ei ketään ole käynyt täällä häntä kyselemässä?“ tiedusti hän ja ajatteli Popovia.

„Ei ketään!“

„Hyvä on! Viekää tämä nimikorttini neidille“, ja Kivinen ojensi ovenvartijalle korttinsa. Parin kolmen minuutin kuluttua tämä palasi.

„Neiti ottaa teidät vastaan mitä suurimmalla vastenmielisyydellä“, ilmoitti hän kohteliaasti.

„Mutta ottaa kuitenkin!“

„Kyllä.“

Kivinen nousi nopeasti kolmanteen kerrokseen ja naputti neiti Rigerin huoneen ovelle.

„Sisään, olkaa hyvä!“ kuului sisältä sangen vähän imartelevasti.

Kivinen noudatti kehoitusta, teki säännönmukaisen kumarruksen sohvankulmassa istuvalle, ruumiinmukaiseen matkapukuun puetulle kaunottarelle ja ojensi kätensä.

Neiti Riger puristi sitä veltosti.

„Häiritsekö?“ kysyi Kivinen.

„Kyllä, erittäin suuresti! Nyt ei ole aika kahdenkeskisille tapaamisille hotellihuoneessa . . .“ alkoi harmistunut neitonen esitelmöidä alkeellisista sopivaisuussäännöistä.

„Niinpä niin, toista on asumattomissa huviloissa“, uskalsi Kivinen pistää väliin. „Saanko mahdollisesti istuutua?“

„Jos olette niin väsynyt, niin voitte istuakin, mutta toivoisin asianne olevan niin lyhyen, että voisitte sen kertoa seisaaltanne.“

„Kiitos, siinä tapauksessa mieluummin istun.“

Kivinen heittäytyi varsin huolimattomasti muutamaa nojatuoliin. Neiti Riger haukotteli peittelemättä.

„Te olette väsynyt“, aloitti Kivinen.

„Niin, ja ikävystynyt teidän pitkäpiimäisyyteenne! Tulkaa mieluummin huomenna.“

„Ei, asiani on niin tärkeä, ettei se siedä lykkäystä. Onko Popov soittanut?“

Neiti Riger hypähti ylös pelästyneenä. „Popov...? soittanut... kuinka niin... en minä tiedä...“

Kivinen sytytti savukkeen.

„Niin, nyt olen voittanut vetoni“, sanoi hän rauhallisesti ja varmasti. „Tiedän, kuka te olette ja mitä täällä teette.“

Neiti Riger oli saanut takaisin kylmäverisyytensä.

„Niinköhän?“ virkkoi hän epäuskoisesti.

„Te olette kamarineuvoksen tytär Wienistä. Teillä on veli, jonka nimi on Karl ja joka on pannut ruotsalaisten viranomaisten päät pyörälle lentokonejutulaan. Eikö niin, neiti näyttelijätär?“

Kaunis neitonen puri huultansa, mutta ei osannut enää näytellä.

„Kas niin! Olen voittanut. Muistatte kai, että lupasitte minulle palkinnon. Minä voisin ottaa sen nyt ja korkojen kanssa rangaistukseksi vastaanottonne epäkohteliaisuudesta.“

Sanomalehtimies hypähti ylös ja meni sohvan luo. Neiti Riger ei uskaltanut häneen katsoakaan.

„Kuulkaapas, kertokaa nyt minulle oma historianne“, virkkoi sanomalehtimies hiljaa ja istuutui neitosen viereen. „Kaiken muun minä tiedän.“

„Tiedätte!“ huudahti neiti Riger suunniltaan hämmästyksestä.

„Puhukaamme nyt ystävinä! Jättäkää pois tuo suuttumuksenne! Asemanne on vaarallinen, Kahl ja muutkin salakuljettajat ovat vangitut.“

„Vangitut?“ huudahti neitonen, ja äänessä väreili levottomuus.

„Koko yhtiö on nyt paljastettu. Teidän asemanne on vaikea, ja toivon teidän kertovan minulle kaikki. Autan mielelläni.“

Neiti Riger kätki kasvonsa eikä vastannut mitään. Sanomalehtimies odotti.

„Vangitaanko minut heti?“ kysyi neitonen alistuneena.

„Ei heti eikä kai milloinkaan. Viranomaisilla ei ole mitään tietoa lentokonejutusta ainakaan toistaiseksi.“

„Kertokaa minulle kaikki mitä tiedätte!“ pyysi neiti Riger.

Kivinen kertoi seikkailunsa Tukholmassa ja „Arthurilla“ sekä salakuljettajien vangitsemisen. Neiti Riger kuunteli tarkkaavaisesti. Popovin paosta kuullessaan neitonen säpsähti, ja hänen silmänsä välähtivät.

„Kiitän teitä tiedoista ja avustanne! Kerron teille kaikki huomisen iltana. Siihen saakka näkemiin!“ Neiti Riger nousi ylös ja ojensi kätensä sanomalehtimiehelle. Tämä ei osoittanut minkäänlaisia merkkejä, että aikoisi noudattaa annettua viittausta.

„Alkää kiirehtikö, neiti Riger! Minulla on vielä paljon kerrottavaa! Ja pyytäisin, että te kertoisitte kaikki jo tänä iltana.“

„En!“ ja neitosen ääni oli varma ja luja.

„Niinkö!“ lausui Kivinen ivallisen painokkaasti. „Te ette luota minuun. Hyvä. Mutta kuulkaapas! Te tahdotte suojella prinssiä ja hänen miljooniaan. Huomenna näyteltäisiin viimeinen näytös. Jos se onnistuisi, niin te pakenisitte ja jättäisitte kaikki kertomatta. Siitä en paljoakaan välittäisi, mutta nyt minä tiedän, että näytös ei onnistu, ei ainakaan sillä tavoin kuin te luulette.“

„Te näytte tietävän todellakin melkein kaikki“, virkkoi neiti Riger kylmästi. „Mutta mistä te olette

saanut tuon varmuuden, ettei toinen yritys onnistuisi? Ja toiseksi, se täytyy minun joka tapauksessa hoitaa yksinäni, sillä te ette voi tulla rikostoverikseni. Minun *täytyy* onnistua.“

„Mutta te ette onnistu. Minä tiedän, että te nyt perustatte kaikki toivonne Popoviin.“

Neiti Riger liikahti.

„Mutta Popov ei ole ainoastaan salakuljettaja, vaan hän on myöskin petturi. Hän pettää teidät.“

„Pettää? Mitä syytä hänellä olisi pettää? Ja miksi eivät salakuljettajat olisi sitten jo aikaisemmin pettäneet?“

„Mitäkö syytä? Prinssin miljoonat ovat aivan riittävä syy heidänlaisilleen. Onhan pääoma aina enemmän kuin välityspalkkio. Ja syynä siihen, että he tähän saakka ovat olleet rehellisiä, on se, että he ovat odottaneet lihavampaa saalista. Ensimmäinen koeyritys tehtiin pienellä osalla. Nyt seuraa pääosa.“

Neiti Riger tarttui Kivisen käteen.

„Tiedättekö te tämän vai luuletteko te niin?“

„Minä tiedän. Popov on päässyt pakoon. Luulen, että jos hän on kyennyt vähimmässäkään määrin harkitsemaan tilannetta, hän yrittää anastaa prinssin miljoonat itselleen. Hän on rohkea ja häikäilemätön mies. Hän ei voi tietää, että salakuljettajia epäillään myöskin lentokonejutussa.“

Neiti Riger käveli hermostuneena ja tuskaisena, ja hänen katseensa harhaili ympäri huonetta.

„Mitä minun sitten pitää tehdä?“ kysyi hän äkkiä sanomalehtimieheltä ja pysähtyi hänen eteensä.

„Luottaa minuun.“

Neitonen katseli pitkään harmaisiin silmiin ja ojensi kätensä.

„Minä luotan teihin. Määrätkää, ja minä tottelen!“

„Kiitän. Vastatkaa muutamiin kysymyksiini. Ensiksi: missä ja milloin yritys tapahtuu?“

„Huomenna, oikeastaan tänään Kuststdissa klo 12 ja 1 välillä päivällä.“

„Ja millä tavalla?“

„Samalla tavalla kuin ennenkin.“

„Siis lentokoneella?“ huudahti Kivinen.

„Niin, veljeni lentää huvilani yläpuolelle ja pudottaa paketin puutarhaan. Salakuljettajien on se otettava siellä vastaan ja tuotava sinne metsähuvilaan. Itse olen täällä Tukholmassa, niin että jos jutusta saataisiin jotakin selvää, voisin todistaa poissaoloni.“

„Ja senkö vuoksi maalautitte huvilanne katon räikeänpunaiseksi? Minä aavistelin jotakin tämäntapaista.“

„Mistä te tiesitte sen?“

„Tietäkää, että senjälkeen kuin saimme vihiä teidän osuudestanne, te ette ole hetkeäkään ollut vartioimatta.“

Kivinen mietti hetkisen. Neiti Riger tarttui äkkiä sanomalehteen ja alkoi innokkaasti tutkia sitä. Hän huudahti heikosti ja katsoi kelloaan. Se oli lähes yksi.

„Juna lähtee kymmenen minuutin kuluttua, ja elleemme ehdi sille, emme tavoita Popovia.“

„Kas niin! Meidän on siis toimittava nopeasti. En tullut ajatelleeksi koko junanlähtöä. Pukeutukaa nopeasti! Muuten, onko teillä ulkomaanpassi?“

„On kyllä, Norjaan, Tanskaan ja Saksaan.“

„Se on hyvä. Minullakin on passi Norjaan.“

Neiti Riger kokosi tavaransa ja sulloi ne kahteen pieneen matkalaukkuun. Kivinen soitti, ja kun tar-

joilija riensi sisään, pyysi hän Jorrea puheilleen. Tämä saapui parin minuutin kuluttua.

„Lähdette meidän mukaamme pienelle matkalle! Saanko esitellä: toimittaja Minck, neiti Riger!“

Kivinen maksoi hotellilaskun, ja parin kolmen minuutin kuluttua olivat kaikki kolme ajurissa matkalla asemalle. Kivinen katsoi pari kertaa levottomana kelloaan. Onnistuminen riippui minuutista tai muutamista sekunneistakin. Hevonen kiiti hurjana pitkin tyhjiä katuja.

„P—na!“ kirosi Kivinen ääneen, kun asematorille saapuessaan kuuli veturin pitkäveteisen vihellyksen, asemakellon osoittaessa täsmällistä lähtöaikaa. Seurue oli myöhästynyt junasta. Popovilla oli nyt varma etumatka.

Seikkailijat nousivat kuitenkin ajurista ja lähtivät kävelemään pitkin asematoria.

— Auto! — välähti Kivisen mielessä, ja hän kysyi Jorrelta, voisiko tämä mahdollisesti hankkia hyvän ja luotettavan auton. Nuori sanomalehtimies mietti hetkisen ja lupasi. Ohjaajaa ei tarvittaisi, sillä hän kyllä pitäisi kulkemisesta huolen. Hän poistui nopeasti, ja Kivinen ja neiti Riger jäivät kahden.

„Mitä te oikein aiotte nyt tehdä?“ kysyi neitonen.

„Aion pelastaa teidät ja prinssin miljoonat sekä puijata Popovin.“

„Te rupeatte siis rikostoverikseni?“ lausui neiti Riger hymyillen.

„Kyllä, lain silmissä, mutta en omissani! Rikon lakia pakottaakseni toiset sen täyttämään. Minulla on nyt oma suunnitelmani ja olen varma sen onnistumisesta. Odottakaas, minä soitan ystävällemme Olle Nordgrenille!“

Kivinen meni puhelinautomaattiin ja soitti.

„Halloo, saanko herra Nordgrenin puhelimeen! Kiitän! Onko Olle! Älä ole noin kiukkuinen! Minä se olen! Minä lähdän nyt matkalle neiti Rigerin kanssa. Luulen toimittavani Popovin kiinni. Annan heti kaikki tarvittavat tiedot. Ilmoitan myös olinpaikkani sähkösanomalla ja ajan, milloin saat julkaista tietoja Kuststadin jutusta. Niin, kiitos! Näkeemiin siis ja terve!“

He kävelivät vielä puolen tuntia asematorilla toisiinsa nojautuneina kuulakkaassa kesäyössä, kunnes näkivät auton pysähtyvän merkkilyhdyn luo. He riensivät sinne. Se oli hyvä neljänhengen auto. Jorre istui kuljettajan paikalla autotakissa suojustimet silmillä. Kivinen auttoi neiti Rigerin sisään ja kiipesi itse perässä. He istuutuivat taakse, Jorren vääntäessä moottorin käyntiin.

„Tunnetko tien?“ kysyi Kivinen.

„Totta kai“, vastasi Jorre ja hypäsi ohjauslaitteen viereen. Moottori surisi, ja sitten hypähti auto liikkeelle, painuen syrjäkaduille ja selviten vihdoin esikaupunkien jälkeen kovalle ja leveälle valtatielle. Jorre lisäsi vauhtia, ja seikkailijat kiitivät kesäyössä Kuststadiin.

14.

Kivinen ja Minck saavat vaivojensa palkaksi pussillisen kiviä.

Auto huristi tasaisesti sileällä tiellä, sivuuttaen maalaiskyliä ja huvilakuntia. Raikas yöilma humisi ympärillä.

Kivinen ja neiti Riger istuivat takana, puhumatta mitään. Tulevat seikkailut pitivät yllä jännitystä, eikä menneisyyttä voinut vielä kosketella. Sanomalehtimies tunsu, että hän oli pääsemäisillään päämääräänsä. Ylpeä neiti Riger oli tunnustanut joutu-neensa tappiolle, ja vaikka Kivinen ei suinkaan tahtonut käyttää auttaja-asemaansa väärin, tunsu hän vaistomaisesti, ettei se myöskään hänen toiveitaan vähentänyt. Hän aavisti, että neiti Rigerin ulkonaisesti niin iloisessa ja huolettomassa elämässä oli joku varjo, tuskin hänestä itsestään riippuva, mutta joka tapauksessa häneen vaikuttava. Mikä suhde vallitsi prinssin, Karl Rigerin ja Elisen kesken?

Neiti Rigerin katse harhaili hämärässä. Hänen kiharansa liehuivat tuulessa, ja pieni suu oli tiukasti yhteenpuristettu. Aistikkaaseen matkapukuun laittautuneena hän oli viehättävä ilmestys, ja Kivisen täytyi vasten tahtoaankin ihailla ja kunnioittaa hänen itsenäisyyttään ja rohkeuttaan, siitakin huolimatta, että niitä käytettiin laittoman asian palvelukseen.

„Mitä te ajattelette?“ kysyi neiti Riger äkkiä ja laski pienen hansikoidun kätensä sanomalehtimiehen käsivarrelle. Kivinen kääntyi hänen puoleensa hymyillen.

„Mitä minun pitäisi ajatella?“ tiedusti hän vuorostaan. Elise naurahti lyhyeen.

„En tiedä. Mutta sanokaas, miksi te minua autatte?“

Sanomalehtimies katsoi häneen tutkivasti, mutta neiti Riger oli vakava.

„Sen kerron myöhemmin, vaikka teidän täytyisi se kyllä tietää. Ja te aavistatte sen kylläkin.“

Neiti Riger käänsi päänsä pois päin.

Aamupuolella auto pysähtyi muutaman pienen kylä-ravintolan luo, ja seurue lähti murkinoimaan ja laati-maan lopullista sotasuunnitelmaa. Kivinen ohjasi neiti Rigerin syrjäisen pöydän luo verannalle ja tilasi kevyen aamiaisen. Tarjoilija katsoi hiukan ihmeis-sään aamuvirkkuja matkustajia, mutta kattoi pöydän, ja kaikki söivät hyvillä mielin raikkaan matkan jäl-keen. Tilattuaan kahvia Kivinen sytytti savukkeen, tarjosi Jorrelle ja nojasi tuoliinsa.

„Nyt on kello lähes kymmenen. Meillä on siis kaksi tuntia aikaa. Miten järjestämme loukun Popo-ville?“

„Saanko ehdottaa“, sanoi neiti Riger vilkkaasti. „Minä luulen tietäväni. Popov piiloutuu huvilani puu-tarhaan. Saatuaan paketin hyppää hän kuten Kahl aikaisemmin moottoripyörän selkään ja ajaa metsä-huvilaan. Muutettuaan pukua hän hiipii jalkaisin muuanne. Meidän olisi pitänyt tavata toisemme eräässä hotellissa parinkymmenen kilometrin piirissä Kuststadista, mutta nyt ei siitä maksa puhua. Popov ei tule.“

Kivinen teroitti kuulolaan. Neiti Riger puhui risti-riitaisesti. Mutta sanomalehtimies ei keskeyttänyt. Neitonen oli kai erehtynyt.

„Ehdotan, että ajaisimme hiukan ennen kahtatoista lähelle Kuststadia. Voin kyllä neuvoa paikankin. Minä jään siihen auton kanssa, ja te taas hiivitte metsähuvilaan. Kun Popov palaa, pakoitatte hänet antamaan teille paketin, ja vaaditte samalla häneltä pois kaikki paperini. Ne eivät tosin ole lainkaan vaarallisia, mutta joka tapauksessa. Saatuanne pa-ketin tulette minun luokseni. Meidän täytyy olla hiukan etempänä tapahtumapaikalta, ettei auton sei-

sominen jollakin tiellä herättäisi liaksi epäluuloa. Hyväksyttekö ehdotukseni?”

Kivinen tuprutteli savukettaan ja mietti. Suunnitelma oli yksinkertainen ja varma.

„Ehdotuksenne on hyvä, mutta muuan seikka: palaako Popov varmasti metsähuvilaan, saatuaan pakeitin käsiinsä?”

„Kyllä. Hänen täytyy paeta tapahtumapaikalta ja nopeasti. Moottoripyörä on niin ollen välttämätön. Mutta hän ei voi sillä ajaa kauaksi. Hänen täytyy se piiloittaa. Ja hän piiloittaa sen metsähuvilaan.“

„No niin, voimme kyllä järjestää asian. Toinen seuraa Popovia koko ajan, ja toinen on huvilassa. Muuten, oletteko aivan valmis lähtemään matkalle, neiti Riger?” kysyi Kivinen.

„Kyllä.“

„Missä on palvelijattarenne?” kysyi Jorre äkkiä.

„Niin Minnako? Hän on Malmborgissa.“

Seurue istui vielä jonkun aikaa ravintolassa, kunnes kello löi puoli yksitoista. Kivinen nousi ja pyysi laskua. Ilma oli kaunis ja kirkas, tyyni ja lämmin. Ihanteellinen ilmailu! ajatteli hän itsekseen.

„Kuulkaas, herra Minck! Tänään on siellä kylpylässä suuret juhlat, vai kuinka?”

„Niin, ne alkoivat jo kello kymmenen.“

„Hyvin järjestetty, neiti Riger! Kaikki ovat juhliilla, poliisit myös, ja salakuljettajilla on tilaisuus toimia.“

Hän maksoi, ja seurue nousi taas autoon. Neiti Riger asettui muitta mutkitta ohjaajan paikalle.

„Antakaa minun ajaa! Minä pidän ajamisesta. Jos pelkäätte, niin saa herra Minck käydä viereeni! En tunne aivan hyvin tätä mallia, mutta luulen selviyty-

väni. Kai te minua hiukan opetattekin?“ lisäsi hän veitikkamaisesti ja katsahti Jorreen.

Jorre asettui hänen viereensä, mutisten jotakin, että kyllä näin ehkä sittenkin on paras, ja Kivisen oli tyytyminen, tahtoi tai ei, olkapäitään kohottaen heittäytymään pehmeälle, mutta yksinäiselle takaistuimelle. Auto lähti liikkeelle neiti Rigerin pikku käsien ohjaamana. Jorre Minck osoittautui tehtävänsä innostuneeksi ja kaunopuheiseksi opettajaksi ja neiti Riger ainakin yhtä tarkkaavaisesti oppilaaksi.

Ajettuaan tunnin verran he saapuivat lähelle Kustadin asemaa. Neiti Riger ohjasi muutaman syrjätien varrelle ja pysähdytti auton. Miehet hyppäsivät maahan.

„Kas niin, minä jään tähän! Käänän auton!“

Neiti Riger pani koneen uudelleen käyntiin ja käänsi auton syrjätielle. „Meidän on parempi ajaa tätä pitkin“, hän selitti.

Paikka oli metsäaukion laidassa. Tie kulki hiekkannummen syrjää pitkin ja haarautui kahdelle suunnalle. Kivinen antoi muutamia ohjeita neiti Rigerille, ja senjälkeen molemmat miehet lähtivät kulkemaan asemalle.

Päästyään asema-alueelta miehet poikkesivat metsään ja hiipivät sitä varovammin, mitä lähemmäksi tulivat. Huvilan luo tullessaan he heittäytyivät maahan ja ryömivät takaapäin aitauksen luo. Ketään ei näkynyt, eikä mitään kuulunut.

„Missä moottoripyörä oli teidän täällä käydessänne?“ kysyi Kivinen.

„Tuolla vajassa“, ja Jorre osoitti lautavajaa.

Kivinen tarkasteli hiukan vajaa, ja Jorre tarjoutui hiipimään sinne. Hän pujottelihe aidan läpi ja livahti

sisään ovesta. Kivinen odotti aidan luona. Jorre palasi hetken kuluttua.

„Ei mitään“, julisti hän. „Pyörä on poissa ja niin ollen myöskin mies.“

Kivinen hyppäsi aidan yli ja tuli myös vajaan. Moottoripyörän piilopaikka oli tyhjä. Popov oli ilmeisestikin jo aikaisemmin vienyt pyörän tapahtumapaikalle. Tutkittuaan vajan ja erään toisen rakennuksen Kivinen avasi huvilan ikkunan, saman, josta hän jo aikaisemmin oli kerran tullut sisään.

„Te saatte mennä nyt tienristeykseen ja vartioida Popovia. Jos huomaatte hänen aikovan lähteä pakoon, niin ampukaa pyörä kelvottomaksi, ja jos hän taas aikoo tulla tänne, rientäkää edellä, piiloittautukaa lähistölle ja hänen tultuansa sisään tulkaa heti perässä. Onko selvä?“

„Kyllä.“ Jorre painalsi metsätielle.

Kivinen kiipesi sisään, tällä kertaa ilman tikkaita, ja sulki ikkunan jälkeensä. Hän katsoi kelloaan. Se oli muutamia minutteja vaille kaksitoista. Hän kiipesi ullakolle ja avasi pienen ikkunan, jääden kuuntelemaan.

Hänen odotettuaan noin neljänneksen kuului surinaa, joka kävi yhä voimakkaammaksi. Ilmeisestikin oli lentokone lähestymässä. Kivinen laskeutui alas, tarkasti aseensa ja jäi odottamaan metsätielle antavan ikkunan luo.

Surina taukosi äkkiä. Sanomalehtimies ymmärsi, että moottori oli pysähdytetty ja kone laskeutunut liukulentoon. Metsä esti näkemästä. Kivinen jännitti kuuloaan, ja muutaman minuutin kuluttua surisi taas. Lentokone oli kohoamassa. Surina kävi

voimakkaammaksi, heikkeni vähitellen ja kuoleutui kokonaan. Lentokone oli poistunut.

Noin kymmenen minuutin kuluttua kuului metsätieltä hiljaista ratinaa, ja jotakin vilahti puitten välissä. Kivinen kyyristyi ikkunan suojaan. Popov lähestyi taluttaen moottoripyörää. Sen taakse oli kiinnitetty nahkainen laukku. Sanomalehtimies tarkkasi jännittyneesti salakuljettajan liikehtimistä. Popov vei moottoripyörän vajaan, ja heti hänen kadottuaan ilmestyi Jorre näkyville. Nuori sanomalehtimies hyppäsi notkeasti ja äänettömästi aidan yli, juoksi pihan poikki ja kätkeytyi portaitten vierellä oleviin pensaisiin.

Popov tuli vajasta kädessään laukku. Hän oli puettu samoihin vaatteisiin kuin Kahl edellisellä kerralla, vieläpä hän oli kiinnittänyt leukaansa tukevan ruskean tekoparran. Hän silmäsi ympäristöä, kuunteli hetkisen ja nousi sitten portaille, avaten oven ja astuen sisään.

Kivinen oli hiipinyt ikkunan vierestä ovelle, ja kuullessaan Popovin astuneen eteiseen tempasi hän äkkiä oven auki, ojensi revolverinsa ja komensi kädet ylös. Tällöin hypähti Jorrekin piilostaan, ja salakuljettaja huomasi olevansa kahden tulen välissä. Hänen kasvonsa valahtivat kalpeiksi pelästyksestä, samalla kun punaiset pilkut poskilla todistivat sitä ääretöntä raivoa, jota hän tunsi joutuessaan kiinni viimeisellä hetkellä. Verkkaan hän kuitenkin totteli käskyä.

Kivinen antoi päällensä merkin Jorrelle, joka lähestyi vankia hiljaa takaapäin ja ennenkuin tämä ehti aavistakaan sieppasi häneltä nahkaisen laukun. Popov huudahti, mutta Kivisen revolverin näkeminen rauhoitti.

„Käykää sisään, herra Popov!“ virkkoi Kivinen ja johdatti vangin siihen huoneeseen, jossa hän oli ollut yöllä neiti Rigerin kanssa. Sanomalehtimies istuutui ikkunan ääreen, Jorre asetti tuolinsa oven eteen, ja vajotessaan nojatuoliin huomasi salakuljettaja olevansa kahden hänelle täysin tuntemattoman miehen vallassa. Paon mahdollisuudet olivat pienet, jos niitä oli ollenkaan, ja tärkein, nahkainen laukku, lepäsi Jorren polvilla.

„Kas niin, herra Popov, meidän onnistui siis vihdoin saada pikku kohtaaminen teidän kanssanne. Eilen illalla se oli jo peräti vähällä, mutta te suvaitsite hypätä ikkunasta ja loikkia pitkin kattoja kuin kissat maaliskuussa. Meillä olisi hiukan puhuttavaa teille, tehtävä muuan ehdotus.“

„Keitä te olette!“ huudahti Popov.

„Meidän osuutemme tässä jutussa on niin pieni, ettemme katso maksavan vaivaa sekoittaa vaatimattomia nimiämme siihen. Me tiedämme, kuka te olette, ja se riittää meille.“

„Mutta ei minulle“, raivosi vanki.

„Paljon mahdollista, mutta se ei tule nyt kysymykseen. Tehän ymmärrätte asemanne: olette salakuljetusyhtiön toimitusjohtaja ja sitäpaitsi nyt ratkaisevalla tavalla sekaantunut tähän lentokonejuttuunkin. Ymmärrätte siis, mikä olisi kohtalonne, jos joutuisitte esivallan kanssa tekemisiin.“

„Te ette siis olekaan esivallan edustajia“, virkahti vanki epäluuloisesti, ja hänen viekkaat silmänsä välähtivät vahingoniloisesti. „Se ilahduttaa minua, sillä silloin voimme ehkä sopiaakin.“

Kivinen puraisi huuleensa. Hän oli liiaksi paljastanut korttejaan.

„Esittäkää ehtonne, niin voin niitä harkita! Saan kai tupakoida?“

Jorre tarkasti ensin vangin taskut, ottaen pois revolverin, jonka jälkeen Popov sytytti savukkeen.

„Pyytäisin kuulla ehdot! Minulla on kiire!“ toisti hän.

„Sen kyllä uskon. Ehdot ovat seuraavat: te saatte lähteä täältä vapaana kuuden tunnin etumatkalla ja siitä hyvästä me saamme ensiksikin tämän laukun ja sitten erinäisiä papereita.“

„Laukusta en luovu“, sanoi vanki kylmästi.

„Siitä emme enää keskustele ollenkaan. Laukku on meillä, ja me sen pidämme. Mutta vapauttanne vastaan on teidän luovutettava meille erinäisiä papereita.“

„Mitä papereita?“ kysyi Popov teennäisen välinpitämättömänä.

Kivinen mietti hetkisen, sillä oli selvää, että salakuljettaja käyttäisi tilannetta hyväkseen, saadessaan kuulla jotakin neiti Rigeristä. Mutta asiaa ei voinut auttaa.

„Haluamme neiti Rigeriä koskevat paperit“, sanoi Kivinen yhtä välinpitämättömästi. Popov purskahti nauruun.

„Niinkö! Entä mitä teette, jos kieltäydyn?“ sanoi hän ilkeästi.

„Sittenpähän näette. Muuten, meillä ei ole aikaa pitkälle. Vastatkaa nopeasti ja toimikaa sitten“ — Sanomalehtimiehen ääni oli tuikea ja tiukka.

„Te ette voi minua jättää viranomaisille“, jatkoi salakuljettaja „sillä silloin esittäisin paperit ja neiti Riger joutuisi kiinni. Huomatkaa, että olen teitä voi-

makkaampi, vaikka istunkin tässä teidän vankinanne. Ja lisäksi, syytän teitä kiristyksestä.“

„Syyttäkää vain! Todistaa ette voi. Te olette salakuljettaja ja te olette myöskin petturi. Olette aikonut ryöstää tuon laukun itsellenne.“

„Entä sitten? Te ryöstätte sen myös itsellenne.“

„Riittää!“ virkkoi Kivinen ja nousi ylös. „Kuulkaa nyt: ellette te heti paikalla ja muitta mutkitta luovuta papereita, köytämme teidät ja jätämme tänne huvilaan. Vasta kun olemme päässeet turvaan, ilmoitamme viranomaisille teidän oleskelupaikkanne. He vapauttavat kyllä teidät nuorista, mutta joudutte samalla vastaamaan kaikista kolttosistanne. Valitkaa! Huomatkaa, että me sittenkin olemme teitä voimakkaampia!“

Popov mietti ja nyökkäsi sitten.

„Minä alistun.“

„Paperit?“

Salakuljettaja nauroi. „Ne ovat täällä“, ja hän pisti kätensä povitaskuun. „Jos olisitte olleet ammattikiristäjiä, ette olisi jättäneet taskujani tutkimatta perusteellisesti ettekä tyytyneet vain aseiden riistämiseen.“

Salakuljettaja antoi muutamia papereita, jotka Kivinen tarkasti.

„Hyvä on!“

„Anteeksi, mutta vielä yksi seikka! Me pelaamme nyt avonaista peliä. Minulla ei ole rahaa eikä omaisuutta, enkä ilman sitä voi päästä pakoon. Kuuden tunninkaan etumatka ei auta niin ollen. Luovuttkaa minulle muutama tuhat.“

Kivisen täytyi myöntää, että salakuljettajan sanoissa oli paljon totta. Mies oli toimitettava muualle, kuta pikemmin sitä parempi. Hän tarkasti lompakkoaan,

mutta siellä ei ollut kuin pari kolme sataa kruunua. Jorrella ei ollut sitäkään.

„Kelpaako teille jalokivet?“ kysyi Kivinen.

„Kyllä.“

Sanomalehtimies otti painavan laukun Jorrelta ja vei sen pöydälle. Puukollaan hän nopeasti ratkoi sen auki. Käärettä oli paljon sisäpuolella, mutta kun hän vetäisi syrjään viimeisen kerroksen, huudahti hän hämmästyksestä. Nahkaisessa laukussa oli tavallisia merenrantakiviä. Kivinen tutki kiihkeästi koko laukun, mutta ei löytänyt mitään muuta kuin kiviä. Mistään arvoesineistä ei ollut tietoakaan.

Kivinen katsahti salakuljettajaan, joka oli yhtä hämmästynyt kuin hän itsekin tästä odottamattomasta käänteestä.

„Missä ovat jalokivet?“ huusi Kivinen, eikä hän voinut salata suuttumustaan.

Popov nauroi ääneen. „En ainakaan minä tiedä. Toin paketin samanlaisena kuin se ilmasta tipahti.“

Jorre vahvisti salakuljettajan sanat.

„Kunhan ei nainen olisi tehnyt kepposta meille kaikille“, ei salakuljettaja malttanut olla pistämättä.

„Nyt toimeen!“ huudahti Kivinen. „Paperit meillä on. Moottoripyörälle!“

Äkillinen epäluulo nousi hänen mieleensä. Jorre ja hän hakivat moottoripyörän vajasta, ja muutaman minuutin kuluttua kiiti pyörällä kaksi sanomalehtimiestä sovitulle kohtauspaikalle.

Kivinen päättää saattaa neiti Rigerin vakavaksi.

Sanomalehtimies odotti, että heidät pidätettäisiin aseman kohdalla, mutta nähtävästi ei lentokoneen vierailu ollut herättänyt suurempaa huomiota siitä yksinkertaisesta syystä, että vain harvat olivat sen nähneet. Asemamiehet ja muutamat laiturilla vetelehtivät tyhjäntoimittajat katselivat kyllä pitkään moottoripyöräilijöitä, mutta kukaan ei tehnyt yritystäkään matkan keskeyttämiseksi tai selitysten vaatimiseksi.

Selvittyään asema-alueesta lisäsi Kivinen vauhtia, ja kuin lentäen saapui moottoripyörä siihen paikkaan, johon neiti Riger oli jäänyt autoineen.

Mutta nyt oli paikka tyhjä, auto ja neiti poissa.

Kivinen pysähdytti moottoripyörän, ja molemmat sanomalehtimiehet hyppäsivät maahan.

„Poissa!“ virkkoi Kivinen melkein kuin itsekseen.

He tarkastivat paikkaa. Pehmeään hiekkaan oli auto painunut syvään, selvät jäljet olivat siitä todistuksena, ja ne osoittivat yhtä kiusallisen selvästi, että auto oli lähtenyt liikkeeseen etelää kohti viehättävine seikkailijattarineen.

Kivinen kirosi ääneen, sillä tällaista käännettä ei hän ollut voinut edes aavistaa. Nyt hän muisti, kuinka innokas neiti Riger oli ollut tutustumaan autoon, ja ymmärsi, että neitonen oli jo silloin suunnitellut kepposta. Niin, ja hän oli puhunut ristiin. Hän oli ensin maininnut aikoneensa odottaa Tukholmassa, ja sitten ilmoittanut kohtauspaikan olleen lähellä Kuststadia. Mutta syytä hän ei ymmärtänyt. Minkävuoksi neiti Riger oli paennut, ja miten oli

jalokivilaukun laita? Popov oli ilmeisestikin saanut väärän paketin, mutta minne oli oikea joutunut? Oliko sitä olemassakaan, ja tiesikö neiti Riger siitä jotakin?

„Voimmeko saavuttaa auton?“ kysyi Kivinen ja kääntyi Jorren puoleen, joka miettiväisenä katseli auton pyörien uurteita pehmeässä hiekassa.

„Tuskin. Laskekaamme: lentokoneen vierailusta on kulunut nyt noin kolme neljännestuntia. Tie on hyvinkin epämukava moottoripyörälle, mutta autolle se kelpaa. Ja lisäksi, tarkastakaamme moottoripyörän bentsiinivarostoa.“

Jorre tarkasti säiliön. Siellä ei ollut täyttä neljänestäkään. Oli selvää, ettei takaa-ajoa voinut ajatellaakaan ennenkuin säiliö olisi täytetty.

Kivinen istuutui varjoon tien sivuun ja otti esille kartan. Hän tutki tietä, jota pitkin neiti Riger oli ajanut. Se vei seuraavalle asemalle ja jatkui sitten radan vartta pitkin. Hän laski välimatkan ja pääsi varmuuteen. Samassa kuului asemalta junan vihellys. Päiväjuna lähti etelään. Neiti Riger ehtisi nousta siihen seuraavalla asemalla. Kaikki oli ilmeisestikin edeltäpäin laskettu. Häntä harmitti, kun ei ollut tullut heti tätä ajatelleeksi. Hekin olisivat ehtineet mukaan, mutta nyt se oli myöhäistä.

„Herra Minck, ottakaa tämä pyörä ja koettakaa asemalta tai kauppalasta saada bentsiiniä. Ajakaa sitten tänne takaisin. Minä lähden hiukan tutkimaan.“

Jorre pani moottorin käyntiin ja hyppäsi pyörän selkään. Kivinen lähti kävelemään aukion laitaa pitkin. Sivutien varrella oli noin kolmensadan metrin päässä huvila. Puutarhuri laitteli keittiökasvitarhassa

joitakin taimia. Kivinen tervehti ja aloitti keskustelua, esittäytyen salapoliisiksi.

„Kuulitteko tai näittekö tässä noin tunti sitten lentokonetta?“

„Kyllä, kuulin sekä näin“, vastasi mies ja kohosi pystyyn, katsellen uteliaana esivallan edustajaa.

„Mistä se tuli?“

„Tuolta sisämaasta päin“, ja mies viittasi kädelään. „Se lensi ensin koko korkealla, mutta laskeutui sitten tässä lähellä aivan metsän tasalle, lensi aukion laitaa pitkin korkeintaan kolmenkymmenen metrin korkeudella, kohosi sitten lentäessään aseman yli ja hävisi minun näkyvistäni.“

„Huomasitteko autoa tuossa aukion laidassa?“

„En nähnyt mitään, mutta kohta lentokoneen hävittyä olin kuulevinani moottorin jyskytystä sieltäpäin.“

„Siis lentokone laskeutui aukiolle tullessaan?“

„Niin“, vahvisti mies. Kivinen kiitti saamistaan tiedoista ja lähti takaisin, heittäytyen varjoisaan paikkaan tupakoimaan ja odottamaan Jorrea.

Puolen tunnin kuluttua saapui Jorre.

„Ajetaan suoraan Malmborgiin“, sanoi Kivinen ja nousi pyörän selkään.

Tie ei ollut kuitenkaan niin huono kuin he olivat luulleet, ja pyörä kiiti hyvällä vauhdilla. Auton jäljet olivat aivan selvät.

Asemalle oli matkaa yli peninkulman. He olivat ajaneet noin kymmenen kilometriä, kun auton jäljet äkkiä poikkesivatkin sivutielle. Kivinen hiljensi vauhtia ja ohjasi pyörän jäljille. Tie teki mutkan, ja sen ohi päästyään huudahtivat molemmat sanomalehtimiehet hämmästyksestä. Tien syrjässä seisoivat heidän

Tukholmasta hankkimansa auto. He pysähdyttivät pyörän ja tarkastivat autoa. Neiti Rigeriä ei näkynyt. Hän oli nähtävästi jättänyt auton tähän ja mennyt, ettei olisi herättänyt epäluuloja, jalkaisin asemalle. Jorre tutki bentsiinisäiliötä ja huomasi sen olevan vielä melkein puolillaan.

„Ottakaamme auto. Moottoripyörän voimme jättää asemalle säilytettäväksi“, ehdotti Jorre, ja Kivinen suostui. Jorre kiipesi autoon ja monien yritysten jälkeen sai sen käännetyksi. Hän ajoi edellä, ja Kivinen tuli perässä pyörällään.

Saavuttuaan asemalle vei Kivinen moottoripyörän tavaratoimistoon säilytettäväksi. Jorre osti bentsiiniä kaiken varalta lisää. Kivinen katseli hetkisen ympärilleen ja meni sitten lipunmyyjättären luo.

„Anteeksi“, kysyi hän kohteliaasti tervehtien, „huomasitteko mahdollisesti, että muuan nuori neitonen, matkapukuinen, kädessään nahkainen laukku, osti lipun päiväjunalle?“

„Kyllä. Hän osti sen Malmborgiin. Hän tuli tänne viimeisillä minuuteilla ja näytti koko lailla hermostuneelta.“

„Kiitän.“ Kivinen kohotti hattuaan ja poistui Jorren luo, joka oli jo pannut moottorin käyntiin. Auto lähti liikkeelle.

Kivinen tutki aikataulua. Jos kaikki kävisi hyvin, ehtisivät he Malmborgiin samoihin aikoihin kuin Norjan-juna lähtisi sieltä. Jorre lisäsi vauhtia.

Mutta kaikki ei käynyt laskelmien mukaan. Muutamassa ylämäessä halkesi toinen takapyörän kumirengas, ja ennenkuin tilalle oli muutettu toinen, meni kokonainen tunti. Myöhästyminen oli nyt varma.

He tulivat Malmborgiin lähes tunnin myöhästyneinä. Jorre ohjasi toisen, paikkakunnan kahdesta, hotellin edustalle ja meni sisään. Palattuaan hän ilmoitti, että neiti Rigerin palvelijatar oli asunut siinä ja matkustanut pois Norjan-junalla. Hänen luonaan oli käynyt muuan neiti, jonka tuntomerkit sopivat neiti Rigeriin.

Sanomalehtimiehet söivät hotellissa päivällisen, ja annettuaan teknikon tarkastaa auton, lähtivät uudelleen liikkeelle. He aikoivat ajaa suoraan raja-asemalle. Matkustajien passien järjestäminen veisi aikaa puoli päivää, joten seikkailijat ehtisivät saavuttaa neiti Rigerin ennenkuin tämä pääsisi poistumaan Ruotsista.

Auto kiiti eteenpäin kovilla ruotsalaisilla teillä, ja junan etumatka väheni huomattavasti. Jorre hoiti ja ohjasi autoa erinomaisesti, ja hän tuntui nauttivan tästä raikkaasta ja jännittävästä matkasta halki Ruotsin. Kivisen suuttumus lauhtui vähitellen, mutta hän vannoi itsekseen, että olivatpa sitten neiti Rigerin menettelyyn vaikuttaneet mitkä syyt tahansa, neitonen saisi hiukan maistaa hänen kostoaan. Hän kypsytteli mielessään muuatta pikku suunnitelmaa, jonka onnistuminen pakottaisi neiti Rigerin muutamiksi hetkiksi sangen vakavaksi.

Illalla he olivat jo junan kanssa tasassa. Jorre lisäsi paremmilla tieosilla vauhtia, ja kun maantie monin paikoin oikaisi paljonkin mäkiseudussa kiemurtelevaa rataa, pääsivät he ratkaisevasti edelle.

Oli jo aivan hämärä, kun he ajoivat raja-asemalle. Juna saapuisi parinkymmenen minuutin kuluttua. He veivät auton vuokravajaan ja tilasivat huoneet hotellista, lähtien sitten asemalle. Heidän odotettuaan

muutaman minuutin saapui juna. Sanomalehtimiehet tarkastivat syrjästä matkustajia.

Jorre tarttui Kivisen käsivarteen ja osoitti asemasillalle.

Neiti Riger laskeutui juuri ensiluokan vaunusta. Hän lähti yhdessä palvelijattarensa kanssa kauppalaan päin. Sanomalehtimiehet seurasivat pysyen kuitenkin näkymättömissä.

Neiti Riger ei ottanut ajuria, vaan tahtoi nähtävästi nauttia kävelystä raikkaassa iltailmassa. Leveä puistokuja johti asemalta kauppalaan, ja neiti Rigerin kulkiessa toista laitaa edellä, seurasivat sanomalehtimiehet takana toisella puolella. Hotelli, jossa he asuivat, oli tien varrella, mutta neiti Riger kulki sen ohi, pysähtyen viimein erääseen toiseen. Hän keskusteli palvelijattarensa kanssa, tämä erosi toiselle suunnalle, mutta neiti Riger meni sisään.

Sanomalehtimiehet pysähtyivät ulkopuolelle. Odotettuaan parikymmentä minuuttia meni Jorre myöskin sisään, palaten muutaman hetken kuluttua.

„Hän asuu huoneessa n:o 16“, ilmoitti hän Kiviselle.

„Saitteko selville, onko jokaiseen huoneeseen puhelin?“

„Ei, hotelliin on vain pari puhelinta, toinen matkustajille, ja se sijaitsee alakäytävässä.“

„Missä kerroksessa neiti Rigerin huone on?“

„Toisessa.“

„Tulkaa, lähtekäämme hotelliin! Meidän on toimittava nyt nopeasti.“

Saavuttuaan hotelliin selitti Kivinen suunnitelmansa Jorrelle, joka ne täydelleen hyväksyi. Nuori sanomalehtimies ei mistään hinnasta tahtonut jättää puoli-

väliin seikkailuretkeseen, jota nyt taukoamatta oli kestänyt muutamia päiviä, ja vaikka he ehkä aikovatkin menetellä laittomasti, ei hän siitä välittänyt, sillä heillä oli moraalinen oikeus puolellaan.

Jos joku olisi muutama hetki neuvottelun jälkeen nähnyt herra Minckin poistuvan hotellista, poikkeavan pieneen puistoon ja ryhtyvän, varovasti sivuilleen vilkuillen, poimimaan pieniä kiviä taskuihinsa, olisi näkijä luullut mainittua sanomalehtimiestä joko vaarattomaksi mielipuoleksi tai sitten hassahtavaksi mineralogiksi, mutta tuskinpa kenenkään päähän olisi pälkähtänyt ajatus, että noilla pienillä pyöreillä kivillä aiottiin hankkia muutaman miljoonan arvosta jalokiviä. Koottuaan kiviä riittävän määrän oikaisi Jorre vartalonsa, kohensi pukuaan ja pyyhki kätensä palaten hotelliin. Nenäliinojen avulla saatiin kivistä kolme kääröä, joiden ympärille kiedottiin sanomalehtipaperia, ja koko käärö peitettiin vaatteella. Jorre haki sen jälkeen auton vajasta, kävi ostamassa lisää bentsiiniä varastoon, tarkasti auton, muutti toisen takapyörän kumin ja ilmoitti auton olevan valmiin.

„Minä odotan siis täällä nyt“, sanoi Kivinen ja istuutui nojatuoliin. „Palatkaa pian ja koettakaa saada koko rakennuksesta jonkunlainen summittainen käsitys.“

Jorre otti hattunsa ja lähti hotelliin, jossa neiti Riger asui. Ovenvartijan huoneessa valvottiin. Jorre astui sisään, tervehti ja veti esiin sanomalehden edustuskortin ja salapoliisin merkin. Ne tehosivat täydelleen, kuten aina, ja ovenvartija alensi ääntään.

„En aio aikaansaada mitään häiriötä“, kiirehti Jorre heti selittämään, „mutta pyytäisin saada muutamia tietoja eräästä tänä iltana hotelliin tulleesta neidistä, neiti Rigeristä“.

„Kyselkää! Minä annan kaikki tiedot, jotka voin antaa“, vakuutti ovenvartija.

„Ensiksikin: asuuko neiti Riger yksin huoneessaan?“

„Asuu.“

„Se on hyvä. Eikö hänen palvelijattarensa ole ollenkaan tässä hotellissa?“

„Tänä iltana tuli tänne ainoastaan yksi neiti.“

„Onko mikään neiti Rigerin huoneen viereisistä huoneista vapaa?“

„On kyllä: numero 12.“

„Voiko sitä saada käyttää puoleksi tunniksi. Me maksamme kyllä hyvin.“

„Se on helppo järjestää. Tässä on avain.“

Ovenvartija ojensi avaimen Jorrelle, joka pisti sen taskuunsa.

„Onko teillä vara-avaimia huoneisiin?“

„On. Mihin huoneeseen haluatte sellaisen, omaan-neko?“

„Ei, neiti Rigerin.“

Ovenvartija kopeloi kaapissaan hetkisen ja antoi sitten Jorrelle toisen avaimen.

„Kiitän. Ja nyt viimeinen pyyntö: näyttäkää minulle hänen passinsa.“

Mies selaili matkustajien matkatodistuksia ja passeja ja veti viimein esille halutun. Jorre tarkasti sen mielenkiinnolla ja vihelsi sitten. Kaikki meni hyvin.

„Milloin lähtee juna Norjaan?“ kysyi hän vielä.

„Huomisaamuna kello 5,18.“

Jorre veti esille lompakkonsa ja maksoi pyöreähkösti huoneesta ja saamistaan tiedoista.

„Pyytäisin vain, että jos joku sattuisi soittamaan neiti Rigerille, te kävisitte ilmoittamassa hänelle, että hän tulisi puhelimeen.“

Ovenvartija lupasi, ja Jorre pujahti ulos, rientäen odottavan Kivisen luo. Hän kertoi tälle matkansa tulokset. Molemmat miehet maksoivat laskunsa, auto asetettiin valmiiksi vajan edustalle ja Kivinen lähti samaan hotelliin, josta Jorre juuri oli tullut, poveliaan Jorren poimimista kivistä laitettu paketti. Hän pujahti sisään hotellin pääovesta, juoksi nopeasti rappuja ylös toiseen kerrokseen, pysähtyi n:o 16:n edustalle, kuunteli siinä hetkisen ja sitten melkein äänettömästi avasi oven n:o 12:een.

Päästyään huoneeseensa sulki Kivinen oven perässään ja jäi sen luo kuuntelemaan. Neiti Riger oli ollut kaikesta päättäen valveilla, sillä sisältä oli kuulunut liikettä ja sähköt olivat olleet sytytetyt. Sanomalehtimiestä jännitti aikomansa yrityksen rohkeus ja hiukan humoristinen häikäilemättömyys. Hän katsoi kelloaan. Aikaa oli vielä runsaasti viisi minuuttia. Hän istahti pöydän ääreen ja äkkinäisestä mielijoh-teesta kirjoitti muutaman sanan paperilapulle, jonka hän kiinnitti pakettiin.

Alhaalta kuului puhelinsoitto, ja muutama hetki senjälkeen kuuluivat ovenvartijan hitaat ja raskaat askeleet. Ne kulkivat pitkin käytävää ja pysähtyivät neiti Rigerin huoneen edustalle. Kuului koputusta, ovi avattiin ja ovenvartija lausui:

„Neiti Rigeriä pyydetään puhelimeen!“

Neiti Riger huudahti heikosti, mutta hillitsi itsensä ja seurasi ovenvartijaa alas. Kivinen jännitti kulloaan. Kun askeleet vaimenivat, avasi hän ovensa, pujahti käytävään ja hiipi neiti Rigerin ovelle. Se oli auki, kuten hän oli odottanutkin. Neiti Riger ei ollut huomannut sitä sulkea.

Sanomalehtimies livahti sisään ja loi nopean, tutkivan silmäyksen huoneeseen. Sohvalla näkyi matkalaukku, joka oli puoleksi auki. Kivinen hyppäsi sohvaa luo ja avasi laukun kokonaan. Siellä oli vaatteita ja yhtä ja toista matkatavaraa, mutta alimmaisena pitkulainen nahkalaukku. Hän veti sen esille, avasi sen pöydällä, sulloi taskuunsa sen sisällyksen ja tunki nahkasuojuksen sisään kivipakettinsa. Se oli hiukan liian suuri, mutta sitä ei voinut auttaa. Suljettuaan nahkalaukun asetti Kivinen sen takaisin matkalaukkuun, pani muut tavarat entiseen järjestykseen, hiipi ovelle ja pujahti käytävään, päästen huoneeseensa samalla hetkellä kun neiti Riger alkoi nousta portaita. Sanomalehtimies kuunteli oven takana, ja kuultuaan neiti Rigerin menneen huoneeseensa hän pujahti taas käytävään, laskeutui nopeasti, mutta äänettömästi alakertaan, jätti ovenvartijan huoneeseen molemmat avaimet ja riensi ulos.

Pieni rajakauppala nukkui. Sanomalehtimies kiihuhti pitkin autioita katuja ja saapui autovajan luo, jossa Jorre jo odotteli autossaan. Sen kaksi lyhtyä heitti häikäisevän kirkkaan valojuovan tielle.

„Onnistuitteko?“ kuiskasi Jorre ja kumartui Kivisen puoleen.

„Kyllä“, vastasi sanomalehtimies hengästyneenä ja kiipesi autoon. „Prinssin miljoonat ovat nyt taskusani. Mitä neiti Riger sanoi puhelimesta?“

„Sikäli kuin saatoin päätellä äänestä, menetti hän kokonaan malttinsa. Ilmoitin, että hänen pitää heti huomenaamalla matkustaa Norjaan. Esiinnyin yhtenä salakuljettajana ja vahvistin sen kertomuksen, jonka neiti Riger sai kuulla jo meiltä. Pidättelin

häntä puhelimessa niin kauan kuin jaksoin. Kai aika riitti?”

„Kyllä se riitti, mutta ei ylikään jäänyt. Pujahdin huoneeseeni samalla hetkellä kun neiti Riger alkoi nousta portaita. Selvä on! Lähdetään!”

Auto lähti liikkeelle kohti Norjan rajaa. Kivinen järjesti prinssin miljoonat sopivammin taskuissaan.

16.

Leikistä on maksettava leikin hinta.

Tullipuomin luona auto pysähdytettiin. Se ja matkustajat joutuivat perusteellisen tutkimuksen ja tarkastuksen alaisiksi. Sanomalehtimiesten passit olivat kuitenkin täydellisessä kunnossa, Jorrenkin, sillä tukholmalaisen suurlehden reporterina hänellä oli aina varalla passi naapurimaihin. Autoon kohdistivat tullivirkailijat sensijaan suuremman huomion, kuitenkin ilman tulosta, sillä prinssin miljoonat olivat hyvässä piilossa sinkkilaatikossa, joka vuorostaan oli yhdessä bentsiinisäiliössä. Jännittyneesti katseli Kivinen, kun virkailijat avasivat säiliön, mutta hämmärä esti huomaamasta, ettei säiliön näennäinen pohja ollutkaan todellinen, vaan jalokivilaatikon kansi.

„Selvä on!” julisti virkailija, ja matkustajat kiipesivät autoon, joka verkalleen lipui pitkin tietä raja-viivalle. Sen toisella puolen oli taas tutkimus ja tarkastus, mutta sanomalehtimiehet selvisivät täällä yhtä hyvin kuin Ruotsissakin. Kivinen nosti hattuaan, ja auto hurautti täyteen vauhtiin. Oltiin Norjassa, ja edessä aukeni leveä ja kova tie kesäyön varjotto-

massa valaistuksessa. Auton kumit suhisivat pehmeästi, ja ilma soi korvissa.

He ajoivat koko yön. Parissa pikkukaupungissa täytettiin bentsiinisäiliöt ja muutettiin pari kumia sekä ruokailtiin, ja sitten uudelleen matkaan. Sivutettiin Kristianiaan johtava maantie ja rautatie ja ohjattiin Skagerrakin rautatielle. Tie oli leveä ja hyvä, mutta kiemurteleva, nouseva ja laskeva, ja väliin sai auto kiivetä ylös, väliin liukua pitkissä kierteisissä alamäissä varovaisesti ja hitaasti. Kun tie puikahti rannalle, levisi etelässä näkyviin sumuharsoinen, suolantuntuinen, vihertävä Skagerrak ärjyvine maininkeineen, ja jossakin kaukana sen takana Atlantin rannaton ulappa.

Aamupäivällä ohjasi Jorre auton taitavasti pieneen huvila- ja kylpypaikkaan pitkän, suojaisten lahden poukamaan, jonka vesi kahden korkean ja pitkän kallioniemen välissä lepäsi melkein tyynenä, rantahyrskyjen pauhatessa niemen nenässä ja roiskuttaessa vaahtoa alati kosteille rantakiville. Harmaat punatiilikattoiset pikku talot olivat sopeutuneet vuorien rinteille, ja niiden välissä kiemurtelivat kävely- ja ajotiet. Kauppalan toisessa laidassa oli kirkko, toisessa hotelli komean puutarhan keskellä, ja leveä valtatie johti alas rantaan kasinolle ja kylpylaitokseen sekä sieltä parin kolmen kilometrin päässä olevalle rautatieasemalle. Paikka oli eristetty ja yksinäinen ja kuitenkin mitä läheisimmässä yhteydessä suurten keskusten kanssa, sinne pääsi sekä rautateitse että laivalla, joten se oli kuin luotu pienentä eikä aina niin pientenkään seikkailujen näyttämöksi, joita nykypäivien maailma kiirisee yhtä täynnä kuin kevätlammin vesi pikkueläviä, vaikka syrjä-

nen niiden havaitsemiseksi tarvitsee mikroskooppisen tarkkaa huomiokykyä, keksiäkseen noiden huolettomien ja elämäniloisten ihmisten joukosta seikkailudraamojen tai -komedioitten näyttelijät, sankarit ja tahdottomat statistit.

Sanomalehtimiehet tiesivät, että Kuststadin lentokoneseikkailu tulisi päättymään tässä kauppalassa, kaikessa hiljaisuudessa, mutta tavalla, jota sen näyttelijät eivät seikkailuun ryhtyessään olisi voineet mitenkään edes uneksia. Suomalainen sanomalehtimies oli nyt lopullisesti kypsyttänyt suunnitelmansa, tai oikeastaan kaksi suunnitelmaansa. Hän panisi ne täytäntöön. Ja neiti Riger saisi leikistään maksaa leikin hinnan.

Seikkailijat ohjasivat auton hotellin edustalle ja astuivat maahan. Auto vietiin vajaan, ja sanomalehtimiehet nousivat leveitä, ilmavia portaita pitkin hotellin vastaanottohuoneeseen, tilaten itselleen huoneen. Heidät ohjattiin sinne. Kivinen tilasi aamiaisen huoneeseen, sillä likaisina ja pölyisinä pitkän automatkan jälkeen he eivät tahtoneet mennä alas ruokasaliin.

„Milloin saapun Ruotsinjuna?“ kysyi Kivinen tarjoilijalta.

„Kello 4,32.“

„Varaatte kaksi huonetta lisää neidille ja hänen palvelijattarelleen. Laittakaa auto asemalle vastaan.“

Kivinen kuvasi neiti Rigerin ulkomuodon, ja Jorre hymähteli itsekseen. Mitähän seikkailijatar sanoisi saavuttuaan?

„Mutta muistakaa, ettette mainitse meistä mitään, jos neiti sattuisi jotakin kysymään. Sanotte vain, että teille on tullut määräys. Muuten, herättäkää

meidät siinä puoli neljältä, joka tapauksessa ennen junan tuloa. Oletteko ymmärtäneyt?”

Tarjoilija kumarsi ja lupasi täyttää määräykset. Hänen poistuttuaan söivät automatkailijat hyvällä ruokahalulla aamiaisensa, riisuiivat hiukan yltään ja ojentautuivat vuoteilleen levätäkseen muutaman tunnin ajan ja käydäkseen senjälkeen uusin voimin seikkailuihinsa.

Kivinen sytytti savukkeen, imaisi pari kertaa hieinoa tuoksua sieraimiinsa ja vaipui horrokseen. Kello löi puoli kaksitoista.

He nukkuivat kolme ja puoli tuntia, sillä kello löi juuri kolme, kun Kivinen havahtui. Hän hyppäsi lattialle ja tunsu melkoisesti virkistyneensä. Herättämättä Jorrea hän peseytyi perusteellisesti kylmällä vedellä, siisti hiukan itseään ja tunsu taas olevansa kuin uusi ihminen.

Hän painoi soittokellon nappulaa, ja tarjoilija koputti ovelle, astuen sisään. Kivinen pyysi sanomalehtiä, ryhtyen sitten niitä lukemaan. Hän toivoi löytävänsä erään uutisen, joka vahvistaisi hänen otaksumaansa. Hän tutki lehdet tarkkaan, tarttui viimeiseen ja keksi kuin keksikin pikku-uutisten joukosta sen, jota oli etsinytkin. Se oli lyhyt ja melkein arvoton muille kuin hänelle:

„Mikäli olemme saaneet tietää, saapuu... ent. prinssi Kristianiaan lauantaina. Prinssi matkustaa yksityishenkilönä.“

Kivinen pani lehden pyöhdälle ja vihelsi hiljaa. Neiti Riger kohtaisi siis prinssin huomenna ja luovuttaisi hänelle jalokivistä saamansa hinnan, nimittäin ensimmäisestä lähetyksestä. Toisen nahkalaukun sisällyksellä oli Kivisen matkalaukussa. Sanomalehtimies ihmet-

teli vain, millä tavoin neiti Riger oli aikonut salakuljettaa jalokivet Ruotsista Norjaan.

Parinkymmenen minuutin kuluttua Jorrekin heräsi ja nousi ylös. Miehet ottivat hattunsa ja lähtivät ulos. Ilma oli ihana, ylhäällä suhiseva merituuli loi raikkautta, ja vuonokauppala loisti taloineen, puutarhoineen ja nurmikkoineen keskikesän heleydessä. He kulkivat puiden reunustamaa tietä pitkin asemalle päin, mutta pyörsivät takaisin ja menivät hotellin yläverannalle ollakseen läsnä, kun neiti Riger saapuisi hotelliin. Jos hän saapuisi ollenkaan? Kivinen oli kuitenkin melkein varma, ettei neiti Riger voisi toisinkaan menetellä.

Tilattuaan hiukan juotavaa he istuutuivat pöydän ääreen ja näkivät kauempana tiellä kaksi autoa tulossa hotellia kohti. Niiden ollessa lähempänä tunsivat Kivinen toisessa vaunussa istuvan neiti Rigerin ja tämän palvelijattaren. Auto pysähtyi pääoven edustalle, ja matkustajat astuivat maahan. Solakkana ja notkeana neiti Riger lähti nousemaan portaita, mutta Kivinen oli huomaavinaan hänen kasvoillaan hätääntyneen ja harhailevan ilmeen.

Verannan ovi oli auki vastaanottohuoneeseen, ja molemmat miehet kuuluivat aivan selvään siellä syntyneen keskustelun. Kivinen nautti kuin koulupoika pikku kepposensa onnistumisesta.

„Saanko kaksi huonetta“, sanoi neiti Riger, ja hänen äänestään kuului halu päästä mahdollisimman pian yksinäisyyteen.

„Anteeksi“, kuului ovenvartija sanovan, „mutta neiti Rigerin nimi on luultavasti Riger?“
Tulija ei voinut pitää huudasta.

„Niin . . . on kylläkin, mutta miten tämä on mahdollista?“ sopersi hän kiihtyneenä.

„Meille on tullut määräys varata teille ja palvelijattarellenne kaksi huonetta“, selitti ovenvartija.

„Varata meille kaksi huonetta! Miten tämä on mahdollista? Kuka teille on sellaisen määräyksen antanut?“ Neiti Riger tunki joutuneensa keskelle tapauksia, joiden syytä ja alkuperää hän ei voinut aavistaakaan.

„Sitä me emme tiedä. Aamupäivällä tuli sähkösanoma. Kai se on oikein?“ kysyi ovenvartija.

„On kyllä“, sanoi neiti Riger venytellen. „Niin, ehkä onkin niin, että serkkuni on sähköttänyt tänne jo edeltäpäin ja kaiken varalta. Hämmästyin vain, sillä en ollut itsekään varma tulostani. Kiitän joka tapauksessa. Ohjatkaa minut huoneeseeni.“

Kivinen hymähti mielessään neiti Rigerin yksinkertaiselle serkkuun vetoamiselle. Mutta nopeasti sanomalehtimiehet kumartuivat lasiensa ääreen, kun neiti Riger ovenvartijan opastamana ja palvelijattarensa seuraamana samassa vilahti oven ohitse. Hän ei kuitenkaan mitään huomannut.

Kivinen ja Jorre vetäytyivät huoneeseensa koko iltapuoleksi. Tarjoilijalta sai Kivinen tietää, että neiti Riger asui huoneessa n:o 23, että hän oli tilannut päivällisen huoneeseensa ja lähettänyt sähkösanoman Köpenhaminaan.

— Prinssille, — ajatteli Kivinen.

Hän istui ikkunan ääressä ja katseli puutarhan läpi hämärtyvälle lahdelle. Kasinolta kuului soittoa, jotkut rattaat rämisivät kovalla tiellä, ja lehdet suhisivat hiljaisessa tuulessa. Lahdensuulta kantautui maininkien kohina kaukaisena yhtämittäisenä meluna

rauhalliseen hotellihuoneeseen. Jorre makaili leposohvalla ja kirjoitteli lehdelleen pirteää matkakuvausta autoretkeltä Ruotsin ja Norjan halki, puhallellen sekä ulkonaisesti että sisäisesti tyytyväisen näköisenä hie-
noja savuhattaroita sivulleen. Kivinen oli kertonut hänelle koko seikkailun alusta saakka ja luvannut, että hän saisi kirjoittaa siitä selostuksen sanomalehdelleen, kuitenkin sellaisessa muodossa, etteivät seikkailun toimivat henkilöt joutuisi kärsimään. Nuori sanomalehtimies tiesi ansaitsevansa kannuksensa tällä matkalla.

Alkoi jo hämärtää, kun ovelle koputettiin.

„Sisään!“ sanoi Kivinen kohoutumatta mukavasta asennostaan nojatuolissa. Oviaukkoon ilmestyi tarjoilija, joka livahti sisään ja sulki oven perästään.

„Ajattelin teidän ehkä haluavan tietää, että neiti Riger lähti juuri kävelemään“, virkkoi hän hiljaa.

„Teillä on sattuvat ajatukset“, naurahti Kivinen hieman ivallisesti, „mutta kiitän todellakin. Minne päin hän lähti?“

„Hän lähti rantatielle, sille, joka vie niemenkärkeen. Hän ei ole vielä ehtinyt kauas.“

„Niinkö! Te kai sitten luultavasti tiedätte myös, menikö hän yksin vai palvelijattarensa seurassa?“

„Yksin.“

„Hyvä on.“

Tarjoilija poistui, ja Kivinen mietti hetkisen. Jorre katseli kiinteästi suomalaista virkaveljeänsä ja naurahti hiljaa.

„Tarjoilijat ovat eräässä suhteessa ihmeväkeä“, hän sanoi. „Jokahetkinen harjoitus tekee heidät väkisinikin ajatustenlukijoiksi, monesti niin tarkoiksi, että

hämmästy, ja melkein aina sellaisiksi, että ajatus-tenluku tuntuu tunkeilevaisuudelta.“

„Kyllä minun ajatukseni tällä kertaa ainakin oikein luettiin“, vastasi Kivinen ja nousi ylös. „Lähden nyt yllättämään seikkailijattaremme ja puhumaan suuni puhtaaksi. Tapaamme toisemme myöhemmin.“

Hotellin portailla sanomalehtimies pysähtyi ja silmäsi rantatielle. Neiti Riger käveli noin parinsadan metrin päässä. Kivinen ei kuitenkaan lähtenyt hänen jälkeensä, vaan oikaisi muuatta poikkikatua pitkin. Päästyään rantatielle, joka kulki noin viidentoista metrin korkeudella lahden pinnasta ja jota reunusti korkea kivivalli, hän istahti vallin reunalle ja sytytti savukkeen. Hän ei nähnyt, mutta kuuli neiti Rigerin askelten lähestyvän. Kun ne olivat kohdalla, sanomalehtimies kohottautui seisomaan, kääntyi tulijaan päin ja luontevasti tervehtien virkkoi levollisesti:

„Hyvää iltaa, neiti Riger!“

Hän näki värin vaihtelevan kauniin vastustajattarensa kasvoilla heleimmästä punaisesta valkoiseen, hänen suupielensä nytkähtelivät, silmät laajenivat hämmästyksestä ja sormet tempoilivat suonenvedontapaisesti käsilaukun nahkahihnoja. Puoliavointen huulten välistä tunkeutui tukahdutettu huudahdus. Näytti siltä kuin kiitävän nopea ilonhäivähdyks olisi väikkyntä yli kasvojen, mutta se katosi samassa, neiti Riger teki silminnähtävästi rajuja ponnistuksia palauttaakseen mielenmalttinsa, Kivisen edelleenkin seisossa rauhallisena kunnioittavassa ja odottavassa asennossaan kaunottaren edessä, ja vain erikoisen terävä tarkkailija olisi voinut todeta hänen sisäisesti nauttivan pieneksi kostoksi järjestämästään yllätyk-

sestä. Neiti Riger vetäisi pari kertaa syvään henkeään, pudisti päätänsä kuin häivyttääkseen ilmes-tyksen silmistään ja ojensi kätensä.

„Herra Kivinen, te olette noita!“ huudahti hän toistamiseen ihastuttavasti hymyillen ja puristi pitkään sanomalehtimiehen kättä, voimatta kuitenkaan estää sitä, että punerrus levisi uudelleen kasvoille ja laskeutui valkoiselle kaulalle.

„En suinkaan“, naurahti Kivinen, ja he lähtivät kulkemaan eteenpäin niemelle. „En ole noita, mutta minussa on vain hitunen meidän suomalaisten kansallisominaisuutta, sitkeyttä. Kun kansa vuosisatoja vääntää monihaaraisia, syvään juurtuneita kantoja kaskistaan, kehittyy sitkeys pakostakin. Me emme ole oppineet hellittämään.“

Neiti Riger ei vastannut mitään, vaan kulki äänettömänä sanomalehtimiehen vierellä. Tie kääntyi niemelle, ja mereltä puhalsi äkkiä kylmäkö tuulenhengi. Tie nousi korkeammalle, mutkitteli, päättyen pienen soman alppimajan tyyliin rakennetun ravintolan edustalle, jonka punainen katto loisti himmeänä rosoisten ruskeiden kallioiden keskellä. Se oli suo-jaavan kallionkielekkeen takana, ja tuulenhengi oli tuntumattomissa, kun he istahtivat ravintolan yläverannalle pienen pöydän ääreen.

„Miten te löysitte minut?“ kysyi neiti Riger viimein, kun kahvia tuonut tarjoilijaneiti oli poistunut ja he olivat jääneet kahden.

„Ei minun tarvinnut etsiäkään“, vastasi sanomalehtimies kiusoittavasti, „sillä tiesin matkanne päämäärän“.

„Tiesitte? En ole muistaakseni siitä milloinkaan mitään sanonut“, muistutteli neiti Riger.

„Ette kylläkään sanonut, mutta näytitte minulle passinne, ja se riitti.“

„Minä en näyttänyt teille passiani,“ lausui neitonen lujasti. „Muistan kyllä, että puhuimme siitä jotakin, mutta en näyttänyt.“

„Ette kylläkään itse näyttänyt, mutta minulla oli rohkeutta katsoa, muistatteko, matkalla Tukholmasta Kuststadiin“, valehteli Kivinen, sillä hän ei tahtonut ilmaista keppostaan rajakauppalassa vielä toistaiseksi.

Neiti Riger pudisti päätänsä, mutta ei virkkanut mitään.

„Ja miten te tulitte?“ jatkoi hän hetken perästä kuulusteluaan. „Ehdittekö tänne ennen minua?“

„Kyllä. Muistattehan kai, että jätitte automme maantielle. Tulimme siinä tänä aamuna. Ja tietäen, että te tulette iltapuolella, rohkenin tilata teille huoneetkin hotellista.“

Neiti Riger tuntui saaneen takaisin kaiken itsehillintänsä, sillä hän nauroi vallattomasti.

„Ja kaiken tämän olette kai järjestänyt kostoksi siitä, että karkasin luotanne Kuststadissa?“

„Tietysti, ja kai teidänkin täytyy myöntää, että rikokseen katsoen on kosto toistaiseksi ollut sekä lievä että onnistunut?“

„Onnistunut kylläkin, mutta en sano sitä lieväksi. Menetin kokonaan malttini tullessani hotelliin ja kuullessani, että minulle oli jo tilattu huoneet . . .“

„Niin, me kuulumme teidän keskustelunne“, keskeytti Kivinen sangen kuivasti.

„Te olette kostonhimoisen ja nautitte kostonne viimeiseen tippaan“, sanoi neiti Riger teennäisen surkeasti.

„Ehkä, mutta nyt haluaisin tietää, miten matkanne sujui? Te saitte tietenkin jalokivilaukun, koska herra Popov ja teidän nöyryin palvelijanne sai vain meren rantakiviä.“

„Sain“, virkkoi neitonen ja muuttui samalla vakavaksi.

„Niin, me pusertelimme herra Popovilta tietoja ja papereita puolisen tuntia, ennenkuin tutkimme laukun sisällyksen ja huomasiimme laukun kivipussiksi. Jätimme silloin Popovin omiin oloihinsa ja hyppäsimme moottoripyörälle. Kohtauspaikka oli tyhjä. Jatkoimme matkaamme, ja nyt olemme täällä. Paperit ovat tässä“ — ja kohteliaasti kumartaen ojensi Kivinen muutaman paperin neiti Rigerille. „Olette nyt luultavasti tyytyväinen. Paperit ovat tässä ja jalokivet huostassanne.“

Neiti Rigerin ilme näytti rukoilevalta, mutta samalla hän tarkasti sanomalehtimiestä.

„Minä sain kyllä jalokivet, mutta ne *varastettiin* minulta rajalla“, sanoi hän hitaasti. Ainoakaan väre ei antanut sanomalehtimiestä ilmi. Hän puhkesi aivan luonnolliseen hämmästyksen huudahdukseen.

„Varastetut! Mitä nyt teette? Ja prinssi saapuu huomenna!“

„Mistä te tiedätte prinssin saapumisesta, te noita?“

„Luin sanomalehdestä uutisen. Mutta se on nyt toistaiseksi sivuseikka. Kertokaahan, miten varkaus tapahtui?“

„Ihmeellisintä koko asiassa on, etten sitä tiedä. En laskenut laukkuja hetkeksikään näkyvistäni, mutta kun viime yönä lähdin ennakolta tehdyn sopimuksen mukaan muutaman jalokivikauppiaan luo raja-kauppalassa, huomasin laukun avattuani sen sisältä-

vän pieniä kiviä. Malmborgissa olin kuitenkin todennut sen sisältävän jalokiviä.“

Sanomalehtimies kuunteli näennäisesti hyvin tarkkaavaisena, mutta sisäisesti hän oli hyvillään, että kepponen oli niin täydelleen onnistunut.

„Ettekö siis edes tiedä, missä varkaus on tapahtunut?“ kysyi hän hetken kuluttua.

„En osaa sitäkään sanoa. Junassa vartioin laukua huolellisesti, toin sen hotelliin, eikä huoneessani siellä käynyt ketään vierasta henkilöä.“

„Ettekö epäile salakuljettajia?“

„Mutta neidän ovat vangitut, Popovia lukuunottamatta, josta jo kerroitte. Niin, oikeastaan, heitä minä epäilenkin, sillä rajakauppalassa soitti minulle muuan ja kehoitti mitä pikimmin pakenemaan Norjaan. Olin niin täydellisesti hämmästynyt, etten ehtinyt edes tiedustella, kuka hän on, miten hän oli päässyt jäljilleni ja tiesi minun oleskelevan hotellissa. Ja varkaan on täytynyt tietää edeltäpäin jalokivistä, sillä muutoin olisi viety koko laukku. Nyt on lisäksi vielä vaivauduttu vaihtamaan jalokivet tavallisiin kiviin.“

„Jalokivet oli siis vaihdettu?“

„Niin, ja käärön päällä oli pieni paperilappu, jossa oli sanat: Se parhaiten nauraa, joka viimeksi nauraa!“

„Ja mitä yhteyttä olisi noilla sanoilla ja tapahtumilla?“

„Niin, kuulkaas, minä kerron nyt hiukan. Minä ja veljeni, teidän tiedätte, epäilimme salakuljettajia ja päätimme heidät pettää, niinkuin he olivat päättäneet pettää meidät. Suunnitelma oli veljeni, ja se oli seuraava: hän lentäisi etelämpänä Kuststadia sisämaa-

han päin ja sen kohdalla kääntyisi merelle. Minun tuli olla sillä paikalla, johon jätitte auton. Siihen veljeni heitti jalokivipaketin, mutta toisen paketin hän heitti huvilani puutarhaan, jossa salakuljettaja oli vartioimassa. Oli luultavaa, että epäluulot kohdistuisivat vain toiseen pakettiin ja poliisi pääsisi vain kivipaketin perille. Minä olisin sillä aikaa paennut Norjaan. Suunnitelma oli koko yksinkertainen ja epäjohdonmukainenkin, mutta me laadimme sen aivan viime hetkessä, sillä sattumalla sain tietää Kahlin ja Popovin suunnitteleman kaappauksen. Mahdollisen kiristyksen pelossa en tahtonut paljastaa joukkuetta. Aioin asettaa kaikki yhden kortin vaaraan ja voittaa. Ja voitin myös“, sanoi neiti Riger lujasti.

„Ja me tulimme väliin“, virkkoi sanomalehtimies, „mutta kuultuanne Popovin päässeen pakenemaan, te ette luopunut suunnitelmastanne, vaan lähditte meidän kanssamme Kustsadiin, karaten sitten ilman muuta ja narraten meidät perinpohjaisesti. Erittäin kauniisti tehty!“

„Mutta ottakaa huomioon, että minun täytyi saada paperit Popovilta.“

„Miksi annoitte ne hänelle, vaikka tiesitte hänet petturiksi?“

„Ne paperit, jotka annoin hänelle myöhemmin, eivät todistaneet mitään. Mutta aikaisemmin olin antanut hänelle yhden, ja se olisi riittänyt.“

Sanomalehtimies nauroi hiukan katkerasti.

„Te olette loistavan älykäs ja kylmä. Se tuottaa kunniaa päällenne. Ja huvittaaksenne sitten itseänne te asetitte meidät narrin osaan, vangitsemaan Popovia kivipusseineen. Ettekö luottanut minuun?“

„Luotin“, sanoi neiti Riger yksinkertaisen vakuuttavasti.

„Naisellinen johdonmukaisuus on jotakin bolshevistista johdonmukaisuutta. Te luotitte minuun, kun hankin teille papereita Popovilta, mutta ette silloin, kun vastaanotitte jalokivilaukun?“

„Tässä ei ollut kysymys luottamuksesta“, lausui neiti Riger nopeasti.

„Mistä sitten?“ kysyi sanomalehtimies ja katsoi kaunista seikkailijatarta tutkivasti. Neiti Riger suipisti pientä suutaan ja pudisti päätänsä.

„Ei mistään!“ vastasi hän, katsomatta Kiviseen.

He olivat molemmat ääneti. Ylhäällä suhisi tuuli, maininkien kohina kantautui yhtämittäisenä pauhuna, ja lahden toinen rantama hämärtyi näkymättömiin.

„Tiedättekö, neiti Riger, että olen koko ajan jatkuvasti menetellyt virheellisesti teitä kohtaan“, aloitti sanomalehtimies.

„Kuinka niin?“

„Olen koko ajan loukannut naisen voimakkainta ja vaarallisinta ominaisuutta, en sano pahetta, vaikka jotkut moralistit niin sanovat, ominaisuutta, joka on jokaisessa naisessa . . .“

„Mitä?“

„Naisellista itserakkautta. Se esiintyy moninaisin muodoin, ja teidän ja minun kesken siinä, että tahdoisimme kumpikin emme vain voittaa, mutta lisäksi saada toisen tunnustamaan tappionsa. Vetomme muuttui vakavammaksi kuin olisimme voineet luullakaan. En ole voinut peräytyä, minun on täytynyt saada teidät voitetuksi, saada selville kaikki asiat, jotka koskevat teitä, ja sitten voittajana saada teidät alistumaan ja tunnustamaan minut voittajaksenne. Te

tiedätte tulleenne voitetuksi, mutta itserakkautenne ei mitenkään salli teidän sitä tunnustaa, ja niinpä te viimeisellä hetkellä koetitte voittaa jo menetetyin pelin. Siitä syystä te karkasitte, eikö totta?”

Neiti Riger pudisti uudelleen päätänsä.

„Teillä ei ole oikeutta vaatia minua vastaamaan.“

„En vaadikaan enää, minä pakoitan teidät siihen“, sanoi sanomalehtimies lujasti ja hänen äänessään soinnahti ehdoton varmuus. „Mutta jättäkäämme se sikseen. Miten aiotte selviytyä nyt prinssistä?”

Seikkailijatar muuttui vakavaksi.

„En ollenkaan tiedä. Minusta tuntuu vieläkin unen- näöltä, mahdottomalta käsittää, että jalokivet olisivat varastetut. En voi prinssille sanoa muuta kuin totuuden.“

„Eikö hän teitä epäile?”

„En tiedä. Vastattava minun on.“

„Niin, leikistä on maksettava leikin hinta. Intohimot kostavat itsensä ja itserakkaus käy kalliiksi. Koetitteko saada selvää varkaudesta?”

„En voinut tehdä paljoakaan. Poliisille ei voinut ilmoittaa, sillä silloin olisin itse joutunut kiinni. En uskaltanut kuulustella edes hotellin palvelusväkeä.“

Neiti Riger nojasi päänsä käsiin ja tuijotti eteensä. Sanomalehtimies tunsu heltyvänsä, ja hänen täytyi voittaa itsensä, ollakseen paljastamatta itseään. Ei, hän oli nyt voiton puolella, ja jos hän tahtoi todella voittaa, täytyi hänen menetellä harkitusti. Itsepäinen seikkailijatar oli masennettava. Neiti Rigerin oli maksettava leikistä leikin hinta. Lääke oli ehkä hiukan liian voimakasta, mutta sanomalehtimies tiesi, etteivät pikkuannokset pystyisi neiti Rigeriin. Tais-

telussa saattoi vain joko voittaa tai joutua tappiolle. Ja hän tahtoi voittaa.

Ja sensijaan että olisi kertonut oman kepposensa ja päästänyt neiti Rigerin miljoonahuolistaan, hän vaikeni ja katseli mieltiväisenä lahdelle. Hän ei enää tarjoaisi apuaan. Ja ikäänkuin arvaten hänen ajatuksensa laski neiti Riger äkkiä kätensä pehmeästi hänen kädelleen.

„Minulla ei ole oikeutta, mutta“ — ääni kuulosti sangen alistuvaiselta, ja sanomalehtimies oli varma, ettei se ollut teeskennelty — „antakaa armon nyt käydä oikeudesta. Ettekö voisi auttaa minua jollakin tavalla?“

Sanomalehtimies katsoi syviin silmiin, ja ratkaisevasti voiton puolella ollen hän ei milloinkaan ollut tuntenut niin vastustamatonta kiusausta luopua kostaan ja käyttää suorinta tietä voittoon. Mutta hän tahtoi olla varma, eikä noihin silmiin niiden syvyydestä huolimatta saattanut luottaa. Molemmat olivat suloisia, sekä kosto että rakkaus, ja hän päätti nauttia kumpaisestakin.

„Hyvä. Minä autan, mutta seuraavilla ehdoilla: saan menetellä mieleni mukaan, en tee tiliä teille aikeistani, ja jos saan takaisin jalokivet, on minulla oikeus, mikäli prinssi suostuu, käyttää niistä kymmenen prosenttia esittämäni tarkoitukseeni, en tietenkään välillisesti eikä välittömästi omaksi hyväkseni. Suostutteko?“

„En ymmärrä ehtojanne, mutta suostun“, sanoi neiti Riger keventyneenä ja ojensi kätensä.

He palasivat hotelliin.

Iltamyöhällä lähtivät sanomalehtimiehet kaikessa hiljaisuudessa autolla Kristianiaan.

Se parhaiten nauraa, joka viimeksi nauraa.

Aamulla sanomalehtimiehet olivat Kristianiassa. Auton he jättivät hotelliin, veivät matkalaukkunsa huoneeseen ja lähtivät itse ulos kesäaamun valkeassa hämyssä kylpevään kaupunkiin.

Suurkaupunki ei nukkunut. Satamassa virkosi vähitellen työ, laivoihin alettiin nostattaa höyryä, samoin höyryvinttureihin, rautatieasemalta kulki tavara-kuormia, kadunlakaisijat olivat toimestaan, ja heidän rantaan ehdittyään kuului jo veturin vihellyksiä satamaradalla. Ilma oli kirkas, hiukan kylmä, veden yllä leijaili huurua ja siellä täällä pisti sumusta esiin vain talojen yläosat ja kirkkojen tornit.

Sanomalehtimiehet kulkivat pitkin sataman reunaan, nauttien varhaisesta aamuhetkestä ja raikkaasta ilmasta.

„Milloinkahan prinssi saapuu?“ kysäisi Jorre, katsoen samalla kelloaan. Se läheni viittä.

„Laiva tulee kello kuusi aamulla, mutta me kai saamme tietää prinssin oleskelupaikan jostakin sanomalehdestä.“

„Ei, me teimme tyhmästi, jättäessämme auton hotelliin. Voisimme odottaa siinä laivan tuloa, ja sitten seurata prinssiä hotelliin.“

Kivinen mietti hetkisen.

„Ehkäpä niin onkin parasta. Meidän ei tarvitse ilmoittaa itseämme kenellekään. Ehdimmeko vielä hakea auton?“

„Kyllä, vallan hyvin.“

Sanomalehtimiehet kääntyivät takaisin ja palasivat hotelliinsa. Vähän ennen kuutta he olivat uudelleen satamassa. Jorre ohjasi auton laiturin vireen. Sinne oli aikaisemmin saapunut joukko autoja ja ajureita, tullivirkkailijoita ja poliiseja. Kööpenhaminan laiva laski laituriin muutaman minuutin yli kuusi, ja matkustajat alkoivat tulla maihin, läpäistyään ensin tulli- ja passitarkastuksen.

Molemmat sanomalehtimiehet pitivät tarkoin silmällä matkustajia. Melkein heti he tunsivat prinssin, pitkän, mustan, kalpeakasvoisen nuoren miehen, joka nähtävästikin entisen sotilaspalvelijansa seuraamana laskeutui laivasta. Prinssin tavarat vietiin autoon, palvelija istuutui kuljettajan viereen, ja auto läksi liikkeelle. Samassa Jorrekin pani oman autonsa käyntiin ja ohjasi prinssin auton jälkeeseen. He ajoivat läpi kaupungin muutamaan suureen hotelliin, jonne prinssi pysähtyi.

Jorre seisahdutti auton jonkun matkan päähän ja lähti hotelliin, onnistuen saamaan tarpeelliset tiedot.

Kello yhdeksän aikaan sanomalehtimiehet saapuivat uudelleen prinssin hotelliin. Kivinen oli päättänyt nyt lopullisesti toteuttaa suunnitelmansa.

He kysyivät hotellin ovenvartijalta prinssiä. Hän neuvoi heidät toiseen kerrokseen. Käytäväpalvelija vei prinssille Kivisen käyntikortin suljetussa kuoressa. Sanomalehtimies oli kirjoittanut korttiin muutamana sanan ja oli varma vastaanotosta. Eikä hän siinä pettynytäkään, sillä käytäväpalvelija palasi ilmoittaen, että prinssi odotti.

Sanomalehtimies koputti.

„Sisään!“ kuului sotilaallinen, syvä ääni sanovan, ja sanomalehtimiehet astuivat loistavasti kalustettuun

hotellihuoneeseen. Prinssi istui nojatuolissa kirjoituspöydän ääressä, ja vaikka hän koetti peittää hämmästystään, näkyi hänen ilmeestään, että hän ei ollenkaan ymmärtänyt, mitä kahdella sanomalehtimiehellä nyt heti oli asiaa hänelle ja mistä he tiesivät „jotakin Kuststadin jutusta“, kuten Kivinen oli nimikorttiinsa kirjoittanut.

Kivinen tervehti, samoin Jorre, ja prinssi viittasi vieraita istumaan.

„Mikä tuottaa minulle kunnian . . . ?“ aloitti hän ja kiinnitti tutkivan katseensa sanomalehtimiehiin. „Ei suinkaan tässä ole tarkoituksena, omituisen verukkeen varassa, haastatella minua? Ilmoitan heti alussa, etten alistu minkäänlaiseen haastatteluun.“

„Voitte olla rauhassa siinä suhteessa“, sanoi Kivinen kylmästi. „Meillä on tärkeämpää asiaa. Kuten kirjoitin nimikortilleni, on aikomuksemme selvittää hiukan Kuststadin juttua.“

„Mitä ihmettä“, huudahti prinssi. „Mitä tekemistä minulla on jonkun Kuststadin jutun kanssa?“

„Anteeksi, teidän ylhäisyytenne, mutta siinä suhteessa ei vallitse mitään epäilyksiä. Luutnantti Karl Riger salakuljetti lentokoneella kaksi kertaa jalokiviä Kuststadiin, jossa ne vastaanotti hänen sisarensa neiti Elise Riger. Jalokivet olivat teidän ylhäisyytenne perhekalleuksia.“

Prinssi oli Kivisen puhuessa käynyt kalpeaksi, hänen piirteensä jännittyivät, ja kuin huomaamattaan koetti hän saada auki kirjoituspöydän laatikkoa.

„Siis kysymyksessä on kiristys?“ lausui hän hitaasti ja silmäsi ylenkatseellisesti sanomalehtimiehiä.

„Kyllä, tavallaan“, vastasi Kivinen samaan äänilajiin. „Me aiomme teitä hiukan kiristää, mutta pyy-

dämme, että jättäisitte pöytälaatikon ja siellä todennäköisesti olevan ampuma-aseen rauhaan. Me emme ole tulleet tänne sitä varten, ettekä te sillä tavoin asemastanne selviä.“

Prinssi tempasi kätensä pois kuin pahanteosta tavattuna ja jäi istumaan aivan liikkumatta.

„Kas niin, ymmärrän asemani. Olen joutunut rois-tojen käsiin ja saan maksaa. Paljonko vaaditte?“

Kivinen tunsi poskiensa kuumenevan, mutta hän hillitsi itsensä. Prinssi saisi pyytää loukkauksensa anteeksi.

„Paljonko vaadimme? Ainoastaan kymmenen prosenttia.“

„Niinkö? Ja paljonko luulette sen olevan?“

„Noin miljoona kruunua.“

Prinssi nauroi katkerasti.

„Kaunis summa. Mutta olkoon, esittäkää ehtonne! Minähän voin vain alistua.“

Hän sytytti savukkeen ja sulki silmänsä, jääden puolittain makaamaan nojatuolissaan.

Sanomalehtimies alkoi puhua. Hän kertoi prins-sille heidän osuutensa jutussa, kertoi seikkailut Kust-stadissa ja Tukholmassa, ja prinssi kuunteli virkkamatta sanaakaan.

„Te puhuitte kiristyksestä“, jatkoi sanomalehti-mies, „ja sitähan meidän suunnitelmamme onkin, mutta ei sellaista kiristystä kuitenkaan kuin te luulitte. Me emme tahdo rahoja itsellemme.“

Prinssi kohottautui makaavasta asennostaan.

„Kenelle sitten?“ tiedusti hän ivallisesti ja epä-uskoisesti.

„Teidän ylhäisyytenne! Te olette aatelismies ja tiedätte tai ainakin teidän pitäisi tietää, että aateluus

velvoittaa. Te olette menettänyt vallankumouksessa paljon, paljon sellaista, jonka katsotte kuuluvan itsellenne, mutta jos teillä on hitunenkin isänmaanrakkautta jäljellä, niin teidän täytyy myöntää, että salakuljetuksenne oli rikos nääntyvää kansaanne kohtaan, kansaa, joka nyt on kuolemaisillaan neljän sota vuoden kiroihin. Teillä ei ole oikeutta riistää kansalle tulevaa osaa. Olen varma siitä, että te itsekin myönnätte tämän. Ja syynä siihen, etten paljastanut salakuljetusjuttua, oli se, että toivoin voivani hyvittää sen kaikessa hiljaisuudessa. Ja nyt aion sen tehdä. Te saatte, prinssi, miljoonanne, mutta kymmenen prosenttia on teidän lähetettävä Wienin nääntyvälle väestölle. Ja huomatkaa vielä: tuntemattomana lahjoittajana, sillä kaiken sen jälkeen, mitä on tapahtunut, teillä ei ole enää oikeutta esiintyä minään jalomielisenä isänmaan auttajana. Te ette lahjoita, vaan te annatte sen, mikä teidän on annettava. Tietenkin, tämä on kiristystä, ja kiristäjät ovat roistoja, mutta ennemmin minä kuitenkin olen sellainen. Te lähettätte tänään pankin kautta mainitun summan Wieniin.“

Prinssi oli kuunnellut Kivisen jyrkkää puhetta liikukumattomana, mutta väri vaihteli hänen kasvoillaan. Hän nousi ylös ja astui sanomalehtimiesten luo, ojentaen kätensä.

„Pyydän todellakin anteeksi loukkaavia sanojani“, virkkoi hän miehekkäästi, „mutta en ole ehkä minäkään niin huono kuin te luulette. Kas tässä on maksuosoitus miljoonalle. Aioin sen lähettää Wieniin. Teillä oli sama ajatus.“

Kivinen tunsi menevänsä hiukan hämilleen. „Sitten ei meillä olekaan muuta asiaa. Jalokivenne ovat

tässä.“ Kivinen nosti kirjoituspöydälle matkalaukun ja avasi sen. Aamuauringon säteet loihitivat häikäisevän ilmestyksen, sattuessaan timanttien tuhansiin särmiin.

„Onko jalokivetkin teillä?“ huudahti prinssi.

„On, me varastimme ne neiti Rigeriltä.“

Prinssi seisoj tuokion sanattomana.

„Te leikitte kuten kissa hiirellä! Selittäkää toki hiukan.“

Kivinen hymyili. „Se on pian tehty. Varastin nämä jalokivet juuri ennenkuin neiti Riger ehti ne pantata Ruotsissa, ja salakuljetin ne itse omakätisesti tänne Norjaan. Ymmärtääkö teidän ylhäisyytenne?“

„En ymmärrä syytä. Miksi te ne varastitte antaaksenne ne sitten takaisin minulle?“

„Huomatkaa, etten anna niitä teille koskemattomina. Miljoona menee Wieniin.“

„Kyllä, mutta olisittehan saanut sen kiristetyksi joka tapauksessa ilmiannonkin uhalla?“

„Niin kyllä, mutta . . .“ Kivinen sekaantui puheesaan.

„. . . mutta?“ tarttui prinssi ja silmäsi tutkivasti sanomalehtimiestä, virkkaen sitten merkitsevästi: *Où est la femme?*“

Kivinen kohautti olkapäitään. „Kuinka teidän ylhäisyytenne vain haluaa.“

„Neiti Riger! Hyvä herra, teillä ei ole huono maku.“

„Kiitän. Minulla olisi yksi pyyntö teidän ylhäisyydellenne.“

„Niinkö! Lupaan tehdä voitavani.“

„Neiti Riger . . .“

„Niin, entä sitten?“

„Hän ei saa tietää mitään siitä, että te olette saanut jalokivenne.“

„Todellakin! Ja mitä minä sanon, jos hän kysyy?“

„Teidän ylhäisyytenne, hän ei kysy mitään, sillä hän ei aavista voivansa kysellä. Te kyselette ja hän vastaa.“

„Anteeksi, mutta mihin te kaikella tällä pyritte?“

„Tahdon kostaa, teidän ylhäisyytenne!“

„Onko neiti Riger teitä loukannut?“

„Ei, me olemme ainoastaan lyöneet vetoa. Muuten, voitteko selittää, miksi neiti Riger on yhtynyt tähän rumaan juttuun?“

„En voi, enkä gentlemannina tahdo. Kysykää häneltä itseltään.“

„Hyvä. Odotinkin tällaista vastausta. Minä aavistan kyllä.“

„Mitä te aavistatte, jos saan luvan kysyä? Minun tietääkseni ei neiti Rigeriä voida syyttää mistään pahasta.“

„Niin, häntä ainoastaan muodollisesti, mutta teidän ylhäisyytenne, sitä enemmän hänen veljeään! Teillä on huonoja palvelijoita!“

„Sanokaa: on ollut! Minulla ei ole enää mitään tekemistä Karl Rigerin kanssa.“

„Hyvä. Ja nyt vielä pyyntö: älkää mainitko sanallakaan, että me kävimme luonanne, älkää ilmaisko liikkeelläkään, että tunnette meidät, kun tulette tänään kylpypaikkaan!“

„Te tiedätte näköjään kaikki. Olkoon menneeksi mutta teidän on vakuutettava, ettette käytä myöntäväisyyttäni kenenkään vahingoksi.“

„Vakuutan. Näkemiin, teidän ylhäisyytenne!“

Prinssi ojensi kätensä, jota molemmat puristivat, sitte poistuen. Noustuaan autoon he ajoivat hoteliin, selvittivät asiansa siellä ja lähtivät takaisin kylpylään. Heidän poissaolonsa ei ollut herättänyt huomiota. Neiti Riger oli kysellyt pari kertaa, mutta Kivisen valmistamana oli käytäväpalvelija vastannut sanomalehtimiesten lähteneen ajelulle sisämaahan päin.

Iltapäivällä saapui prinssi, mutta päättäen siitä, ettei hänen tulonsa herättänyt mitään huomiota, otaksui Kivinen, että prinssi esiintyi täällä täydellisesti *incognito*. Käytäväpalvelijan välityksellä saivat sanomalehtimiehet tietää, että neiti Rigerin „serkku“ oli käynyt hänen luonaan, viiptyen huoneessa yli tunnin.

Olle sähkötti Tukholmasta salakuljettajien jutusta. Se oli herättänyt suunnatonta huomiota. Popovia ei oltu vielä kukaan saatu kiinni, ja Olle tiedusti suomalaiselta jutun loppuvaiheita, ilmoittaen itse palaavansa Kuststadiin jatkamaan keskeytynyttä kesälomaansa. Kuststadin toinen lentovierailu oli edelleenkin täydellisen salaperäisyyden verhoama. Poliisiviranomaiset eivät edes tienneet, oliko sen yhteydessä tapahtunut salakuljetusta vai eikö.

— — —
Illalla Kivinen kirjoitti pienen lapun ja lähetti sen käytäväpalvelijan välityksellä neiti Rigerille. Hän otti hattunsa ja ilmoitti Jorrelle palaavansa myöhempään. Nuori sanomalehtimies jäi jatkamaan selostussarjaansa salakuljetusjutuista.

Kivinen käveli niimiravintolaan päin. Ehdittyään jonkun matkan päähän siitä hän kääntyi takaisin.

Puolimatassa tuli neiti Riger vastaan.

„Hyvää iltaa! Mitä prinssi sanoi?“ tiedusti sanomalehtimies.

Neiti Riger katsoi pitkään Kivistä.

„En ymmärrä nyt mitään. Prinssi tuntui ottavan asian sangen tyynesti, ja hän arveli, että jos jalokivet ovat kadonneet, niin ei niistä sen enempää. Mutta minä en voi tietenkään tyytyä siihen.“

Kivinen puraisi kieltään. Prinssi oli puhunut nyt koko asian sekavaksi, mutta ei ollut kuitenkaan rikkonut lupaustaan.

„Oletteko saanut mitään selkoa?“ kysyi neiti Riger ja silmäsi syrjittäin Kivistä.

„Kyllä“, vastasi tämä välinpitämättömästi. „Prinssi on saanut jalokivensä takaisin.“

„Saanut? Keneltä?“

„Minulta“, lisäsi Kivinen vaatimattomasti. „Minä-hän ne varastinkin siellä rajakauppalassa.“

Neiti Rigerin silmät laajenivat, ja hän koetti arvata, puhuiko sanomalehtimies totta vai leikkiä.

„Siinä ei ole mitään ihmeellistä. Leikistä on maksettava leikin hinta. Te narrasitte minua ja minä teitä. Olemme kuitit.“

Sanomalehtimies kertoi lyhyesti kepposensa. Neiti Riger kuunteli ääneti, nojaten kivireunukseen ja antaen katseensa kiittää hämärälle lahdelle.

„Minä olen siis voittanut“, lopetti Kivinen ja kumar-tui neiti Rigeriä kohti. „Ainoa seikka, jota en ole saanut selville on se, mistä te aavistitte, että me silloin herra Nordgrenin kanssa epäilimme teitä.“

Neiti Riger naurahti. „Sehän on selvä. Te ker-roitte seisoneenne tienhaarassa, kun Kahl ajoi ohi. Teidän täytyi nähdä, että hän heitti paketin puutarhaan.“

„Olette oikeassa. Ja sitten: mistä syystä rupesitte salakuljettajaksi? Veljenne . . .“

„Älkää puhuko hänestä mitään, herra Kivinen! Hän on kuitenkin veljeni! Hän viekoitteli ensin prinsin ja sitten pakoitti minut, valehdellen minulle. Sain tietää totuuden liian myöhään, voidakseni peräytyä. Huomatessani sitten, että te epäilitte minua, päätin käyttää vaikutusvaltaani teihin nähden, jota olin huomannut hiukan saavuttaneeni. Mutta minä erehdyin“, lisäsi neitonen hiljaa.

„Niin, se mahdollisuus ei juolahtanut mieleenne. Ja sitten teidän kepposenne! Olitte toimittaa meidän vangituksi omaan asuntoomme Tukholmassa.“

Neiti Riger huudahti. „Te tiedätte minun osuuteni siihenkin!“

„Kyllä, ja kaiken muunkin. Neiti Riger huomauttaa, että olen voittanut! Minulla on oikeus saada palkintoni!“

„Ei, ei oikeutta saada, mutta kyllä ottaa“, ja neitonen nauroi vallattomasti. Sanomalehtimies kietoi kätensä hänen vartalonsa ympäri ja hitaasti taivutti sen luokseen, suudellen pitkään väriseviä huulia. Kauempaa kuului askeleita.

„Kadutteko erehdystänne?“ kysyi hän hiljaa ja laski neiti Rigerin irti.

„Odottakaas, herra Kivinen! Te olette tehnyt minulle suuren anteeksiantamattoman kepposen, mutta en ole teille vihoissani. Te olette suunnitellut minun kukistamiseni, ja sitten, saatuanne minut sen tunnustamaan, te aiotte sanoa jotakin, ylpeänä ja voitonvarmana, nauttien voitostanne. Mutta, muistakaa, mitä sanoitte itse kerran, että se *parhaiten* nauraa, joka *viimeksi* nauraa. Minä sieppaan teiltä voiton viime hetkellä! Te ette voi kysyä minulta mitään

ylpeänä ja voitonvarmana, vaan minä, voittamattomana viime hetkelläkin, sanon teille ärsyttäen: rakastan sinua! Se parhaiten nauraa, joka viimeksi . . .“

Loppu hukkui suudelman, ja ohikulkija, kylpylän poliisikonstaapeli, käänsi päänsä hienotuntoisesti pois päin.

SISALLYS.

Sivu

1. Pari nykyaikaisen tekniikan väärinkäyttäjää mullistaa kylpykaupungin kesäisen elämän	5
2. Sanomalehtimiehet päättävät aikansa kuluksi ruveta kilpailemaan esivallan kanssa	12
3. Se, joka ei ole tullut ympyräviivan yli, on sen sisäpuolella	18
4. Kivinen alkaa purjehdusretkellä epäillä sananpartta, että naisten ja ovien kanssa tulee aina toimeen, kun käsittelee niitä tasaisesti	23
5. Seikkailijat huomaavat, että langat alkavat juosta yhteen	31
6. Kivinen huomaa, kuinka sattuma toisinaan voi olla uskottoman yksityiskohtainen ja johdonmukainen ..	39
7. Kiukkuisistakin vastauksista voi saada arvokkaita tietoja	51
8. Olle selviytyy sangen pulmallisesta tilanteesta ylistämällä tohtori Brattia ja hänen järjestelmänsä ...	63
9. Höyrylaiva „Arthur“ saa kutsumattomia kansimatkustajia	77
10. Salakuljettajat joutuvat aavistamattaan kokemaan Robinsonin-elämää	84
11. Olle saa luvan ryöstää oman asuntonsa	93
12. Seikkailijat saavat odottamattaan ja tahtomattaan lisävoimia	102

13.	Kivinen saa kuulla lyhyen, mutta ytimekkään esitel- män alkeellisista käyttäytymissäännöistä.....	114
14.	Kivinen ja Minck saavat vaivojensa palkaksi pussilli- sen kiviä.....	123
15.	Kivinen päättää saattaa neiti Rigerin vakavaksi.....	134
16.	Leikistä on maksettava leikin hinta.....	144
17.	Se parhaiten nauraa, joka viimeksi nauraa.....	160

Kevyttä lukemista.

Parhaina jännittävän kirjallisuuden ja huumorin tuotteina on kustannuksellamme ilmestynyt:

Sotaministeriön paperit, kirj. *Frank Heller*, suom. Hemminki Karjalainen, hinta 4 mk. — Hupaisena ja jännittävänä kertojana on Heller tullut pohjoismaiden huomattavimmaksi kirjailijaksi alallaan. Suomennettu romaani yhdistää uudenaikaiseen rakkauskertomukseen suurvaltain sodan tapauksia niin kiehtovana kokonaisuutena, että lukijan mielenkiinto pysyy vilkkaasti vireessä ensimmäiseltä sivulta loppuriveihin asti.

Suurherttuan raha-asiat, kirj. *Frank Heller*, suom. Urho Kivimäki, hinta 7: 50. — Loistosaaavutus humoristisen ja jännittävän seikkailuromaanin alalla, tenhoaa mielen täydellisesti ja jättää lukijaan elähdyttävän vaikutelman.

Ameriikkalainen matkalla, kirj. *Robert Barr*, suom. Valfrid Hedman, hinta 3 mk. — Etevä humoristi esittää Atlantin-takaisen kansallisuuden ominaisuuksia eurooppalaisissa oloissa niin pirteästi ja niin vauhdikkaaseen juoneen sovitettuina, että ikävin-kin mieliala tuntee siitä keventyvänsä.

Miljoonamies, kirj. *Sewell Ford*, suom. Valfrid Hedman, hinta 7 mk. — Fordin hauskat ja herttaiset kuvaukset New Yorkin humusta ovat saavuttaneet tavattoman laajan lukijapiirin, ja hänen kerrontaansa tutustuessaan tuntee saaneensa todella virkistävän hetken.

Espanjalaista kultaa, kirj. *George A. Birmingham*, suom. Aarne Hyypärä, hinta 6: 50. — Uudemman irlantilaisen huumorin etevin tuote, jonka päähenkilö »J. J.» on anglosaksilaisen kirjallisuuden kuuluisimpia tyyppejä. Suomennos on tehty alkutekstin 20:nnestä painoksesta.

Kapteeni Bowersin juttu, kirj. *W. W. Jacobs*, tekijän valtuuttama suomennos, hinta 7 mk. — Jacobsin leikkisyys on kerrassaan vastustamatonta, ja nyt suomeksi ilmestynyt romaani rannikkokaupungin oloista ja vanhan »merikarhun» tarinasta, joka johtaa merkillisiin kummelluksiin, osoittaa suosituksen kertojan voimakkaimpia hauskutuksen lahjoja. Läpeensä verrattoman valoisan romaanin toimintaa kannattelee sievä rakkaussuhde.

Saadaan kaikista kirjakaupoista ja rautatiemyymälöistä.

ARVI A. KARISTO OSAKEYHTIÖ
Hämeenlinnassa.

Hinta 8 mk.

Juom. launokk. I.
Pärnänen

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 0628

X

